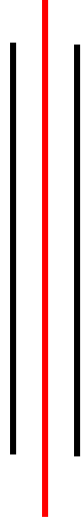

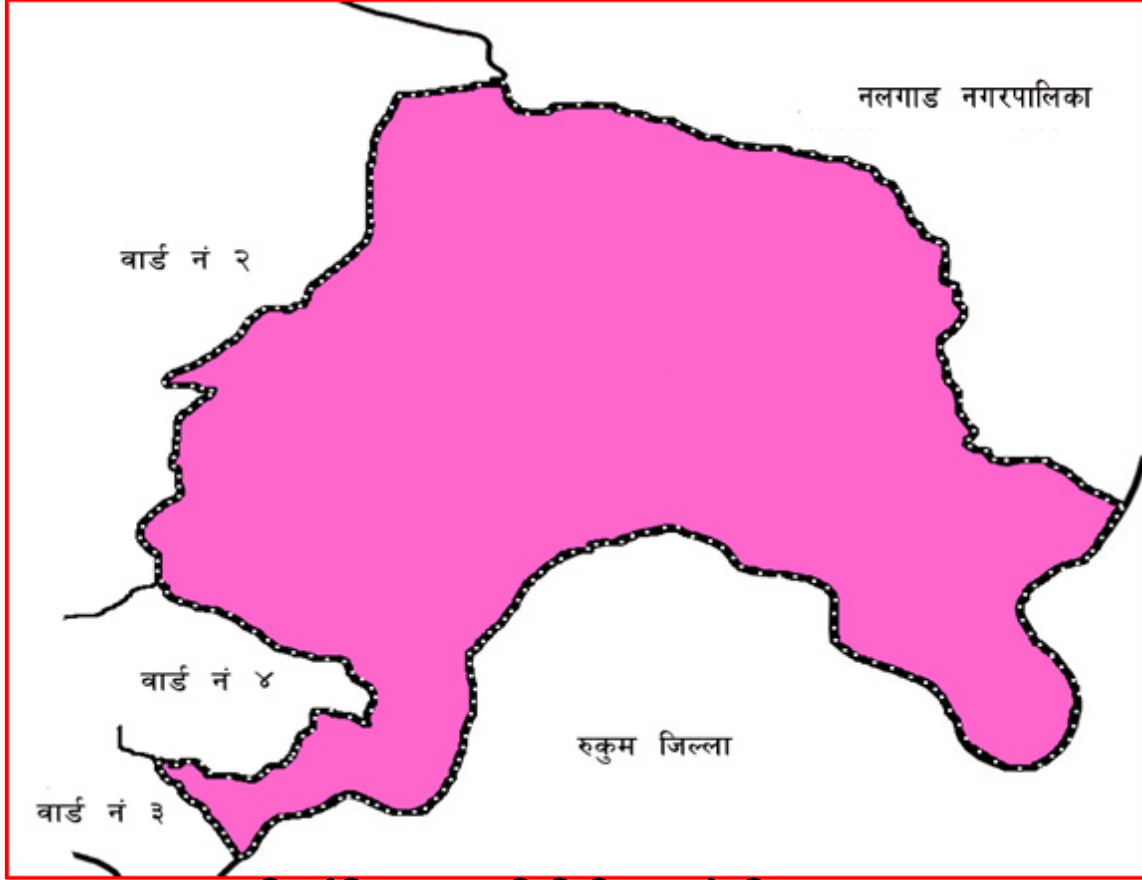
भेरी नगरपालिका वार्ड नं १
जाजरकोट

बस्तुगत विवरण
२०७५/२०७६

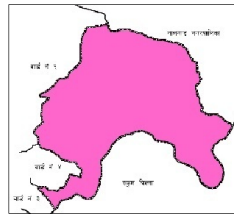

तयार गर्ने
भेरी नगरपालिका वार्ड नं १
जाजरकोट

भेरी नगर पालिकका वार्ड नं १ जाजरकोट

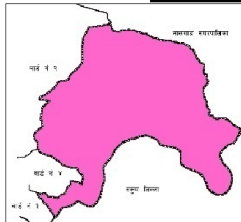
निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

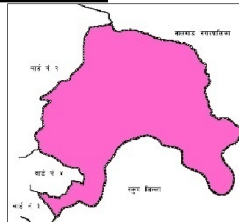
दिपक राना
वार्ड अध्यक्ष

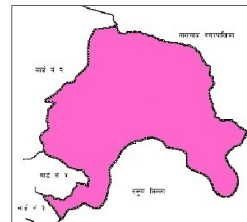
विमला वस्नेत
वार्ड सदस्य

विमला वि क
वार्ड सदस्य

कृष्णराज वि क
वार्ड सदस्य

चन्द्र व पुन
वार्ड सदस्य

भेरी नगरपालिका
वडा समितिको कार्यालय
वार्ड नं १ जाजरकोट
कर्णाली प्रदेश नेपाल

शुभकामना

जाजरकोट जिल्ला अन्तरगत भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को वस्तुगत विवरण तयार पार्ने महत्वपूर्ण जिम्मेवारी पाउनुभएकोमा श्री वेस्टर्न नेपाल लोकल डेभलपमेन्ट एसोसिएट्स प्रा लि काठमाडौंलाई बधाई दिन चाहान्छु । आफुले पाएको जिम्मेवारी इमान्दारीताका साथ निर्वाह गर्नु भएको छ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

नाम वाट नै स्वतः प्रष्ट छ कि वस्तुगत विवरण तयार गर्नु भन्नाले कुनै पनि भुगोलको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, राजनितिक, प्रशासनिक, भौगोलिक तथा वातावरणीय आयामका विभिन्न सुचकहरूको आधारमा तथ्य एवम तथ्याङ्क संकलन र सो को विश्लेषण समेतलाई बुझाउछ । त्यस्तो वस्तुगत विवरण ले सम्बन्धीत भूगोलको यथार्थ धरातललाई चित्रण गरेको हुन्छ । विकास निर्माण योजना तर्जुमा गर्न, आवधिक योजना तर्जुमा गर्न, क्षेत्रगत रणनीतिहरू तयार गर्न तथा समग्र विकास र समृद्धिका अल्पकालिन तथा दीर्घकालिन रणनीति तय गर्न वस्तुगत विवरण सहयोग सिद्ध हुन्छ र त्यस्ता योजना तथा रणनीतिहरू यथार्थ वस्तुपरक र कार्यान्वयन गर्न योग्य हुन्छन ।

विगत लामो समय सम्म राज्य जनप्रतिनिधि विहिन अवस्थामा गुज्रेको अवस्था र राज्यको नयाँ संरचना अनुरूपको निर्वाचन भई जनप्रतिनिधिले पद वहाली गरेको पनि करीव १८ महिना पछि वस्तुगत विवरण तयार भएको छ । यस सन्दर्भमा प्रस्तुत वस्तुगत विवरणले भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ को प्रारम्भिक अवस्थालाई तथ्याङ्क मार्फत जनसमक्ष ल्याउने कार्य गरेको छ । जनप्रतिनिधिहरूलाई वार्ड नं १ को वस्तुगत अवस्थाको जानकारी समेत गराएको छ ।

प्रस्तुत वस्तुगत विवरणले भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ को वास्तविक धरातलमा आधारित हुने गरि वार्षिक तथा आवधिक योजना तर्जुमा मार्फत विकास र समृद्धिको सपना पुरा गर्न सहयोग पुर्याउन सकोस भन्ने शुभेच्छा प्रकट गर्न चाहान्छु ।

दिपक राना

वार्ड अध्यक्ष

भेरी नगरपालिका
वडा समितिको कार्यालय
वार्ड नं १ जाजरकोट
कर्णाली प्रदेश नेपाल

शुभकामना

देश संघीय शसन व्यवस्था मार्फत संचालन हुन थालेपछि गठित स्थानीय तहहरु नयाँ भुगोल र संरचनामा आएको हुनाले यसको वर्तमान वस्तुगत अवस्थाको यथार्थ चित्रण गर्नु आवश्यक थियो । यहि आवश्यकता परिपुर्तिकालागि भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को प्रथम पटक तयार हुन लागेको वस्तुगत विवरण यहाँको यथार्थतालाई तथ्याङ्क मार्फत उजागर गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

वस्तुगत विवरण तयार गर्नु भनेको विकास योजना तर्जुमा तथा वार्षिक वजेट तर्जुमाको पुर्व आधार तयार गर्नु हो । तथ्य र तथ्याङ्कमा आधारित भई निर्माण हुने भावी योजना कार्यान्वयन योग्य र नतिजामुखी हुने कुरामा दुईमत छैन । यस भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा जनप्रतिनिधिहरु वहाल भएपश्चात संचालित कार्यक्रम तथा वजेटलाई वस्तुगत विवरणमा आधारिति वनाउन नसकिएता पनि अव उप्रान्त प्रस्तुत हुने नीति कार्यक्रम तथा वजेटलाई तथ्य र तथ्याङ्कमा आधारित वनाउन यस वस्तुगत विवरणले सहयोग पुर्याउनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को समग्र भूगोललाई समेटी यस भित्रका विविध आयामहरुलाई सुचकको माद्यमवाट तथ्याङ्क संकलन हुने हुदा क्षेत्रगत योजनाहरु निर्माण गर्न सहज हुनेछ । समाज र समुदाय स्तर सम्म पुगी विकासका प्राथमिकता निर्धारण गर्न यो वस्तुगत विवरण गतिलो हतियार बन्न सक्छ । वार्ड नं १ भित्रको भुगोल, वर्ग क्षेत्र र समुदायको आवश्यकता पहिचान गरि सोही अनुरूप नीति कार्यक्रम तथा वजेट तर्जुमा गर्न यसले सहयोग पुर्याउनेछ । समग्र वार्ड नं १ को सन्तुलित विकासका लागि पनि वस्तुगत विवरण उपयोगी हुन सकोस भन्ने शुभेच्छा व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

महेन्द्र बहादुर बस्नेत
वार्ड सचिव

वेस्टर्न नेपाल लोकल डेभलपमेन्ट एसोसिएट प्रा.लि.

काठमाडौं

स्था: २०७३

दुई शब्द

मुलुकलाई समृद्ध बनाउन हरेक स्थानीय सरकारहरु समृद्ध हुनु जरुरी हुन्छ । जसको लागि अत्यन्तै वस्तुपरक योजनाहरु निर्माण गरि तिनिहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन नै मुख्य उपाय हो । भनिन्छ एउटा मुलुकलाई समृद्ध बनाउन उत्कृष्ट योजनाहरुको निर्माण गर्न जरुरी हुन्छ र त्यो उत्कृष्ट योजना मुलुकको लागि आधा काम सम्पन्न गर्नु सरह हुन्छ ।

कुनै क्षेत्रको विकास गर्न सरल तरिकाले वाटो तय गर्नु जरुरी हुन्छ, जस्को निम्ती सरल ढंगले उपायको खोजी गर्नु पर्दछ । ऐले हामी कहाँ छौ ? अव कहाँ जाने ? र त्यो कसरी सम्भव छ ? यी तीन प्रश्नहरुको सरल जवाफ नै मुलुक वा समाज परिवर्तन गर्ने अचुक र सरल उपाय हुन्छन् । पहिलो प्रश्नको जवाफ वस्तुगत विवरण मार्फत प्राप्त गरिन्छ भने दोश्रो र तेस्रो प्रश्नको जवाफ आवधिक विकास योजना वा गुरु योजना मार्फत प्राप्त गरिन्छ ।

पार्श्वचित्र वा वस्तुगत विवरणहरुको संगालो एउटा यस्तो ऐना हो जुन ऐनावाट स्थानीय निकायको सम्पूर्ण विवरणहरु छलङ्ग रुपमा सहज अवलोकन गर्न सकिन्छ । यसै सन्दर्भमा भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ ले आफ्नो पार्श्व चित्र (वस्तुगत विवरण) बनाउनको लागि परामर्शदाता संस्थाको रुपमा वेस्टर्न नेपाल लोकल डेभलपमेन्ट एसोसिएट्स प्रालि, काठमाडौं लाई छनौट गरि यो पार्श्व चित्र निर्माण गर्ने जुन अवसर प्रदान गर्नु भयो त्यसको लागि भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ का सम्पूर्ण पदाधिकारीहरु प्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।

यो पार्श्व चित्र निर्माण कार्य त्यति सहज छैन । यस कार्यलाई अत्यन्तै सत्य तथ्य परक बनाउन भर मग्धुर प्रयास गरिएको छ । यसलाइ सम्पन्न गर्न विभिन्न क्षेत्रवाट सवैको साथ सहयोग प्राप्त भएको छ । यो पार्श्व चित्र निर्माणमा तथ्यांक विश्लेषण विज्ञको रुपमा कार्य गर्नु हुने श्री केशवराज ढुंगेललाइ विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । यो प्रोफाइल तयार गर्न समन्वय कर्ताको रुपमा कार्य गर्नु हुने प्रा.लि.का कार्यक्रम अधिकृत श्री तुलसिंह अधिकारी, तथ्यांक संकलकको रुपमा जिम्मा लिई हरेक वस्तीका घर घर पुगि तथ्यांक संकलन गर्नु हुने तथ्यांक संकलक ऋतु राना लाइ पनि विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

वस्तुगत विवरण तयार गरेर मात्र पुग्दैन । यो वस्तुगत विवरणको आधारमा सहि विश्लेषण गरेर सहि योजनाहरु निर्माण गरि त्यसको सहि र प्रभावकारी कार्यान्वयनवाट मात्र भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ ले सोचे अनुसारको प्रतिफल प्राप्त गर्न सक्दछ । यो वस्तुगत विवरणमा प्राप्त सुचना र तथ्यांकहरुको सहयोगमा नगरपालिकाले आवधिक तथा गुरुयोजना निर्माण गरेर अघि बढ्नु अबको आवश्यकता हो । नगरपालिकाको ध्यान त्यता तर्फ जानेछ भन्दै र्सवाङ्गीण र चौतर्फी विकासको लागि शुभकामाना समेत व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

१५ मंसीर २०७५

गंगा वहादुर शाही
प्रबन्ध निर्देशक

प्रकाशकीय

नेपालको संविधान २०७२ ले कल्पना गरे अनुसार स्थानीय निकाय पुनरसंरचना गर्दै अधिकार सम्पन्न स्थानीय तह तयारीको कार्य अगाडी बढिरहेको छ । जस अनुसार जाजरकोट जिल्लामा साविकमा कायम रहेका १ नगरपालिका र २६ गाउँ विकास समितिलाई पुनरसंरचना मार्फत हाल ३ नगरपालिका र ४ गाउँपालिका एकाई कायम गरिएको छ । नयाँ भौगोलिक संरचना अनुसार साविकमा गाविस अर्न्तगतका भौगोलिक अवस्थिति लगायत जनसंख्या, आर्थिक, सामाजिक, प्राकृतिक श्रोत र साधनहरु समेतको अवस्थामा परिवर्तन भएको छ ।

अधिकार निक्षेपणका हिसावले यसरी नयाँ कायम भएका स्थानीय तह नै स्थानीय सरकार बनेका छन् । स्थानीय तहको चुनाव समेत सम्पन्न भई नया जन प्रतिनिधिहरुले कार्यभार संम्हाली सकेको पनि १८ महिना भन्दा वढि भइसकेकोछ । करीव १५ वर्ष पछि स्थानीय तहमा आएका जनप्रतिनिधिहरुलाई नया जोस जाँगर सहित चुनाव ताका गरिएका प्रतिवद्धता पुरा गराउनको लागि हालको वर्तमान यथार्थता भित्र रहेर नयाँ योजनाहरु निर्माण गरि संघीयता कार्यान्वयमा जोड दिनु पर्ने अवस्था रहेको छ । यद्यपी नयाँ संरचनाका स्थानीय निकायहरुमा भरपर्दो, आधिकारिक र पर्याप्त सूचनाहरुको आवश्यकता तथा तथ्याङ्क कहरुको अभिलेख उपलब्ध हुन सकिरहेको थिएन । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ सालको विवरण हाल धेरै परिवर्तन भएको छ । त्यसैले सबै विवरणहरु प्राथमिक रुपमा नै संकलन गरेर ताजा अवस्थाको यथार्थ चित्र प्रस्तु गर्न यो भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को वस्तुगत विवरण तयार गरिएकोछ ।

नेपाल सरकार तत्कालीन सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले २०७४/०१/२६ मा सबै स्थानीय तहहरुले आ आफ्नो क्षेत्रका वस्तुगत विवरण तोकिएको ढाँचामा तयार गरी वेभ साईडमा राख्न निर्देशन प्राप्त भएको छ । सो आधारमा उपलब्ध सबै सूचना तथा जानकारीहरुको आधारमा परामर्शदाता संस्था **वेस्टर्न नेपाल लोकल डेभलपमेन्ट एसोसिएट्स प्रा लि** को सहयोगमा यो वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ ।

निर्धारित समय भित्र यो भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को पार्श्व चित्र तयारी गर्न सहयोग गर्नुहुने वार्ड नं १ का सम्पूर्ण कर्मचारीहरु विभिन्न राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु,सुचना उपलब्ध गराउनुहुने विभिन्न विषयगत कार्यालयहरु,प्राथमिक तथ्याङ्क संकलन गर्ने गणकहरु,सुचना विश्लेषण गरि निश्कर्ष निकाल्ने विश्लेषकहरु लगायत परियोजना संचालन गर्ने परामर्शदाता वेस्टर्न नेपाल लोकल डेभलपमेन्ट एसोसिएट्स प्रालि काठमाडौं प्रति हार्दिक आधार व्यक्त गर्दछौं साथै भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ निवासी सम्पूर्ण दाजुभाई दिदि वहिनिहरुले यसको समुचित प्रयोगमा सहयोग गर्नु हुनेछ भन्ने विश्वास सहित सबैमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं ।

भेरी नगरपालिका
वार्ड नं १

वस्तुगत विवरण किन ?

विकास निर्माणका कार्यहरूका निर्दिष्ट लक्ष्य, उद्देश्य र अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त गर्नका लागि योजनावद्ध तरिकाले अगाडि बढ्नु पर्ने कुरामा राष्ट्रिय, क्षेत्रीय तथा स्थानीय लगायत जुनसुकै स्तरमा कसैको पनि दुईमत छैन । स्थानीय योजना तयारीको लागि आधारभूत खम्बाको रूपमा सम्बन्धित क्षेत्रको विस्तृत वस्तुगत सुचनाहरूको आवश्यकता जरुरी हुन्छ । तिनै वस्तुगत विवरणका सूचकाङ्कले संकेत गरेअनुसार स्थानीय निकाय तथा स्थानीय सरकार अगाडी बढ्न सके त्यसबाट प्राप्त प्रतिफल दिगो र प्रभावकारी हुन्छ । यसले स्थानीय निकायमा सुशासन प्रवर्द्धनमा समेत सहयोग पुग्नेछ । यसका लागि शुरु देखि अन्त्य सम्म स्थानीय जनसहभागिता जुट्न सक्ने पारदर्शी र दिगो विकास प्रकृयाहरूको आवश्यकता टड्कारो रूपमा देखिएको छ । नेपालको सन्दर्भमा लोकतन्त्रको स्थापनासँग नेपालको संविधान २०७२ ले स्थानीय जनतालाई शासन सञ्चालनमा प्रत्यक्ष र नजिकको हक स्थापना गर्दै राज्यको पुनर्संरचनाको व्यवस्था गरेको छ । जसअनुसार प्रान्तीय संरचनामा साविकको स्थानीय निकायको रूपमा रहेका गाउँविकास समितिहरूको सिमांकनमा हेरफेर गरी नयाँ संरचनामा स्थानीय सरकारको रूपमा अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकारको अवधारणा अगाडी ल्याएको छ । यस अवस्थामा नयाँ घोषणा भएका स्थानीय निकायको प्रशासनिक व्यवस्थापन सहज पाउँदै बस्तुनिष्ठ योजना तयारीका लागि घरधुरी स्तरको तथ्याङ्क र सूचनाहरू अद्यावधिक भई नसकेकोले सोही खाडल पुर्ति गर्ने उद्देश्यले आवश्यक प्राथमिक र द्वितीय स्तरका सूचनाहरू संकलन गरी त्यसैको आधारमा यो भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ ।

यो वस्तुगत विवरणमा नेपाल सरकार संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको मिति २०७४ वैशाख २६ गतेको परिपत्र अनुसारको ढाँचामा रहेर सान्दर्भिक सवै तालिकाहरूलाई अधिकतम तालमेल मिलाउने प्रयास गरिएको छ । वस्तुगत विवरण तयारीको लागि सवै वस्तीमा रहेका समग्र सुचना तथा सामाजिक, आर्थिक लगायत अन्य क्षेत्रको वस्तुगत अवस्थाबारे जानकारी आवश्यक पर्ने भएकोले वस्ती स्तरमा वस्तुगत अवस्थालाई संकलन गरी विश्लेषण गरिएको छ । वस्तुगत अवस्थाले संकेत गरेका सुचकाङ्कका आधारमा आगामी स्थानीय स्तरका योजनाहरू प्रस्ताव गर्न सहज हुनेछ ।

यो भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को वस्तुगत विवरण तयारीका उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- विकास प्रकृयाको लागि महत्वपूर्ण तीन प्रश्नहरू "एले म कहाँ छु ?" "अव म कहाँ जाने ?" र "त्यो कसरी संभव छ ?" मध्ये पहिलो प्रश्नको वास्तविक जवाफ खोज्ने ।
- भेरी नगरपालिका वार्ड नं १, जाजरकोटको सवै घरधुरीमा पुगी आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, प्राकृतिक र मानवीय सम्पत्तीको लेखाजोखा गर्ने ।
- भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को वर्तमान यथार्थतालाई जस्ताको तस्तै प्रस्तुत गर्ने ।
- योजना तर्जुमा बजेट बाँडफाडका लागी आधार तयार गर्ने ।
- संभावना भएजति सवै सुचनाको जातीय लिङ्गीय र क्षेत्रीय हिसावले विश्लेषण गर्ने ।
- हरेक तथ्याङ्कको समाजशास्त्रीय, ग्रामिण विकास र लैङ्गिक सामाजिक हिसावले विश्लेषण गर्ने ।
- आवधिक विकास योजनाको लागि मार्ग प्रस्तुत गर्ने ।
- वडाको योजना तर्जुमा प्रकृयमा आवश्यक पर्ने सवै सुचनाहरू वडा स्तरमा नै अद्यावधिक गर्ने ।
- आवधिक विकास योजनाको लागि मार्ग प्रस्तुत गर्ने ।
- वडाको योजना तर्जुमा प्रकृयमा आवश्यक पर्ने सवै सुचनाहरू वडा स्तरमा नै अद्यावधिक गर्ने ।

विषय सुची

१. परिचय.....	१
१.१ ऐतिहासिकपृष्ठभूमी तथा सिमाना	१
२. स्थानीयचार्डपर्वतथाजात्रामेलाहरुकोविवरण	१
३. पर्यटकीय स्थलहरुको विवरण.....	२
४.सामुदायिक वनको विवरण.....	३
५.जनसंख्या वितरणको अवस्था.....	४
५.१. वस्ती अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण	४
५.२. उमेरका आधारमा जनसंख्याको विवरण.....	४
५.३. मातृभाषाका आधारमा जनसंख्याको विवरण	५
५.४. धर्मका आधारमा जनसंख्याको विवरण	६
५.५. जातका आधारमा घरधुरीको विवरण	६
५.६. जातका आधारमा जनसंख्याको विवरण.....	७
५.७. थरका आधारमा घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण.....	८
५.८. जातीय तथा लिङ्गीय आधारमा घरमुलीको विवरण	१६
५.९.अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण	१७
५.१०.घरको छानो तथा गारो सम्बन्धी विवरण	१८
५.११.घर सम्म पुग्ने वाटो सम्बन्धी विवरण.....	१९
५.१२.स्वामित्वका आधारमा घरधुरीको विवरण.....	१९
५.१३. एकल जनसंख्याको विवरण	२०
५.१४. पेशाका आधारमा जनसंख्याको विवरण.....	२१
५.१५. विशेष सीपयुक्त जनसंख्याको विवरण.....	२३
५.१६. वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी विवरण	२३

५.१७. चर्पी उपयोग सम्बन्धी विवरण	२४
५.१८. परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण.....	२५
५.१९.दीर्घरोगी सम्बन्धी विवरण	२५
५.२०. खानेपानीको श्रोत सम्बन्धी विवरण	२६
५.२०.१. खानेपानीको मुख्य श्रोत सम्बन्धी विवरण.....	२६
५.२०.२. खानेपानीको सहायक श्रोत सम्बन्धी विवरण	२७
५.२१. खाना पकाउने चुल्हो सम्बन्धी विवरण	२७
५.२२. खाना पकाउने इन्धन सम्बन्धी विवरण.....	२८
५.२३. उज्यालोको लागि वत्ती प्रयोग सम्बन्धी विवरण	२९
५.२४. सेवासुविधा उपलब्धता सम्बन्धी विवरण	२९
५.२५. सेवासुविधा उपयोग सम्बन्धी विवरण.....	३०
५.२६. जीविकोपार्जन सम्बन्धी विवरण.....	३१
५.२६.१. वैदेशिक रोजगार विना जीविकोपार्जन सम्बन्धी विवरण.....	३१
५.२६.२. वैदेशिक रोजगार सहित जीविकोपार्जन सम्बन्धी विवरण.....	३३
६. घरजग्गामा महिलाको स्वामित्व सम्बन्धी विवरण	३७
७. परिवारको स्वामित्वमा रहेको जग्गा सम्बन्धी विवरण	३८
८.सिंचाई सुविधा उपलब्धता सम्बन्धी विवरण	३९
९. घरपालुवा पशुपंक्षी सम्बन्धी विवरण.....	४०
१०.आर्थिक सम्पन्नता सम्बन्धी विवरण	४०
११. शिक्षा सम्बन्धी विवरण.....	४२
११.१.स्कूल नगएका र विचैमा कक्षा छोडेका वालवालिकाको विवरण	४३
११.२.निराक्षर जनसंख्या सम्बन्धी विवरण	४३

११.३.साक्षरता दर सम्बन्धी विवरण.....	४४
१२. वार्षिक आम्दानि सम्बन्धी विवरण	४४
१३. वार्षिक उत्पादन सम्बन्धी विवरण	४७
१४. वार्षिक उत्पादनको खपत सम्बन्धी विवरण.....	४८
१५. वार्षिक खर्च सम्बन्धी विवरण.....	४९
१६. विरामी हुदा पहिलो उपचार सम्बन्धी विवरण.....	५१
१७. प्राकृतिक प्रकोप सम्बन्धी विवरण.....	५२
१८. नजिकको स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय सम्बन्धी विवरण.....	५३
१९. नजिकको प्रहरी चौकी पुग्न लाग्ने समय सम्बन्धी विवरण	५३
२०. नजिकको बैंक पुग्न लाग्ने समय सम्बन्धी विवरण	५४
२१. नजिकको बजार पुग्न लाग्ने समय सम्बन्धी विवरण.....	५५
२२. कुपोषण लागेका बालबालिका सम्बन्धी विवरण.....	५५
२३. अकाल मृत्यु सम्बन्धी विवरण.....	५६
२४. फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण	५६
२५. सामुदायिक संगठनमा आवद्धता सम्बन्धी विवरण.....	५७
२६. वातावरण तथा सरसफाई सम्बन्धी विवरण.....	५८
२७. बैंक तथा वित्तीय सम्बन्धी विवरण	५९
२८. धार्मिक स्थल सम्बन्धी विवरण	५९
२९. विद्यालय.....	६०
२९.१. विद्यालयको संख्यात्मक विवरण	६०
२९.२.विद्यालयमा शौचालय सम्बन्धी विवरण.....	६०
२९.३.तहगत शिक्षक सम्बन्धी विवरण	६१

२९.४. शिक्षक तथा विद्यार्थी अनुपात सम्बन्धी विवरण	६१
३०. सडक सञ्जाल सम्बन्धी विवरण	६१
३१. व्यापारिक केन्द्र सम्बन्धी विवरण.....	६२
३२. खेल मैदान सम्बन्धी विवरण.....	६२
३३. बालबालिका सम्बन्धी विवरण.....	६३
३३.१.पार्क तथा बालउद्यान सम्बन्धी विवरण.....	६३
३३.२. बाल क्लव सम्बन्धी विवरण.....	६३
३३.३. बाल क्लव तथा बाल समुहले प्रतिनिधित्व गरेका संघ संस्थाको विवरण	६३
३३.४. कामदारको रूपमा घरवाट बाहिर गएका बालबालिकाको विवरण.....	६३
३३.५. १८ वर्ष भन्दा कम उमेरमा विवाह गरेका बालबालिकाको विवरण	६४
३३.६. परिवार विहिन बालबालिकाको विवरण.....	६४
३४. महिला हिंसा सम्बन्धी विवरण	६५
३५. सरकारी कार्यालय सम्बन्धी विवरण	६५
३६. पुल पुलेसा सम्बन्धीविवरण.....	६६
३७. व्यापार व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	६६
३८. हवाई सेवा सम्बन्धी विवरण	68
३९. पशुवधशाला सम्बन्धी विवरण.....	६८
४०.शव दाह संस्कार सम्बन्धी विवरण	६९
४१.व्यवसायिक पकेटक्षेत्र सम्बन्धी विवरण	६९
४२. होटल सम्बन्धी विवरण	६९
४३. सुरक्षा निकाय सम्बन्धी विवरण.....	७०
४४. वन्य जन्तु तथा चराचुरङ्गी सम्बन्धी विवरण	७०

४५. रुख तथा जडिवुटी सम्बन्धी विवरण	७१
४६. भु संवेदनशिल क्षेत्र सम्बन्धी विवरण.....	७२
४७. जल सम्पदा सम्बन्धी विवरण	73
४८. वाली प्रणाली सम्बन्धी विवरण.....	७३
४९. स्वास्थ्य संस्था सम्बन्धी विवरण	७३
५०. रेडियो स्टेसन सम्बन्धी विवरण.....	७४
५१. गैह्र सरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण.....	७४
५२. सार्वजनिक शौचालय सम्बन्धी विवरण.....	७४
५३. राजनैतिक दल सम्बन्धी विवरण	७४
५४. वडामा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण	७५
५५. वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको विवरण.....	७५
५६. समग्र अवस्था र निष्कर्ष	७५

१. परिचय

१.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि तथा सिमाना

भेरी नगरपालिका जाजरकोट जिल्लाको सदरमुकाम हो । यो नगरपालिकाको नाम यसै नगरपालिकालाई फन्को लगाएर वग्ने हीम नदी "भेरी"को नामवाट राखिएको हो । यो नगरपालिका साविकको भेरी मालिका नगरपालिकाको रूपान्तरीत स्वरूप हो । यो नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल २१९.७८ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । यो नगरपालिकामा जम्मा १३ वटा वडाहरू रहेका छन् । क्षेत्रफलका आधारमा हेर्दा यो नगरपालिकामा ७.५७ वर्ग किमि देखि ४८.२३ वर्ग किमि सम्म क्षेत्रफल भएका वार्डहरू रहेका छन् । यी वार्ड मध्ये १ नं चाहि यो नगरपालिकाको दोश्रो तुलो वार्ड हो । यसको क्षेत्रफल २९.५१ वर्ग किमि रहेको छ । यो वार्डको पुर्वमा रुकुम जिल्ला तथा नलगाड नगरपालिका पर्दछ भने पश्चिममा भेरी नगरपालिका कै वार्ड नं २, ३ र ४ नं वार्ड पर्दछ । त्यसै गरी उत्तर तर्फ भेरी नगरपालिकाकै वार्ड नं २ तथा नलगाड नगरपालिका पर्दछ भने दक्षिण तर्फ रुकुम जिल्ला पर्दछ । यो वार्ड नं १ मा मुख्य रूपमा ७ वटा वस्तीहरू रहेका छन् भने ती सातवटा वस्तीहरू अरु स साना वस्तीहरू समेटिएर बनेका छन् । ती मुख्य वस्तीहरू कालेगाउँ, कोलचौर कुन्निक, पिपे, मैदे चौर घुएलनेटा, रावत गाउँ, रिठापानी डौरीकाँडा र रिम्ना रहेका छन् । यो भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा सवैभन्दा वढी मगर जातीको वसोवास रहेको छ भने त्यसपछी क्षेत्री, कामी, दमाई र सार्की जातीको वसोवास रहेको छ । स्थानीय जीवनशैली, परम्परागत संस्कृति, प्राकृतिक स्रोत-साधन भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को प्रमुख विशेषता हो । यो वार्डले भेरी नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफलको १३.४२% हिस्सा ओगटेको छ ।

२. स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रामेलाहरूको विवरण

धार्मिक सहिष्णुता तथा सांस्कृतिक विविधताको विशिष्ठ पहिचान बोकेको भेरी नगरपालिका वार्ड नं १मा जातजाति अनुसार चाडपर्व तथा मेलाहरूमा समेत अनेकतामा एकता देख्न सकिन्छ । बिशेष गरी ब्राम्हणक्षेत्री, आदिवासी जनजाति, दलित समुदायहरूले सवै चाडपर्वहरू मिलेर मनाउने वा सहयोग गर्ने गरेको अवस्था छ । उल्लेखित जातीहरू मध्ये यो वार्ड नं १ मा मगर जातीको वाहुल्यता रहेको छ । कुल जनसंख्याको ३५% जनसंख्या मगरजातीको रहेको छ भने अन्य जातीहरूमा क्षेत्री दलित जातीको रहेको छ । यहाँ विभिन्न जातीका विशेष चाडहरू, हिन्दु सनातन संस्कृतिका पर्वहरू धुमधाम संग मनाइने गरिन्छ । भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ भित्र मनाइने पर्व, मेला तथा नाचको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्रस	मुख्य चाडपर्व / मेला नाचको नाम	मनाउने महिना / दिन	मनाउने प्रमुख जाती वा धर्मावलम्बी	कैफियत
१	असारे सक्रान्ती	साउन १ गते	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
२	जनै पुर्णिमा	श्रावण पुर्णिमा	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
३	नागपंचमी	भाद्र	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	

क्रस	मुख्य चाडपर्व / मेला नाचको नाम	मनाउने महिना / दिन	मनाउने प्रमुख जाती वा धर्मावलम्बी	कैफियत
४	कृष्ण जन्माष्टमी	भाद्र कृष्ण अष्टमी	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
५	तीज	भाद्र शुक्ल तृतिया	हिन्दु महिलाहरु	
६	तीज पंचमी	भाद्र शुक्ल पंचमी	हिन्दु महिलाहरु	
७	मौलो मेला	वडा दशैं नवमी	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
८	दशैं	असोज कात्तिक	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
९	तिहार	कात्तिक	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
१०	हरीबोधनी एकादशी	कात्तिक	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
११	पुष पन्ध्र	पौष १५	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
१२	माघेसक्रान्ती	माघ १ गते	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
१३	रीम्ना मेला	माघ	सबै	
१४	शिवरात्री	फागुन	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
१५	होली पुर्णमा	फागुन	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
१६	चैते दशैं	चैत्र	हिन्दु धर्मालम्बी सबै	
१७	क्रिश्मस डे	डिसेम्बर २५	क्रिश्चियन धर्मालम्बी	
१८	ख्याली नाच			
१९	खाँडो नाच			
२०	सिंगारु नाच			
२१	सरीगे (मयुर, गर्ग) नाच			
२२	टप्पा नाँच			
२३	झ्याउरे नाच			

३. पर्यटकीय स्थलहरुको विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ पर्यटकीय स्थलहरु तथा सम्भावनाका हिसावले महत्वपूर्ण वार्ड हो । यो वार्ड मा उल्लेखनीय रूपमा पर्यटकीय स्थलहरु रहेका छन । दुइवटा भेरी नदीको संगम रिम्ना वजार देखि लिएर नगरपालिकाकै अग्लो वडालेक यसै वार्डमा पर्दछ । यो वार्डमा हाल विदेशी पर्यटकहरु आउने क्रम नभएपनि स्वदेशी पर्यटक माझ यो वार्ड पनि परिचित छ । भौतिक पुर्वाधारहरु सडक पहुँच र आवश्यक होटलहरुको व्यवस्थापन गरी प्रचार प्रसार लाई तिब्रता दिने हो भने यो वार्डले पर्यटन विकास वाट पनि प्रसस्त आमदानी हासील गर्न सक्छ । भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा रहेका पर्यटकीय स्थलहरुको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र स	पर्यटकीय स्थलको नाम	वस्ती	महत्व	औषत आउने पर्यटक	
				स्वदेशी	विदेशी
१	शिवालय मन्दिर	कालेगाउँ	प्राचिन मन्दिर शिव रात्रीको जात्रा लाग्ने	१०००	०
२	बौद्ध चमेरे गुफा	घुइलैँटा	मनमोहक गुफा	५००	०
३	भुना गुफा	भुना	मनमोहक गुफा	७००	०
४	रिम्ना दोभान	रिम्ना	सानी र तुली भेरीको संगम, रिम्ना बजार	१५०००	०
५	बडालेक	वडालेक	भेरी नगरपालिकाकै अग्लो लेक	६५०	०
६	शहिद पार्क	रिम्ना	शहिदहरुको संझनामा निर्मित	१८०००	०
७	भेरी नदी	रिम्ना -रावतगाउँ -कालेगाउँ	जलयत्रा (रयाफिटिंग) को सम्भावना		

श्रोत: वार्ड नं १ तथा अन्य वुजुकहरु

४. सामुदायिक वनको विवरण

जाजरकोट जिल्लामा वन क्षेत्र प्रसस्त रहेको छ भने भेरी नगरपालिकावार्ड नं १मा पनि उल्लेखनीय रुपमा वन क्षेत्र रहेकोछ । खोच वेसी सहित उच्च पहाडी क्षेत्र भएको हुनाले पनि यो वार्ड नं १मा विशेषगरी साल सल्लो वाँज उत्तीस फलाँठ चिउरी लाग्यत रुख भएका वनहरु प्रसस्त रहेकाछन । हाल सम्म यहाँ३वटा सामुदायिक वनहरु गठन गरी समुदायलाई हस्तान्तरण गरिएकोछ । हाल सम्म हस्तान्तरित सामुदायिक वनको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्रस	सामुदायिक वनको नाम	क्षेत्रफल	घरधुरी र जनसंख्या			कैफियत
			घरधुरी	महिला	पुरुष	
१	पिपे छिनछिने सा ब उ स पिपे	२५ ०९	६९	२००	११८	
२	कोलचौर कन्नीक सा ब उ स कोलचौर	२१३	८४	२५०	२४८	
३	स्यालापाखा सा ब उ स कालेगाउँ	१३	४१	१२५	१२०	
४	सालिमे डाँडा ठाडी चौर सा व उ स					
५	खहरेपाखा रावतगाउँ सा व उ स					
६	कमेरेनी सा व स उ स	१४८	१२७			
७	साउने पानी सा व उ स	२००	९९			

श्रोत: जिल्ला वन कार्यालय जाजरकोट

५. जनसंख्या वितरणको अवस्था

५.१. वस्ती अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा कुल ७ वटा वस्तीहरू रहेका छन् । जहाँ हाल ७१८ घरधुरी रहेकाछन भने जनसंख्या ३९४२ रहेको छ । क्षेत्रफलका हिसावले यो वार्ड भेरी नगरपालिकाको दोश्रो ठुलो वार्ड हो भने जनघनत्व प्रति वर्ग किलोमिटर १३४ रहेको छ । यो वडामा महिला पुरुष अनुपात पनि १:०.९७ रहेको छअर्थात १०० पुरुष वरावर ९७ जना महिला को संख्या रहेकोछ । समग्रतामा यो वार्ड नं १मा महिला भन्दा पुरुष को संख्या ५० ले वढी रहेकोछ । परिवारको औषत आकार ५.५ प्रति घरधुरी रहेको छ । परिवारको आकारमा सबैभन्दा धेरै मैदे चौर घुएलनेटा वस्तीमा रहेको छ भने सबैभन्दा कम रावत गाउँमा ५ मा रहेको छ । माथि उल्लेखित जनसंख्या सम्बन्धी वस्ती स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

वस्ती	घरधुरी संख्या	जनसंख्या			क्षेत्रफल (वर्ग किमि)	जन घनत्व	परिवारको औषतआकार	महिला पुरुष अनुपात
		महिला	पुरुष	जम्मा				
कालेगाउँ	११४	३११	३३३	६४४		०	५.६	०.९३
कोलचौर कुन्निक	१०४	२७२	२८४	५५६		०	५.३	०.९६
पिपे	१०१	२६६	२७०	५३६		०	५.३	०.९९
मैदे चौर घुएलनेटा	८१	२५१	२३९	४९०		०	६.०	१.०५
रावत गाउँ	१३६	३३६	३४०	६७६		०	५.०	०.९९
रिठापानी डौरीकाँडा	५४	१५९	१६८	३२७		०	६.१	०.९५
रिम्ना	१२८	३५१	३६२	७१३		०	५.६	०.९७
जम्मा	७१८	१९४६	१९९६	३९४२	२९.५१	१३४	५.५	०.९७

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

५.२. उमेरका आधारमा जनसंख्याको विवरण

उमेका आधारमा भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ को जनसंख्यालाई मुख्य हिसावले भिन्न भिन्न उमेर समुह को जनसंख्या गणना गरिएको छ । त्यस्तै आर्थिक हिसावले सकृय उत्पादनमुलक जनसंख्या र आश्रित जनसंख्या पनि गणना गरिएको छ । यसका संगसंगै सामाजिक सुरक्षाका हिसावले जेष्ठ नागरिकहरूको संख्या समेत गणना गरिएकोछ । यो वडामा हाल कायम रहेको ३९४२ जनसंख्या मध्ये ६२ % अर्थात २४२६ जनसंख्या आर्थिक रुपमा सकृय रहेको छ (१५ देखि ५९ वर्ष सम्मको) भने ३८ % अर्थात १५१६ जनसंख्या आश्रित रहेकोछ । हाल यो वडाको कुल जनसंख्याको २% अर्थात ४७ जना जेष्ठ नागरिक रहेकाछन । माथि उल्लेखित विवरण लाई तालिकामा तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ जाजरकोट पार्श्व चित्र ०७५

वस्ती	५ वर्ष मुनिका	५-१४ वर्षसम्म	१५-५९ वर्षसम्म	६०-६९ वर्षसम्म	७० वर्ष माथिका	आश्रितजनसंख्या		आर्थिकरूपलेसकृय	
						जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
कालेगाउँ	५४	१२३	४३५	२२	१०	२०९	३२	४३५	६८
कोलचौर कुन्निक	५९	१३१	३३७	२३	६	२१९	३९	३३७	६१
पिपे	५९	११८	३३५	१४	१०	२०१	३८	३३५	६३
मैदे चौर घुएलनेटा	६६	१२७	२८२	११	४	२०८	४२	२८२	५८
रावत गाउँ	७०	१६४	४२१	१२	९	२५५	३८	४२१	६२
रिठापानी डौरीकाँडा	४९	८१	१८७	८	२	१४०	४३	१८७	५७
रिम्ना	८२	१७३	४२९	२३	६	२८४	४०	४२९	६०
जम्मा	४३९	९१७	२४२६	११३	४७	१५१६	३८	२४२६	६२

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

५.३. मातृभाषाका आधारमा जनसंख्याको विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा मुख्य रूपमा क्षेत्री, कामी, ठकुरी, बाहुन दमाइ, सार्की, मगर जातीहरूको वसोवास रहेको छ । उल्लेखित जातीहरूमा मगर जातीको आफ्नो मातृभाषा रहेको छ तर पनि दैनिक बोलिचालिको हिसावले नेपाली भाषा नै प्रमुख रूपमा रहेको छ । मगर जातीका तीन थरि भाषाहरू छन् ती तीन थरिका भाषामा ढुट, खाम र काइके हुन यी तीनै थरिका भाषालाई मगर भाषा भनिन्छ । मातृभाषाका आधारका भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ को जनसंख्यालाई तल प्रस्तुत गरिएको छ:

वस्ती	नेपाली	मगर	गुरुङ	नेवारी	जम्मा	कैफियत
कालेगाउँ	११४	०	०	०	११४	
कोलचौर कुन्निक	१०४	०	०	०	१०४	
पिपे	१०१	०	०	०	१०१	
मैदे चौर घुएलनेटा	८१	०	०	०	८१	
रावत गाउँ	१३६	०	०	०	१३६	
रिठापानी डौरीकाँडा	५४	०	०	०	५४	
रिम्ना	१२८	०	०	०	१२८	
जम्मा	७१८	०	०	०	७१८	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

५.४. धर्मका आधारमा जनसंख्याको विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा वसोवास गर्ने प्रायः सबै जातजातीका मानिसहरु हिन्दु धर्म मान्ने गर्दछन । पछिल्लो समयमा सबै जातजातीका केही युवाहरुमा क्रिश्चियन धर्म प्रति पनि आस्था रहेको पाइएकोछ । यो तथ्याङ्क संकलनको हिसावमा गणकले तथ्याङ्क संकलन गर्न जाँदा विवरण दिने व्यक्तिको सुचनाका आधारमा यो विवरण तयार गरिएकोछ । एउटै घरमा एक भन्दा बढी धर्मावलम्बी भएमा यसमा गणना गरिएको छैन । हालभेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा रहेका ७१८ घरधुरी मध्ये ७१४ घरधुरी हिन्दु धर्मावलम्बी रा ४ घरधुरी क्रिश्चियन भएको पाइएकोछ जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

धर्म	भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ का बस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
	कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
हिन्दु	११३	१०३	१०१	८०	१३६	५४	१२७	७१४	
बौद्ध	०	०	०	०	०	०	०	०	
क्रिश्चियन	१	१	०	१	०	०	१	४	
जम्मा	११४	१०४	१०१	८१	१३६	५४	१२८	७१८	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

५.५. जातका आधारमा घरधुरीको विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा जातका आधारमा सबैभन्दा बढी घरधुरी मगर जातीको रहेकोछ । कुल ७१८ घरधुरी मध्ये ३५% अर्थात २४८ घरधुरी मगरको मात्र रहेकोछ । त्यसपछि दोश्रोमा क्षेत्री जातीको घरधुरी संख्या रहेकोछ । कुल ७१८ घरधुरी मध्ये यो जातीका २५% घरधुरी क्षेत्री जातीको रहेका छन । तेश्रोमा कामी जातीका घरधुरी रहेकाछन जुन २३% रहेको छ भने चौथोमा दमाई जाती रहेको छ जसको ८ % घरधुरी रहेकोछ त्यसै गरी वादी जातीको पनि ४% प्रतिशत घरधुरी रहेको छ भने ठकुरी जातीको ३%, बाहुनको १% र २ घर सार्की रहेको छ । यो वडामा रहेका घरधुरीको जातीय आधारमा वस्ती स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छः

क्र स	जात	भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ का बस्तीहरु							जम्मा	प्रतिशत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	मगर	५	१३	८८	५४	३	४	८१	२४८	३५%
२	क्षेत्री	८४	१३	६	०	५९	३	१४	१७९	२५%
३	कामी	७	६०	२	१६	४०	३७	६	१६८	२३%
४	दमाई	४	१७	२	११	६	३	१५	५८	८%
५	ठकुरी	५	१	३	०	०	६	१०	२५	३%

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ जाजरकोट पार्श्व चित्र ०७५

क्र स	जात	भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ का बस्तीहरू							जम्मा	प्रतिशत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
६	वादी	१	०	०	०	२८	०	०	२९	४%
७	बाहुन	८	०	०	०	०	०	१	९	१%
८	सार्की	०	०	०	०	०	१	१	२	०%
	जम्मा	११४	१०४	१०१	८१	१३६	५४	१२८	७१८	१००%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

५.६. जातका आधारमा जनसंख्याको विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा जातका आधारमा माथि उल्लेखित घरधुरीमा रहेको जनसंख्या विश्लेषण गर्दा जातीय आधारमा बाहुन जातीमा बाहेका सबै जातीमा महिलाको संख्या कम रहेको छ भने समग्रमा पुरुषको संख्या ५० वढी रहेको छ । पारिवारको आकारमा सवैभन्दा वढी सार्की जातीमा ७ रहेको छ भने सवैभन्दा कम वादी जातीमा ४.९ रहेको छ । यो वडाको औषत परिवारको आकार भने ५.४९ प्रतिघरधुरी रहेको छ जुन नेपालको राष्ट्रिय औषत ४.६ प्रति घरधुरी भन्दा ०.८९ प्रति घरधुरीले वढि हो । जसको विस्तृत विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

क्र स	जात	भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ का बस्तीहरू							जम्मा	महिला	पुरुष	परिवार को आकार
		काले गाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना				
१	मगर	१८	७८	४६७	३४०	१९	२७	४६	१४१५	७०६	७०९	१.००
२	क्षेत्री	४७७	६७	३२	०	२७०	२१	७२	९३९	४६५	४७४	०.९८
३	कामी	४६	३१२	१०	९१	२२०	२१९	२८	९२६	४५०	४७६	०.९५
४	दमाई	२०	९५	१०	५९	२९	१७	७४	३०४	१५०	१५४	०.९७
५	वादी	५	०	०	०	१३८	०	०	१४३	७०	७३	०.९६
६	ठकुरी	३२	४	१७	०	०	३५	६३	१५१	७५	७६	०.९९
७	बाहुन	४६	०	०	०	०	०	४	५०	२५	२५	१.००
८	सार्की	०	०	०	०	०	८	६	१४	५	९	०.५६
	जम्मा	६४४	५५६	५३६	४९०	६७६	३२७	७१३	३९४२	१९४६	१९९६	०.९७

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

५.७. थरका आधारमा घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा ८ जातीको वसोवास रहेको कुरा माथि उल्लेख गरिसकिएको छ । उल्लेखित ८ जाती भित्र ५० थरका मानिसहरु वसोवास गर्छन । यहा कुल १७ थरीका क्षेत्री हरु वसोवास गर्दछन भने १२ थरका कामी वसोवास गर्दछन । त्यसै गरी ६ थरका ठकुरी वसोवास गर्दछन् भने अन्य जातीहरुमा ६ थरका मगर, ३ थरका दमाई, ३ थरका बाहुन २ थरका वादी र १ थरका सार्कीहरु वसोवास गर्दछन । थरका आधारमा विभिन्न जातीहरुको घरधुरी र जनसंख्या तल प्रस्तुत गरिएको छः

क्षत्री जातीको थरका आधारमा घरधुरीको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	केसी	१	०	०	०	२	०	२	५	
२	डिसी	१	०	०	०	०	०	०	१	
३	बटला	१०	०	०	०	०	०	०	१०	
४	बोहोरा	१	०	०	०	०	०	०	१	
५	बस्नेत	२५	०	६	०	०	०	०	३१	
६	भण्डारी	२	०	०	०	०	०	०	२	
७	खत्री	१७	११	०	०	७	०	१	३६	
८	बुढा	७	०	०	०	०	०	२	९	
९	रोकाय	२	१	०	०	०	३	०	६	
१०	राउत	५	०	०	०	०	०	०	५	
११	वली	७	०	०	०	३	०	२	१२	
१२	डाँगी	४	०	०	०	१	०	०	५	
१३	रेग्मी	२	०	०	०	०	०	०	२	
१४	कार्की	०	१	०	०	०	०	०	१	
१५	रावत	०	०	०	०	४२	०	२	४४	
१६	खड्का	०	०	०	०	४	०	४	८	
१७	विस्सी	०	०	०	०	०	०	१	१	
	जम्मा	८४	१३	६	०	५९	३	१४	१७९	

क्षेत्री जातीको थरका आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	केसी	७	०	०	०	१३	०	८	२८	
२	डिसी	७	०	०	०	०	०	०	७	
३	बटला	५३	०	०	०	०	०	०	५३	
४	बोहोरा	१०	०	०	०	०	०	०	१०	
५	बस्नेत	१३२	०	३२	०	०	०	०	१६४	
६	भण्डारी	९	०	०	०	०	०	०	९	
७	खत्री	९७	५४	०	०	२६	०	५	१८२	
८	बुढा	४८	०	०	०	०	०	११	५९	
९	रोकाय	९	८	०	०	०	२१	०	३८	
१०	राउत	२९	०	०	०	०	०	०	२९	
११	वली	४२	०	०	०	११	०	१२	६५	
१२	डाँगी	१९	०	०	०	५	०	०	२४	
१३	रेग्मी	१५	०	०	०	०	०	०	१५	
१४	कार्की	०	५	०	०	०	०	०	५	
१५	रावत	०	०	०	०	१९४	०	९	२०३	
१६	खड्का	०	०	०	०	२१	०	२१	४२	
१७	विस्ती	०	०	०	०	०	०	६	६	
	जम्मा	४७७	६७	३२	०	२७०	२१	७२	९३९	

कामी जातीको थरका आधारमा घरधुरीको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ जाजरकोट पार्श्व चित्र ०७५

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरू							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	चनारा	२	२	०	०	६	१३	०	२३	
२	कामी	३	१७	२	८	१३	९	०	५२	
३	विक	२	१८	०	७	१४	८	३	५२	
४	गहतराज	०	२	०	०	०	०	०	२	
५	नेपाली	०	६	०	१	२	१	१	११	
६	ताउले	०	१	०	०	१	०	०	२	
७	बिटालु	०	०	०	०	२	१	०	३	
८	महर	०	०	०	०	०	१	०	१	
९	तिरुवा	०	०	०	०	०	४	०	४	
१०	रसाइली	०	०	०	०	०	०	१	१	
११	श्रीपाली	०	०	०	०	०	०	१	१	
१२	लोहार	०	१	०	०	०	०	०	१	
१३	सुनार	०	१३	०	०	२	०	०	१५	
	जम्मा	७	६०	२	१६	४०	३७	६	१६८	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

कामी जातीको थरका आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरू							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	चनारा	९	१६	०	०	२७	७७	०	१२९	
२	कामी	२६	१०९	१०	४९	८३	६०	०	३३७	
३	विक	११	८०	०	३८	७१	४९	१६	२६५	
४	गहतराज	०	९	०	०	०	०	०	९	
५	नेपाली	०	२८	०	४	८	४	३	४७	
६	ताउले	०	२	०	०	१२	०	०	१४	

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ जाजरकोट पार्श्व चित्र ०७५

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरू							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
७	बिटालु	०	०	०	०	१२	५	०	१७	
८	महर	०	०	०	०	०	६	०	६	
९	तिरुवा	०	०	०	०	०	१८	०	१८	
१०	रसाइली	०	०	०	०	०	०	५	५	
११	श्रीपाली	०	०	०	०	०	०	४	४	
१२	लोहार	०	३	०	०	०	०	०	३	
१३	सुनार	०	६५	०	०	७	०	०	७२	
	जम्मा	४६	३१२	१०	९१	२२०	२१९	२८	९२६	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

मगर जातीको थरका आधारमा घरधुरीको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरू							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	राना	१	१०	८८	५१	३	४	६८	२२५	
२	पुन	२	२	०	१	०	०	७	१२	
३	घर्ती	२	०	०	०	०	०	१	३	
४	मगर	०	१	०	०	०	०	०	१	
५	थापा	०	०	०	२	०	०	४	६	
६	बाठा	०	०	०	०	०	०	१	१	
	जम्मा	५	१३	८८	५४	३	४	८१	२४८	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

मगर जातीको थरका आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरू							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ जाजरकोट पार्श्व चित्र ०७५

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	राना	३	६१	४६७	३२३	१९	२७	३९२	१२९२	
२	पुन	८	१०	०	६	०	०	३६	६०	
३	घर्ती	७	०	०	०	०	०	५	१२	
४	मगर	०	७	०	०	०	०	०	७	
५	थापा	०	०	०	११	०	०	२५	३६	
६	बाठा	०	०	०	०	०	०	८	८	
	जम्मा	१८	७८	४६७	३४०	१९	२७	४६६	१४१५	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

ठकुरी जातीको थरका आधारमा घरधुरीको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	चन्द	२	०	०	०	०	०	३	५	
२	शाह	२	०	०	०	०	५	०	७	
३	शाही	१	०	३	०	०	०	६	१०	
४	सिंह	०	१	०	०	०	०	०	१	
५	हमाल	०	०	०	०	०	१	०	१	
६	मल्ल	०	०	०	०	०	०	१	१	
	जम्मा	५	१	३	०	०	६	१०	२५	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

ठकुरी जातीको थरका आधारमा जनसंख्या विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	चन्द	१२	०	०	०	०	०	२२	३४	

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ जाजरकोट पार्श्व चित्र ०७५

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
२	शाह	१२	०	०	०	०	३०	०	४२	
३	शाही	८	०	१७	०	०	०	३६	६१	
४	सिंह	०	४	०	०	०	०	०	४	
५	हमाल	०	०	०	०	०	५	०	५	
६	मल्ल	०	०	०	०	०	०	५	५	
	जम्मा	३२	४	१७	०	०	३५	६३	१५१	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

वाहुन जातीको थरका आधारमा घरधुरीको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	शर्मा	५	०	०	०	०	०	१	६	
२	पौडेल	२	०	०	०	०	०	०	२	
३	रेग्मी	१	०	०	०	०	०	०	१	
	जम्मा	८	०	०	०	०	०	१	९	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

वाहुन जातीको थरका आधारमा जनसंख्या विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	शर्मा	२३	०	०	०	०	०	४	२७	
२	पौडेल	१७	०	०	०	०	०	०	१७	
३	रेग्मी	६	०	०	०	०	०	०	६	

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ जाजरकोट पार्श्व चित्र ०७५

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
	जम्मा	४६	०	०	०	०	०	४	५०	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

दमाई जातीको थरका आधारमा घरधुरीको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	परियार	४	९	२	७	३	१	९	३५	
२	दमाइ	०	७	०	४	२	२	५	२०	
३	नेपाली	०	१	०	०	१	०	१	३	
	जम्मा	४	१७	२	११	६	३	१५	५८	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

दमाई जातीको थरका आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	परियार	२०	४६	१०	३५	११	५	४२	१६९	
२	दमाइ	०	४३	०	२४	१२	१२	२५	११६	
३	नेपाली	०	६	०	०	६	०	७	१९	
	जम्मा	२०	९५	१०	५९	२९	१७	७४	३०४	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

वादी जातीको थरका आधारमा घरधुरीको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ जाजरकोट पार्श्व चित्र ०७५

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	वादी	१	०	०	०	२१	०	०	२२	
२	नेपाली	०	०	०	०	७	०	०	७	
	जम्मा	१	०	०	०	२८	०	०	२९	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

वादी जातीको थरका आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र स	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा	कैफियत
		कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना		
१	वादी	५	०	०	०	११२	०	०	११७	
२	नेपाली	०	०	०	०	२६	०	०	२६	
	जम्मा	५	०	०	०	१३८	०	०	१४३	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

माथि उल्लेखित जातका अतिरिक्त एक एक थर भएका जातिहरुको थरका आधारमा घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण एकै टेबलमा तल प्रस्तुत गरिएकोछ ।

एक एक मात्र थर भएका जातहरुको थरका आधारमा घरधुरीको विवरण

क्र स	जात	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा
			कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना	
१	सार्की	सार्की	०	०	०	०	०	१	१	२
								१	१	२

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

एक एक मात्र थर भएका जातहरुको थरका आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र स	जात	थर	भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का वस्तीहरु							जम्मा
			कालेगाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घुएलनेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना	
१	सार्की	सार्की	०	०	०	०	०	८	६	१४
		सार्की	०	०	०	०	०	८	६	१४

५.८. जातीय तथा लिङ्गीय आधारमा घरमुलीको विवरण

प्रचलनका आधारमा र गृह संचालन प्रकृयाका आधारमा घरमुलीको परिभाषा फरक हुने गरेको छ । प्रचलनका आधारमा घरको जेष्ठ नागरिकलाई घरमुली मान्ने प्रचलन छ भने गृह संचालनका हिसावले घरको कारोवार गर्ने मुख्य व्यक्तिलाई घरमुली भनिन्छ । भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को अध्ययनको क्रममा यहाँ दुवै व्यक्तिहरुको विवरण लिएर विश्लेषण गरिएको छ तर पनि यो वडामा घरमुली र मुख्य कारोवारी व्यक्ती एउटै भएको पाइएको हुनाले अलग अलग प्रस्तुत गरिएको छैन । यो वडाको घरधुरी स्तरवाट गरिएको अध्ययन र तथ्याङ्क संकलनले देखाएको आधारमा घरमुलीको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

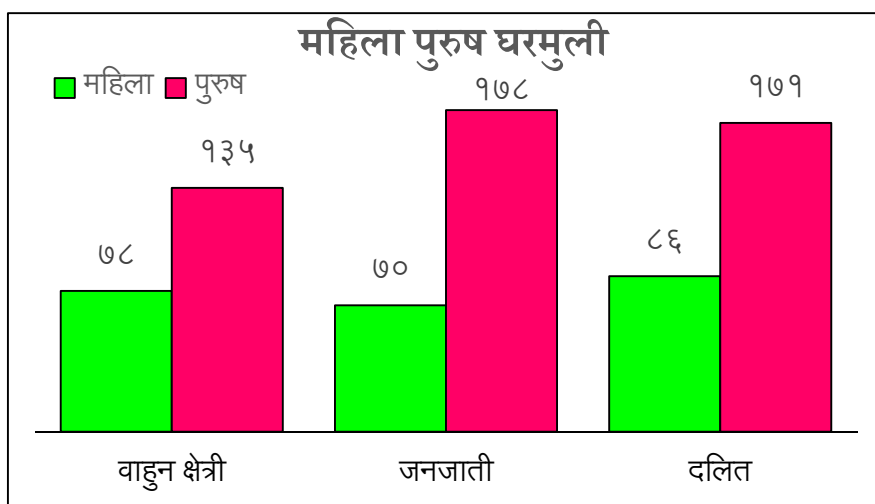
वस्ती	वाहुन क्षेत्री		जनजाती		दलित		नखुलेको		जम्मा घरमुली	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
कालेगाउँ	१२	८५	४	१	३	९	०	०	१९	९५
कोलचौर कुन्निक	२	१२	४	९	७	७०	०	०	१३	९१
पिपे	१	८	१२	७६	०	४	०	०	१३	८८
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	०	५४	३	२४	०	०	३	७८
रावत गाउँ	८	५१	०	३	१०	६४	०	०	१८	११८
रिठापानी डौरीकाँडा	२	७	१	३	६	३५	०	०	९	४५
रिम्ना	१	२४	७	७४	२	२०	०	०	१०	११८
जम्मा	२६	१८७	२८	२२०	३१	२२६	०	०	८५	६३३
प्रतिशत	१२%	८८%	११%	८९%	१२%	८८%	०%	०%	१२%	८८%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

माथि उल्लेखित विवरण अनुसार १ % महिलाहरु मात्र घरमुली देखिएको छ । सुक्ष्म अध्ययन वाट अझ के देखिएको छ

भने अधिकतम घरमा जेष्ठ नागरिक महिला भएमा घरमुलीमा छोराको नाम लेखिएको पाइएको छ भने जेष्ठ नागरिक पुरुष भएको अवस्थामा भने पुरुष नै लेखिएको छ । जसलाई बुदागत रुपमा तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

- घरमुली महिला अत्यन्तै न्यून देखिएको छ ।

- केवल १% महिला मात्र घरको नेतृत्व गरिरहेका छन ।
- महिलाहरूलाई घरको जिम्मेवारी सुम्पनेमा प्राय सबै जातिमा समान अवस्था देखिएकोछ ।

५.९.अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण

अपाङ्ग शब्दको अर्थ कुनैपनि अंग विकृत भएको भन्ने हुन्छ । कतिपय अवस्थामा यो अंग भंग भएको वा विग्रिएको वा भाँचिएको हुन्छ भने कतिपय अवस्थामा हेर्दा भंग नभएको तर काम चाहि नगर्ने वा कम गर्ने हुन्छ । त्यसैले अपाङ्ग शब्द लाई काम संग जोडेर हेर्नु उपयुक्त हुन्छ । नियमित रुपमा सामान्य अवस्थामा भन्दा अंग विग्रिएका कारणले काम गर्न नसक्ने अवस्थालाई अपाङ्ग भन्नु पर्छ । जस्तो हात खुट्टा भाँचिएको, नभएको, जलेको आँखा नभएको वा नदेख्ने जस्ता कुराहरु प्रत्यक्ष रुपमा नै विकृत भएका हुन्छन । तर कान नसुन्ने (वहिरा) प्रत्यक्ष रुपमा हेर्दा अपाङ्ग देखिदैन तर उनीहरु पनि यो परिभाषा भित्र पर्दछन । नेपाल सरकारले गरेको परिभाषाका आधारमा भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ को पनि मुख्य ४ वटा समुहमा राखेर तथ्याङ्क संकलन गरिएकोछ । जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्ती	वाहुनक्षेत्री				जनजाती				दलित				जम्मा				कुल जम्मा
	पूर्ण	अधिक	मध्यम	आंशिक	पूर्ण	अधिक	मध्यम	आंशिक	पूर्ण	अधिक	मध्यम	आंशिक	पूर्ण	अधिक	मध्यम	आंशिक	
कालेगाउँ	४	८	६	१०	०	०	०	०	४	०	०	२	८	८	६	१२	३४
कोलचौर कुन्निक	०	०	२	०	०	०	१	०	०	२	४	१२	०	२	७	१२	२१
पिपे	०	०	०	२	०	१	१	५	०	०	०	०	०	१	१	७	९
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	०	०	०	१	३	१७	०	०	३	६	०	१	६	२३	३०
रावत गाउँ	०	०	४	१०	०	०	०	०	०	०	५	१०	०	०	९	२०	२९
रिठापानी डौरीकाँडा	१	०	०	१	०	०	१	१	०	०	२	११	१	०	३	१३	१७
रिम्ना	०	२	१	४	०	१	०	११	०	०	०	४	०	३	१	१९	२३
जम्मा	५	१०	१३	२७	०	३	६	३४	४	२	१४	४५	९	१५	३३	१०६	१६३

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

उल्लेखित विवरण वाट के देखिएको छ भने भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा कुल १६३ जना अपाङ्गहरु रहेकाछन । जसमध्ये पनि ५ जना जना पूर्ण अपाङ्ग रहेकाछन । जातीय हिसावले सबै भन्दा वढी दलितमा ६५ जना अपाङ्ग देखिएको छ भने वाहुन क्षेत्रीमा ५५ र जनजातीमा ४३ जना रहेकाछन । यो संख्या जातीय सघनताको अनुपातमा कुल जनसंख्याको ३६% दलित रहेकोमा अपाङ्गमा ४० % रहेको छ । त्यस्तै कुल जनसंख्यामा ३५% जनजाती रहेकोमा अपाङ्गमा २६% रहेको छ भने कुल जनसंख्यामा ३०% रहको वाहुन क्षेत्री समुदायमा भने अपाङ्गमा

३४% रहेकोछ । पूर्ण अपाङ्गताका विषयमा भने कुल पूर्ण अपाङ्ग मध्ये बाहुन क्षेत्रीमा ५६% र जनजातीमा ०% र दलितमा ४४% रहेकोछ ।

५.१०.घरको छानो तथा गारो सम्बन्धी विवरण

आधारभूत आवश्यकताको प्रमुख तीन पक्ष मध्ये आवास दोश्रो हो तर कुनैपनि व्यक्ति वा समुदायको जीवन स्तर मापन गर्ने आधारमा घर पहिलो नं आउछ । कस्को घर कति राम्रो र सुविधा सम्पन्न छ भन्ने आधारमा उसको जीवन स्तर निर्धारण हुन्छ तर यो तथ्याङ्क संकलन चाहि भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ का कुल घरधुरीको कतिको सुरक्षित आवास छ भन्ने आधारमा विश्लेषण गरिएको छ । सामान्यता फुसको छानो भन्दा ढुंगा इटाको छानो भएको घर वलियो हुन्छ भने भाटा तथा अन्य चिज हरु प्रयोग गरेको भनेको भन्दा ढुंगा माटो वा इटा तथा सिमेन्ट प्रयोग गरेको गारो वलियो र सुरक्षित हुन्छ । सामाजिक सुरक्षामा यो पनि प्रमुख विषय रहेन भएको हुनाले वस्ति स्तरमा त्यसको विवरण संकलन गरिएको छ प्राविधिक हिसावले चाहि गारो कस्तो हुनुपर्छ र कस्तो छ भन्ने विषयमा भने विवरण संकलन गरिएको छैन जुन तल प्रस्तुत गरिएकोछः

वस्तीहरु	छानाकोप्रकार					गारोकोप्रकार						जम्मा
	खर	टीन	ढलान	ढुंगा	अन्य	ढुंगामा टोको	ढुंगासि मेन्ट	काठको	वाँसको	टीनको	अन्य	
कालेगाउँ	६	८	९	९१	०	१०९	४	०	१	०	०	११४
कोलचौर कुन्निक	४	३	२	९४	१	१०४	०	०	०	०	०	१०४
पिपे	१	०	०	१००	०	१०१	०	०	०	०	०	१०१
मैदे चौर घुएलनेटा	५	२	०	७२	२	८१	०	०	०	०	०	८१
रावत गाउँ	५	१४	१०	१०६	१	१३४	०	०	२	०	०	१३६
रिठापानी डौरीकाँडा	७	३	०	४४	०	५४	०	०	०	०	०	५४
रिम्ना	१	६	११	११०	०	१२६	२	०	०	०	०	१२८
जम्मा	२९	३६	३२	६१७	४	७०९	६	०	३	०	०	७१८
प्रतिशत	४%	५%	४%	८६%	१%	९९%	१%	०%	०%	०%	०%	१००%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

यो तालिकाले देखाए अनुसार भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का कुल ७१८ घरधुरी मध्ये ८६% घरधुरी ढुंगाको छानोभएका छन भने ५% टिन, ४% ढलान, ४% खर छानो भएकाछन । १ % घरधुरीहरु अझैपनि वाँस प्लास्टिक आदिले छाएकाछन । त्यस्तै गारोको हकमा ९९% घरको गारो ढुंगा माटोको वनेको छ भने ढुंगा सिमेन्ट प्रयोग गरेर

वनाएका घरहरू १ % रहेकाछन ३ वटा घर बाँसको गारो भएकाछन । यसले के देखाउछ भने सवैजसो घरधुरिहरू उपयुक्त आवास छन ।

५.११.घर सम्म पुग्ने वाटो सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ सदरमुकाम नजिक भएपनि सवै घरधुरीहरू सडकको पहुचमा छैनन । यो वार्ड नं १ का कुल ७१८ घरधुरी मध्ये ८७% अर्थात ६२५ घरधुरीमा सडकको पहुच पुगेको छ भने १३% अर्थात ९३ घरधुरी मा पुग्न अझै पैदल वाटोको सहारा लिनु पर्ने अवस्था छ ।

वस्तीहरू	घरपुग्ने वाटो					जम्मा	कैफियत
	गोरेटो	घोरेटो	कच्ची	ग्राभेल	पक्की		
कालेगाउँ	०	०	११२	२	०	११४	
कोलचौर कुन्निक	११	०	९३	०	०	१०४	
पिपे	१४	१	८५	१	०	१०१	
मैदे चौर घुएलनेटा	१७	०	६४	०	०	८१	
रावत गाउँ	०	०	१३५	१	०	१३६	
रिठापानी डौरीकाँडा	४७	०	६	१	०	५४	
रिम्ना	३	०	१२४	१	०	१२८	
जम्मा	९२	१	६१९	६	०	७१८	
प्रतिशत	१३%	०%	८६%	१%	०%	१००%	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

५.१२.स्वामित्वका आधारमा घरधुरीको विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ भित्र हाल वसोवास गर्दै आएका ७१८ घरधुरी मध्ये ७१२ घरधुरीको आफ्नै निजी घर हुनु राम्रो पक्ष हो । सरकारी भवनमा वसोवास गर्ने ४ घरधुरी रहेका छन् भने संस्थाकोमा २ घरधुरी रहेकाछन । स्वामित्वका आधारमा वार्ड स्तरीय घरधुरीको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

वस्तीहरू	घरको स्वामित्व					जम्मा	कैफियत
	नीजि	भाडा	संस्थाको	सरकारी	अन्य		
कालेगाउँ	११२	०	१	१	०	११४	
कोलचौर कुन्निक	१०४	०	०	०	०	१०४	
पिपे	१०१	०	०	०	०	१०१	
मैदे चौर घुएलनेटा	८०	०	०	१	०	८१	
रावत गाउँ	१३४	०	१	१	०	१३६	

वस्तीहरू	घरको स्वामित्व					जम्मा	कैफियत
	नीजि	भाडा	संस्थाको	सरकारी	अन्य		
रिठापानी डौरीकाँडा	५४	०	०	०	०	५४	
रिम्ना	१२७	०	०	१	०	१२८	
जम्मा	७१२	०	२	४	०	७१८	
प्रतिशत	९९%	०%	०%	१%	०%	१००%	

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेठ

५.१३. एकल जनसंख्याको विवरण

सरकारी परिभाषाले जे जसरी व्याख्या गरेको भएपनि यो वार्ड नं १ को हकमा एकल जनसंख्या भन्नाले विवाह पश्चात श्रीमान मरेर विधवा भएकी श्रीमती तथा श्रीमती मरेर विधुर भएको श्रीमानको रूपमा परिभाषित गरिएको छ । नेपाल परापूर्व काल देखि नै पितृ सत्तात्मक देश भएको हुनाले धेरैजसो अवस्थामा श्रीमती मरेपछि श्रीमानले पुन विवाह गर्ने गरेको तर श्रीमान मरेपछि श्रीमती चाहि त्यतिकै वसेको अवस्था देखिन्छ । प्राविधिक हिसावले पनि श्रीमानले पुन विवाह गर्दा उसको कुनै सन्तान सम्पत्ति थर गोत्रमा समस्या नुहने र श्रीमती ले पुन विवाह गर्दा अर्को घरमा जानु पर्ने सम्पत्ती तथा सन्तान नै छोड्नु पर्ने भएकोहुनाले पनि यो संख्या कम रहने गर्दछ । हिन्दु संस्कार र वाहुन क्षेत्री समुदायमा त यसको अझ धेरै प्रभाव रहेको छ । भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा हाल १०६ जना एकल जनसंख्या रहेको छ जसमा ९० जना महिला र १६ जना पुरुष रहेकाछन । जसकोविवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्तीहरू	वाहुनक्षेत्री		जनजाती		दलित		जम्मा		
	विधवा	विधुर	विधवा	विधुर	विधवा	विधुर	विधवा	विधुर	जम्मा
कालेगाउँ	१६	०	१	१	१	०	१८	१	१९
कोलचौर कुन्निक	०	०	६	०	११	१	१७	१	१८
पिपे	१	०	१६	२	०	१	१७	३	२०
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	४	२	२	१	६	३	९
रावत गाउँ	८	१	०	०	५	२	१३	३	१६
रिठापानी डौरीकाँडा	२	०	१	०	३	१	६	१	७
रिम्ना	४	०	८	४	१	०	१३	४	१७
जम्मा	३१	१	३६	९	२३	६	९०	१६	१०६

श्रोत: घरधुरीसर्भेक्षण २०७५ जेठ

५.१४. पेशाका आधारमा जनसंख्याको विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १को पेशाका आधारमा यहाँको जनसंख्यालाई पारिवारिक रूपमा उल्लेख गर्ने परम्परालाई संसोधन गर्दै हाल कायम रहेको १५ वर्ष भन्दा माथिको संख्यालाई मात्र पेशाका आधारमा वर्गीकरण र विश्लेषण गरिएको छ । यो वडाको कुल जनसंख्या ३९४२ मध्ये १५ वर्ष भन्दा मुनीको संख्या १३५६ लाई घटाउदा बाँकीरहन आएको २५८६ जना मध्ये कतिजना कुन व्यवसायमा संलग्न रहेकाछन भन्ने कुरा विश्लेषण गरिएको छ । यो वडाको जनसंख्यालाई सहभागिताको आधारमा मात्र हेर्दा यहाँको प्रमुख पेशा कृषि देखिएको छ । यहाँको कुल आर्थिक रूपमा सकृय जनसंख्याको ४२% अर्थात १०७६ जनसंख्या कृषि पेशामा आवद्ध रहेको भने व्यापारमा ३% अर्थात ८० जना जनसंख्या रहेको छ । त्यसैगरी ३.४% अर्थात ८९ जना उद्योग व्यावसाय ६% अर्थात १४४ जना स्वदेश भित्र विभिन्न सरकारी तथा गैह्रसरकारी नोकरीमा आवद्ध रहेको छ । हाल वैदेशिक रोजगारीमा रहेको संख्या ६% अर्थात १६६ रहेको छ भने १८% अर्थात ४७७ जनसंख्या दक्ष तथा अदक्ष ज्यालादारीमा संलग्न रहेको छ । यसरी कुल उत्पादनशिल जनसंख्याको ९२% कुनै न कुनै पेशामा संलग्न रहेको भने बाँकी ४% पेशा मा संलग्न देखिदैन । पेशामा संलग्नताका आधारमा यस वडाकोवस्ती स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

वस्तीहरू	कृषि	व्यापार	उद्योग व्यवसाय	नोकरी	ज्यालादारी	राजनीति	वैदेशिक रोजगार	विद्यार्थी	पेशाहीन	जम्मा
कालेगाउँ	१८६	२५	११	६५	२३	०	३३	१०४	२०	४६७
कोलचौर कुन्निक	१५८	८	१५	१०	६४	०	३७	५६	१८	३६६
पिपे	१७१	७	३	१३	८७	०	१०	५३	१५	३५९
मैदे चौर घुएलनेटा	१५०	०	१	५	८३	०	८	३८	१२	२९७
रावत गाउँ	१५९	४	१९	२४	८६	०	४७	८९	१४	४४२
रिठापानी डौरीकाँडा	८६	२	८	११	५०	०	१२	२५	३	१९७
रिम्ना	१६६	३४	३२	१६	८४	०	१९	९०	१७	४५८
जम्मा	१०७६	८०	८९	१४४	४७७	०	१६६	४५५	९९	२५८६
प्रतिशत	४२%	३%	३.४%	६%	१८%	०%	६%	१८%	४%	१००%

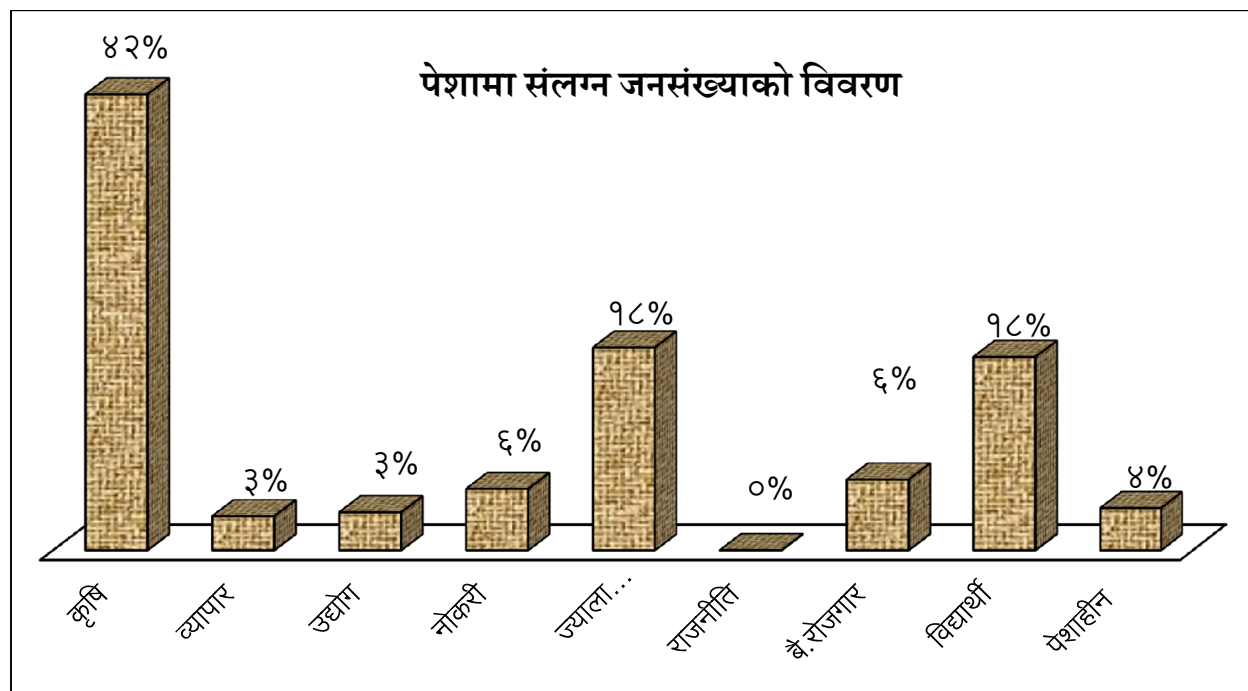
श्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण २०७५जेष्ठ

माथि उल्लेखित तालिका को सुक्ष्म अध्ययनको लागि नोकरी, ज्यालादारी र वैदेशिक रोजगारीलाई टुक्राएर हेर्दा अझ स्पष्ट हुने भएकोले सो अनुसार गर्न प्रयास गरिएको छ । नोकरीलाई सरकारी गैह्र सरकारी तथा नीजि क्षेत्रमा

विभाजन गरिएको छ भने ज्यालादारीलाई दक्ष र अदक्ष भनी उल्लेख गरिएकोछ । त्यसैगरी वैदेशिक रोजगारीमा संलग्न जनसंख्यालाई महिला तथा पुरुष भनि छुट्याइएकोछ । जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ ।

वस्तीहरू	सरकारी नोकरी		पेन्सन	गैहसरकारी नोकरी		नीजि श्रोत	वैदेशिक रोजगार		जम्मा
	स्थायी	अस्थायी		NGO	INGO		महिला	पुरुष	
कालेगाउँ	२४	३१	३	१	२	४	२३	०	१
कोलचौर कुन्निक	२	३	०	४	०	१	६४	०	४
पिपे	६	२	३	०	०	२	८७	०	०
मैदे चौर घुएलनेटा	२	३	०	०	०	०	८३	०	०
रावत गाउँ	६	११	१	२	२	२	८६	०	०
रिठापानी डौरीकाँडा	५	५	०	०	०	१	५०	०	०
रिम्ना	५	८	०	१	१	१	८४	०	०
जम्मा	५०	६३	७	८	५	११	४७७	०	५
प्रतिशत	२%	२%	०%	०%	०%	०%	१८%	०%	०%

पेशागत आधारमा भेरी नगरपालिकावार्ड नं १को उत्पादनशिल जनसंख्यालाई स्तम्भ चित्रमार्फत तल प्रस्तुत गरिएकोछ

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

५.१५. विशेष सीपयुक्त जनसंख्याको विवरण

कुनैपनि स्थानीय तहको समृद्धिका लागि विशेष सीपयुक्त जनशक्तिको प्रधानता रहन्छ । विशेष गरेर यो क्षेत्रमा डाक्टर इन्जिनियर वकील लेखाव्यवसायी ,पत्रकार आयुर्वेद विज्ञ (जडिवुटीका वारे ज्ञान भएका) तथा धामी झाक्री पुरोहित सिकर्मी डकर्मी लगायत के कति छन भन्ने वारेमा तथ्याङ्क संकलन गरिएको छ । यो वार्ड नं १ मा उल्लेखित विशेषज्ञहरु को संख्या ५५ रहेको छ । हाल उपलब्ध सीपयुक्त जनसंख्याको विवरण तपशिलमा उल्लेख गरिएको छ ।

वस्तीहरु	स्वास्थ्य कर्मि	इन्जीनियरिङ तर्फ	पुरोहित	सिकर्मि	डकर्मी	बैद्य	धामी	वकील	जम्मा
कालेगाउँ	४	४	४	३	५	०	३	०	१३
कोलचौर कुन्निक	१	१	०	४	८	१	१	०	१०
पिपे	१	०	०	५	९	०	१	०	२
मैदे चौर घुएलनेटा	०	२	०	३	७	१	३	०	७
रावत गाउँ	१	३	०	५	६	०	४	०	१०
रिठापानी डौरीकाँडा	१	१	०	४	९	२	३	०	१०
रिम्ना	१	४	०	३	७	०	०	०	३
जम्मा	४	२	२	२८	०	४	१५	०	५५

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

५.१६. वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी विवरण

नेपाल कृषि प्रधान देश भएपनि यहाँका लाखौ युवाहरु यो पेशामा आकर्षित देखिदैन भने यहाँ कृषि पेशा सम्मानित पनि देखिदैन । उपभोगका हिसावले प्राय सबै नेपालीहरु स्थानीय स्तरमा उत्पादन भएका, रासयानिक मल प्रयोग नगरेका, स्थानीय वीउ प्रयोग गरिएका विषादी प्रयोग नगरिएका उत्पादनहरु मन पराउने तर तीनै वस्तु उत्पादकले चाहि अपमान व्यहोर्नु पर्ने अवस्था वाट यो वडा पनि अलग छैन । हाल यो वडाको कुल जनसंख्याको ६% जनशक्ति जुन सबैभन्दा उर्वर उमेरमा हिडिरहेकोछ, वैदेशिक रोजगारमा छ । यो वडाको कुल उत्पादनशिल जनसंख्याको ६% जनसंख्या अर्थात १६६ जना वैदेशिक रोजगारमा संलग्न भएकाछन जसमध्ये ५ जना महिला र १६१ जना पुरुष रहेकाछन । जसको वस्ती स्तरीय संगै जातीय र लिंगीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

वस्तीहरु	वाहुनक्षेत्री		जनजाती		दलित		जम्मा			महिला %
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा	
कालेगाउँ	१	२७	०	१	०	४	१	३२	३३	३%
कोलचौर कुन्निक	०	४	२	३	२	२६	४	३३	३७	११%
पिपे	०	०	०	१०	०	०	०	१०	१०	०%

वस्तीहरू	वाहुनक्षेत्री		जनजाती		दलित		जम्मा			महिला %
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा	
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	०	६	०	२	०	८	८	०%
रावत गाउँ	०	२०	०	१	०	२६	०	४७	४७	०%
रिठापानी डौरीकाँडा	०	०	०	०	०	१२	०	१२	१२	०%
रिम्ना	०	२	०	१५	०	२	०	१९	१९	०%
जम्मा	१	५३	२	३६	२	७२	५	१६१	१६६	३%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

५.१७. चर्पी उपयोग सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ खुल्ला दिसा मुक्त वडा भएपनि अझै सवै घरमा चर्पी निर्माण हुन सकेको छैन । कतिपय घरधुरीमा चर्पी निर्माण नै नभएको अवस्था छ भने कतिपय घरधुरीमा एकाघरवाट छुट्टि भिन्न भएका कारण चर्पी निर्माण हुन सकेको छैन । हाल भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा ७१८ घरधुरी मध्ये ६५० घरधुरीमा पक्की पेनवाला चर्पी रहेको छ भने २२ घरधुरीमा खाल्डे चर्पी रहेकोछ तर अझैपनि ४६ घरधुरीमा कुनैपनि चर्पी बनाइएको छैन । चर्पी नभएका घरधुरी मध्ये वाहुन क्षेत्रीको ११ जनजातिको ७ र दलितको २ रहकोछ । चर्पी निर्माण संगै यसको उपयोगमा पनि जोड दिनु पर्ने देखिन्छ । हाल भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा चर्पी निर्माण र उपयोग सम्बन्धी जातीय तथा वस्ती स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ ।

वस्ती	वाहुनक्षेत्री			जनजाती			दलित			जम्मा			
	पक्की	खाल्डे	नभएको	पक्की	खाल्डे	नभएको	पक्की	खाल्डे	नभएको	पक्की	खाल्डे	कुल जम्मा	नभएका जम्मा
कालेगाउँ	९०	१	६	४	०	१	११	०	१	१०५	१	१०६	८
कोलचौर कुन्निक	१४	०	०	११	१	१	६८	०	९	९३	१	९४	१०
पिपे	९	०	०	७५	४	९	२	०	२	८६	४	९०	११
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	०	५३	०	१	२३	३	१	७६	३	७९	२
रावत गाउँ	५४	१	४	२	०	१	६६	३	५	१२२	४	१२६	१०
रिठापानी डौरीकाँडा	७	२	०	३	१	०	३५	४	२	४५	७	५२	२
रिम्ना	२४	०	१	८०	१	०	१९	१	२	१२३	२	१२५	३
जम्मा	१९८	४	११	२२८	७	१३	२२४	११	२२	६५०	२२	६७२	४६

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

५.१८. परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा परिवार नियोजनको झट्ट हेर्दा संख्या कम देखिएको छ कतिपयले यो विषय लुकाएर सुचना नदिएको जस्तो लाग्यो तर सुक्ष्म रूपमा अध्ययन गर्दा यो संख्या यहाँका लागि पर्याप्त लाग्दछ । यो वडामा रहेको कुल जनसंख्या ३९४२ मध्ये १५ देखि ५९ वर्ष सम्मको जनसंख्या २५३९ हो । परिवार नियोजनका हिसावले आवश्यक पर्ने मध्ये ६५ जनाले नियोजन गरेकाछन । जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ ।

वस्तीहरू	वाहुनक्षेत्री		जनजाती		दलित		जम्मा		
	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	जम्मा
कालेगाउँ	१९	४७	०	०	१	३	२०	५०	७०
कोलचौर कुन्निक	४	११	१	११	१६	४६	२१	६८	८९
पिपे	०	८	१	७६	०	३	१	८७	८८
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	१	५५	१	२४	२	७९	८१
रावत गाउँ	५	४१	०	३	७	५३	१२	९७	१०९
रिठापानी डौरीकाँडा	०	१२	०	३	१	२५	१	४०	४१
रिम्ना	३	२०	४	७३	१	२३	८	११६	१२४
जम्मा	३१	१३९	७	२२१	२७	१७७	६५	५३७	६०२

श्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

५.१९. दीर्घरोगी सम्बन्धी विवरण

दीर्घ रोग भन्नाले लामो समय सम्म असर गर्ने खालको औषधी खाई रहनु पर्ने रोगहरुलाई जनाउछ । कतिपय रोगहरुमा नियमित औषधी खाइरहनु पर्दैन तर खानेकुराहरुमा निगरानी राख्नु पर्छ भने कतिपय रोगहरुमा नियमित रूपमा औषधी खानु पर्ने हुन्छ । नेपाली समाजमा देखिएका साझा प्रकृतिका रोगहरुको वारेमा नाम नै किटान गरी सुचना संकलन गरिएकोछ । जसको आधारमा यो भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा कुल २३१ जना दीर्घ रोगी रहेकाछन जसको वस्तीस्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्तीहरू	मधुमेह	पक्षघात	टिवि	क्यान्सर	मृगौला विग्रेको	दम	वाथ	अन्य	जम्मा
कालेगाउँ	०	०	०	०	०	१०	६	२६	४२
कोलचौर कुन्निक	१	०	०	०	०	८	२	१३	२४
पिपे	०	०	०	०	०	१६	२	१८	३६
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	१	२	०	१७	१	१६	३७
रावत गाउँ	१	०	०	१	१	८	२	२१	३४

वस्तीहरू	मधुमेह	पक्षघात	टिवि	क्यान्सर	मृगौला विग्रेको	दम	वाथ	अन्य	जम्मा
रिठापानी डौरीकाँडा	०	०	०	०	०	१०	२	१४	२६
रिम्ना	१	०	३	०	१	९	३	१५	३२
जम्मा	३	०	४	३	२	७८	१८	१२३	२३१

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

५.२०. खानेपानीको श्रोत सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ का ७१८ घरधुरीमा खानेपानीको मुख्य र सहायक गरी २ वटा श्रोतको वारेमा सुचना संकलन गरिएकोछ । त्यो विवरण अनुसार यो वडाका सबै घरधुरी पाइप धाराको पानी उपयोग गर्दछन । यहाँ मुख्य श्रोत र सहायक श्रोतका वारेमा छुट्टा टुट्टै विश्लेषण गरिएकोछ ।

५.२०.१. खानेपानीको मुख्य श्रोत सम्बन्धी विवरण

यो वडाका करिव १००% अर्थात ६८० घरधुरीमा खानेपानी पाइप मार्फत आउछ यसको अर्थ पानी वोक्नका लागि धेरै समय खर्चनु पर्दैन । भने ३८ घरधुरीले कुवाको पानी पिउने गरेका छन् । पहाडी प्रदेशको सवैभन्दा तुलो समस्या वन्दै गएको खानेपानीको अभाव यहाँ कम देखिएको छ । खानेपानीको श्रोतको आधारमा वार्डस्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्ती	धारा	ट्युवेल	कुवा	जरुवा मुल	खोला	अन्य	जम्मा	एकभन्दा वढी श्रोत प्रयोग गर्ने
कालेगाउँ	१०४	०	१०	०	०	०	११४	१०८
कोलचौर कुन्निक	८६	०	१८	०	०	०	१०४	१००
पिपे	९७	०	४	०	०	०	१०१	९९
मैदे चौर घुएलनेटा	८०	०	१	०	०	०	८१	८०
रावत गाउँ	१३२	०	४	०	०	०	१३६	१३३
रिठापानी डौरीकाँडा	५३	०	१	०	०	०	५४	४६
रिम्ना	१२८	०	०	०	०	०	१२८	१२५
जम्मा	६८०	०	३८	०	०	०	७१८	६९१
प्रतिशत	१००%	०%	०%	०%	०%	०%	१००%	९९%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

५.२०.२. खानेपानीको सहायक श्रोत सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा रहेका ७१८ घरधुरी मध्ये करीव १००% अर्थात ६९१ घरधुरीमा खानेपानीको वैकल्पिक श्रोत पनि रहेकोछ । यसवाट पनि यहाँको पानी को समस्या कम रहेको देखिन्छ । खानेपानी को वैकल्पिक श्रोत पनि स्थायी प्रकृतिको रहेको छ । कुल ६९१ घरधुरी मध्ये ६ % अर्थात ४२ घरधुरीको वैकल्पिक श्रोत पाइपधारा को पानी रहेको छ भने ८४% अर्थात ५७८ घरधुरीको कुवाको पानी रहेकोछ । त्यस्तै १० % अर्थात ७१ घरधुरीको वैकल्पिक श्रोत खोला रहेकोछ भने भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ को वस्तीस्तरीय खानेपानीको वैकल्पिक श्रोत सम्बन्धी विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्ती	धारा	ट्युबेल	कुवा	जरुवा मुल	खोला/ नदी	अन्य	जम्मा
कालेगाउँ	२	०	१०५	१	०	०	१०८
कोलचौर कुन्निक	९	०	९१	०	०	०	१००
पिपे	२८	०	६९	२	०	०	९९
मैदे चौर घुएलनेटा	१	०	७९	०	०	०	८०
रावत गाउँ	१	०	९४	३८	०	०	१३३
रिठापानी डौरीकाँडा	०	०	४६	०	०	०	४६
रिम्ना	१	०	९४	३०	०	०	१२५
जम्मा	४२	०	५७८	७१	०	०	६९१
	६%	०%	८४%	१०%	०%	०%	१००%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

५.२१. खाना पकाउने चुल्हो सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का विशेष गरि महिलाहरुको धेरै समय वित्ने भान्सामा कस्तो प्रकारको चुल्हो प्रयोग भइरहेको छ भन्ने प्रमुख विषय हो । हाल यो वडामा धेरैजना दम रोगी हुनु को पछाडी भान्साको धुवाँ पनि एउटा कारण हो त्यसैले यसमा विशेष कार्यक्रम तयार गरेर अगाडी वढ्न सहज होस भनेर चुल्होको अवस्थाका वारेमा तथ्याङ्क संकलन गरिएकोछ । जसका आधारमा यो वडाका ७१८ घरधुरी मध्ये अझैपनि ७५% अर्थात ५३७ घरधुरीमा परम्परागत चुल्होको प्रयोग भइरहेकोछ भने २५% अर्थात १८१ घरधुरीमा सुधारिएको चुल्हो प्रयोग भइरहेको छ। यो वडामा भएका चुल्होहरुको वार्ड स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्ती	परम्परागत चुल्हो	सुधारिएको चुल्हो	LP ग्यासचुल्हो	मडितेल स्टोभ	गोवर ग्यास चुल्हो	विद्युतिय चुल्हो	जम्मा
कालेगाउँ	५६	५८	०	०	०	०	११४
कोलचौर कुन्निक	८६	१८	०	०	०	०	१०४
पिपे	४४	५७	०	०	०	०	१०१
मैदे चौर घुएलनेटा	५५	२६	०	०	०	०	८१
रावत गाउँ	१२९	७	०	०	०	०	१३६
रिठापानी डौरीकाँडा	५०	४	०	०	०	०	५४
रिम्ना	११७	११	०	०	०	०	१२८
जम्मा	५३७	१८१	०	०	०	०	७१८
प्रतिशत	८५%	१५%	०%	०%	०%	०%	१००%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

५.२२. खाना पकाउने इन्धन सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ का कुल ७१८ घरधुरी मध्ये ८५% घरधुरीमा अझैपनि परम्परागत चुल्हो भएको र सुधारिएको चुल्हो पनि १५% घरधुरीमा भएको हुनाले खाना पकाउने इन्धनको रूपमा दाउरा प्रयोग हुनेमा दुइमत छैन। हाल प्रयोग भइरहेको आधारमा खानापकाउने इन्धन को वार्ड स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

वस्ती	दाउरा	LP ग्यास	मडितेल	गोवर	विद्युत	अन्य	जम्मा	एक भन्दा बढीश्रोत प्रयोग गर्ने
कालेगाउँ	११४	०	०	०	०	०	११४	४४
कोलचौर कुन्निक	१०४	०	०	०	०	०	१०४	१६
पिपे	१०१	०	०	०	०	०	१०१	५
मैदे चौर घुएलनेटा	८१	०	०	०	०	०	८१	०
रावत गाउँ	१३६	०	०	०	०	०	१३६	४४
रिठापानी डौरीकाँडा	५४	०	०	०	०	०	५४	३
रिम्ना	१२८	०	०	०	०	०	१२८	२२
जम्मा	७१८						७१८	१३४
जम्मा	१००%	०%	०%	०%	०%	०%	१००%	१९%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

माथि उल्लेखित आधारमा १००% घरधुरीमा दाउरा नै प्रमुख इन्धन हो । यसका अतिरिक्त वैकल्पिकरूपमा पनि इन्धनको प्रयोग गर्ने घरधुरीहरू रहेका छन हाल यो वडाकाकेही घरधुरीहरूमा खाना पकाउने इन्धनको वैकल्पिक व्यवस्थापन पनि देखिन्छ भने वैकल्पिक इन्धनको रूपमा एल पि ग्यास रहेकोछ भने वाँकी घरधुरीमा दाउराको विकल्प दाउरा नै रहेको छ ।

५.२३. उज्यालोको लागि वत्ती प्रयोग सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा हाल सम्म केन्द्रिय विद्युत वलेको छैन । यो वडाको सौर्य उर्जा उज्यालोको प्रमुख श्रोत हो । यहाँका कुल ७१८ घरधुरी मध्ये ५२%अर्थात ३७० घरधुरी माइक्रोहाइड्रो प्रयोग उज्यालोको लागि प्रयोग भइरहेकोछ । भने ४८% अर्थात ३४८ घरधुरीले सौर्य उर्जा सोलरको प्रयोग गरिरहेका छन् । हाल अनुदान लगायत अन्य सानो वजेट वाट पनि खरिद गर्न सकिने भएको हुनाले सोलार वत्ती दुर्गम क्षेत्रको उज्यालोको प्रमुख माध्यम भएको छ । उज्यालोको लागि वत्ती प्रयोग सम्बन्धी वार्ड स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छः

वस्तीहरू	सोलार	माइक्रो हाइड्रो	केन्द्रीय विद्युत	मट्टितेल	गोवरग्यास	अन्य	जम्मा
कालेगाउँ	१०४	१०	०	०	०	०	११४
कोलचौर कुन्निक	४७	५७	०	०	०	०	१०४
पिपे	१७	८४	०	०	०	०	१०१
मैदे चौर घुएलनेटा	१६	६५	०	०	०	०	८१
रावत गाउँ	११०	२६	०	०	०	०	१३६
रिठापानी डौरीकाँडा	४७	७	०	०	०	०	५४
रिम्ना	७	१२१	०	०	०	०	१२८
जम्मा	३४८	३७०	०	०	०	०	७१८
प्रतिशत	४८%	५२%	०%	०%	०%	०%	१००%

श्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

५.२४. सेवासुविधा उपलब्धता सम्बन्धी विवरण

सेवा सुविधा अन्तरगत सामान्यतया सुचना संचार यातायात भौतिक समाग्री आदीको विषयमा यो वडाका कति घरधुरीमा कतिको पहुच रहेको छ भन्ने विषयलाई समेटिएकोछ । सुचना संचारमा रेडियो टेलिभिजन मोवाइल,यातायात अन्तरगत मोटरसाइकल गाडी र अन्य भौतिक समाग्रीमा फ्रिज कम्प्युटर जस्ता विषयहरू समावेस गरिएकाछन । समग्रतामा हेर्दा पहिले संचार प्रमुख माध्यम भएको रेडियो अहिले टेलिभिजन इन्टरनेट मोवाइल आदीका कारणले प्रतिस्थापित हुदै गइरहेको अवस्था देखिन्छ । हाल यो वडाका ७१८ घरधुरी मध्ये १८% अर्थात १३१ घरधुरीमा मात्र रेडियो प्रयोग भइरहेकोछ । त्यसैगरी १५% अर्थात १११ घरधुरीले टेलिभिजन प्रयोग गरिरहेकाछन । संचारको प्रमुख साधन मोवाइल अहिले ९४% अर्थात ६७४ घरधुरीमा प्रयोग भइरहेकोछ । सेवा सुविधा उपलब्धताको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

वस्ती	सेवा सुविधा भएका घरधुरीको विवरण									
	जम्मा घरधुरी	रेडियो	टिभि	मोवाइल	इन्टरनेट	केवुल	गाडी	फ्रिज	मोटर साइकल	कम्प्युटर
कालेगाउँ	११४	४३	२५	१०५	०	२५	१	४	७	२
कोलचौर कुन्निक	१०४	२०	१७	९७	०	१७	०	१	०	०
पिपे	१०१	७	१७	९९	०	१३	०	०	१	०
मैदे चौर घुएलनेटा	८१	५	०	७८	०	०	०	०	१	०
रावत गाउँ	१३६	३०	२३	१२४	०	२३	०	०	०	०
रिठापानी डौरीकाँडा	५४	१४	२	४९	०	२	०	०	१	०
रिम्ना	१२८	१२	२७	१२२	०	२७	१	०	६	०
जम्मा	७१८	१३१	१११	६७४	०	१०७	२	५	१६	२
प्रतिशत		१८%	१५%	९४%	०%	१५%	०%	१%	२%	०%

५.२५. सेवासुविधा उपयोग सम्बन्धी विवरण

माथि उल्लेखित सेवा सुविधा उपलब्ध भएका घरधुरीमा कुन सेवा सुविधा कतिको संख्यामा छ भन्ने आधारमा यसको उपयोग गणना गरिएकोछ । यो विश्लेषण देखाए अनुसार कम्प्युटर गाडी फ्रिज केवुल इन्टरनेट एक घरधुरीमा एउटा मात्र रहेको छ भने रेडियो टेलिभिजन मोवाइल जस्ता वस्तुहरू एक भन्दा धेरै रहेकाछन । जसको विवरण वस्तीस्तरीय रुपमा तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

वस्ती	सेवा सुविधाको संख्यात्मक विवरण								
	रेडियो	टिभि	मोवाइल	इन्टरनेट	केवुल	गाडी	फ्रिज	मोटर साइकल	कम्प्युटर
कालेगाउँ	४३	२५	४१२	०	२५	१	४	१०	२
कोलचौर कुन्निक	२०	१९	२५२	०	१७	०	१	०	०
पिपे	७	१७	२७६	०	१३	०	०	१	०
मैदे चौर घुएलनेटा	५	०	२०६	०	०	०	०	१	०
रावत गाउँ	३२	२३	३०३	०	२३	०	०	०	०
रिठापानी डौरीकाँडा	१५	२	१४०	०	२	०	०	२	०
रिम्ना	१२	२७	३४६	०	२७	१	०	६	०
जम्मा	१३४	११३	१९३५	०	१०७	२	५	२०	२
उपयोग कर्ता	१३१	१११	६७४	०	१०७	२	५	१६	२

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

५.२६.जीविकोपार्जन सम्बन्धी विवरण

कुनैपनि क्षेत्र गाउँ या जिल्लाकै विकासका लागि जीविकोपार्जन मा आत्मनिर्भरता को प्रमुख भुमिका हुने गर्दछ । खाद्यान्न आत्मनिर्भरता को विषयलाई हेरेर गरीवि नक्सांकन गर्दा सामान्यतया आफ्नो उत्पादनले कति समय सम्म खानपुग्छ भन्ने आधारमा गरिन्छ र त्यसलाई मुख्य ४ खण्डमा विभाजन गरिन्छ जसमा आफ्नो उत्पादनले ३ महिना सम्म खानपुग्ने , छ महिना सम्म खानपुग्ने , ९ महिना सम्म खान पुग्ने र १२ महिना वा सो भन्दा वढी समय सम्म खानपुग्ने पर्दछन । विकास प्रकृत्यामा यो उपयुक्त विधि हैन किन भने यतिले मात्र गरीवि मापन गर्दा अधुरो हुन्छ त्यसैले यो वडाको हकमा अत्यन्तै सुक्ष्म विश्लेषण गरेर आफ्नो वार्षिक आम्दानीले (सवै क्षेत्रवाट प्राप्त) हरेक घरधुरीको कति समय सम्म जीविको पार्जन हुन्छ ? भन्ने आधारमा विश्लेषण गरिएकोछ । मुख्य रूपमा हरेक सदस्यका लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न क्षेत्रहरु खाना, कपडा,शिक्षा,स्वास्थ्य, चाडपर्व, मनोरञ्जन, संचार, अम्मल लगायतका विषयमा हुने खर्चलाई विश्लेषण गरिएकोछ यसलाई पनि २ वटा प्रमुख खण्डहरुमा विभक्त गरि अध्ययन गरिएकोछ । पहिलो खण्ड अन्तरगत वैदेशिक रोजगारवाट प्राप्त आम्दानीलाई अलग गर्ने हो भने कति समय यो वडामा जीविकोपार्जन गर्न सकछ भन्ने विश्लेषण गरिएको छ भने दोश्रो खण्डमा वैदेशिकरोजगार वाट प्राप्त आम्दानी समेतले कति समय जीविकोपार्जन हुन्छ भन्ने विश्लेषण गरिएको छ ।

५.२६.१. वैदेशिक रोजगार विना जीविकोपार्जन सम्बन्धी विवरण

वैदेशिक रोजगार वाट प्राप्त भएको आम्दानीलाई अलग गरेर हेर्दा यहि देशको कमाइले भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ ले अधिकतम ८.९ महिना अर्थात २६७ दिन मात्र निर्वाह गर्न सकछ भने वस्ती स्तरीय रूपमा हेर्दा कालेगाउँले २६१ दिन वा ८.७ महिना, कोलचौर कुन्निकले २४७ दिन वा ८.२ महिना, पिपेले ३०१ दिन वा १० महिना, मैदेचौर घैलेटाले ३०६दिन वा १०.२ महिना, रावतगाउँले २६३ दिन वा ८.८ महिना, रिठ्ठापानी गौरीकाँडाले ३११ दिन वा १०.४ महिना र रिम्नाले २३३दिन वा ७.८ महिना निर्वाह गर्न सकछ यो भन्दा अतिरिक्त समय निर्वाह गर्नका लागि दैनिक मजदुरी वा ऋण लिनुपर्ने अवस्था रहेको छ । जीवन निर्वाहका आधारमा वस्तीस्तरीय जातीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

वस्ती	३महिना सम्म पुग्ने			६महिनासम्म पुग्ने			९महिना सम्म पुग्ने		
	वाहुनक्षेत्री	जनजाती	दलित	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित
कालेगाउँ	१९	२	३	२१	१	३	१९	१	४
कोलचौर कुन्निक	१	१	१६	४	४	१०	४	४	१२
पिपे	०	१०	०	१	७	०	२	१०	१
मैदे चौर घुएलनेटा	०	४	२	०	१०	१	०	८	३

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ जाजरकोट पार्श्व चित्र ०७५

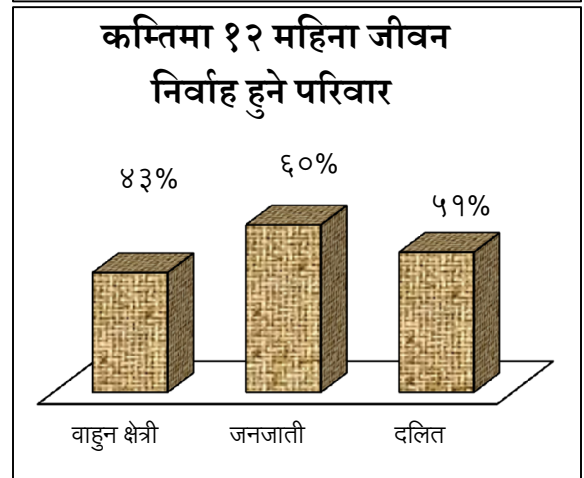
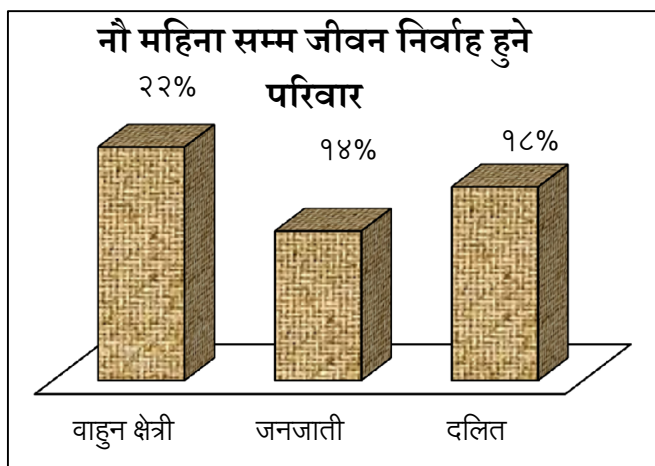
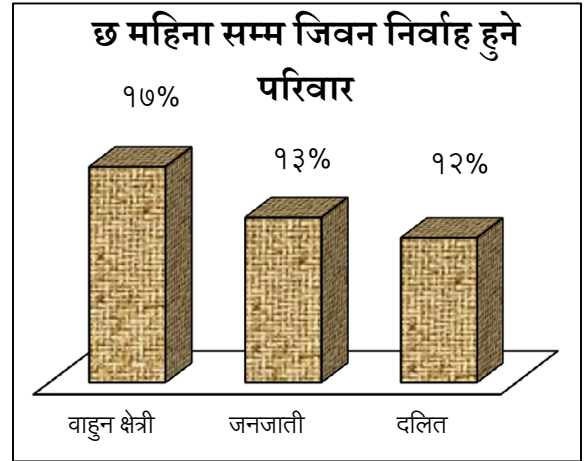
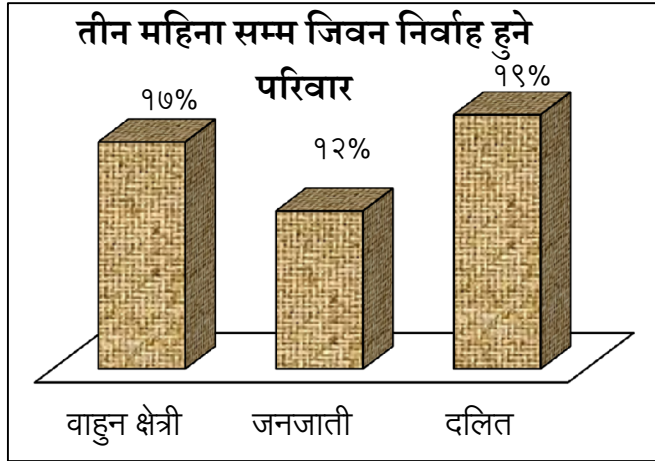
वस्ती	३महिना सम्म पुग्ने			६महिनासम्म पुग्ने			९महिना सम्म पुग्ने		
	वाहुनक्षेत्री	जनजाती	दलित	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित
रावत गाउँ	११	०	२३	६	०	७	१२	२	१४
रिठापानी डौरीकाँडा	०	०	३	०	१	४	१	१	१०
रिम्ना	६	१३	३	५	१०	५	९	९	३
जम्मा	३७	३०	५०	३७	३३	३०	४७	३५	४७
प्रतिशत	१७%	१२%	१९%	१७%	१३%	१२%	२२%	१४%	१८%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

वस्ती	१२ महिना सम्म पुग्ने			१२ महिना भन्दा वढी			आपनो कमाइले जिविको पार्जन गर्ने	
	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	महिना	दिन
कालेगाउँ	१३	०	१	२५	१	१	८.७	२६१
कोलचौर कुन्निक	१	०	१६	४	४	२३	८.२	२४७
पिपे	३	१९	०	३	४२	३	१०.०	३०१
मैदे चौर घुएलनेटा	०	१५	७	०	१७	१४	१०.२	३०६
रावत गाउँ	६	१	११	२४	०	१९	८.८	२६३
रिठापानी डौरीकाँडा	१	०	११	७	२	१३	१०.४	३११
रिम्ना	३	२३	३	२	२६	८	७.८	२३३
जम्मा	२७	५८	४९	६५	९२	८१	८.९	२६७
प्रतिशत	१३%	२३%	१९%	३१%	३७%	३२%		

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

माथि उल्लेखित विवरणलाई यो वडामा रहेका वाहुनक्षेत्री २१३ घरधुरी जनजाती २४८ घरधुरी र दलित २५७ घरधुरीका आधारमा प्रतिशतमा निकाली अध्ययन गर्न सजिलो होस भनेर स्तम्भ चित्र मार्फत तल प्रस्तु गरिएको छः

नोट: उल्लेखित स्तम्भ चित्रमा जातीय कुल संख्याको आधारमा % गणना गरिएको हुनाले जातीय %जोड्दा मात्र १०० हुन्छ।

माथि उल्लेखित विवरण अनुसार यो वडामा संख्यात्मक रूपमा जीवन निर्वाह गर्न सक्ने परीवार मा २१३ वाहुन क्षेत्री, २४८ जनजाती र २५७ दलित घरधुरी रहेका छन । यसरी हेर्दा कुल ३७२ घरधुरी मात्र सम्पन्न देखिएका छन जुन कुल घरधुरी संख्याको ५१% हुन आउछ भने अझै ३४६ अर्थात ४९% घरधुरी गरीब रहेका छन । कुल ४९% गरीब घरधुरी मध्ये ११७ अर्थात १७% अति गरीव , १०० अर्थात १४% मध्यम गरीव र १२९ अर्थात १८% गरीव घरधुरी रहेकाछन ।

५.२६.२. वैदेशिक रोजगार सहित जीविकोपार्जन सम्बन्धी विवरण

हाल नेपाल नै रेमिट्यान्स वाट चलिरहेको अवस्थाछ । ४० लाख नेपालीले विदेशवाट पठाएको रकमले यहाँको जीवन निर्वाहमा महत्वपूर्ण भुमिका निर्वाह गरेको छ तर पनि यसकै खासै तुलो असर भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा परेको छैन । भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ वाट हाल २३७ जना युवाहरु वैदेशिक रोजगारमा गएका छन र उनीहरुले पठाएको पैसाले यहाँको पनि जीविकोपार्जनमा सहायक बनेकोछ । तत्कालको अवस्थामा रेमिट्यान्स सहितको आम्दानीले यो वडाको कुल खर्चलाइ करिव ११.६ महिना मात्र धान्न सकेकोछ । वस्तीस्तरमा

कालेगाउँको वार्षिक आम्दानीले केवल ३४५ दिन अर्थात ११.५ महिना, कोलचौर कुन्निकको ३६१ दिन अर्थात १२ महिना, पिपेको ३३९ दिन अर्थात ११.३ महिना, मैदेचौर घैलेटाको ३४८ दिन अर्थात ११.६ महिना, रावतगाउँको ३९७ दिन अर्थात १३.२ महिना, रिठापानीको ३७० दिन अर्थात १२.३ महिना र रिम्नाको २८९ दिन अर्थात ९.६ महिना धान्न सकेको देखिन्छ।

समग्रतामा यो अवस्था भएपनि व्याक्तिगत रुपमा यो वडाको अवस्था भने फरक छ। घरधुरी स्तरमा यो तथ्याडकलाई विश्लेषण गर्दा यो वडाका कुल ७१८ घरधुरी मध्येहाल ४७९ अर्थात करीव ६६% घरधुरी को मात्र जीवन निर्वाह हुन सकेको छ भने अझै पनि २३९ अर्थात ३४% घरधुरी गरिविको रेखामुनी रहेकाछन। वैदेशिक रोजगारमा जाने युवाहरु पनि विशेष गरि भारत तथा खाडी मुलुक तर्फ जाने गरेको हुनाले खासै आम्दानी गर्न सकेको अवस्था छैन। वैदेशिक रोजगार सहितको आम्दानी वाट जीवन निर्वाहका आधारमा वार्ड स्तरीय जातीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ।

वस्ती	३ महिना सम्म पुग्ने			६ महिना सम्म पुग्ने			९ महिना सम्म पुग्ने		
	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित
कालेगाउँ	११	२	०	१४	०	४	१८	१	३
कोलचौर कुन्निक	०	०	१	४	२	८	२	६	१६
पिपे	०	७	०	१	४	०	२	९	१
मैदे चौर घुएलनेटा	०	१	०	०	८	१	०	८	३
रावत गाउँ	२	०	८	१	०	४	११	१	१३
रिठापानी डौरीकाँडा	०	०	०	०	१	३	१	१	९
रिम्ना	४	३	२	५	८	५	९	८	३
जम्मा	१७	१३	११	२५	२३	२५	४३	३४	४८
प्रतिशत	८%	५%	४%	१२%	९%	१०%	२०%	१४%	१९%

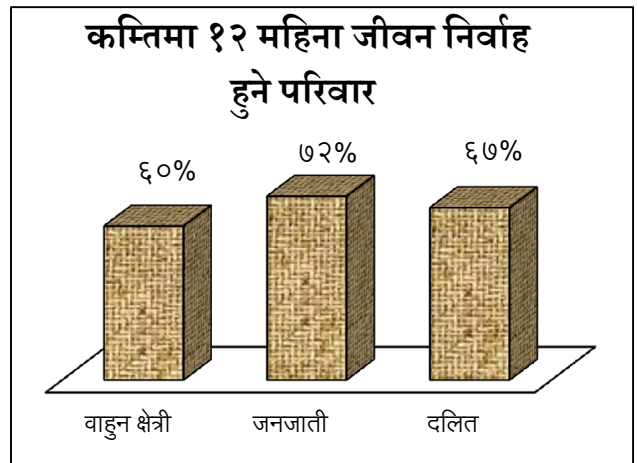
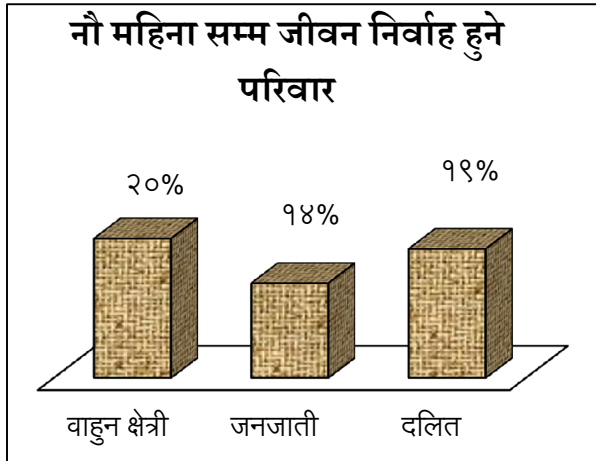
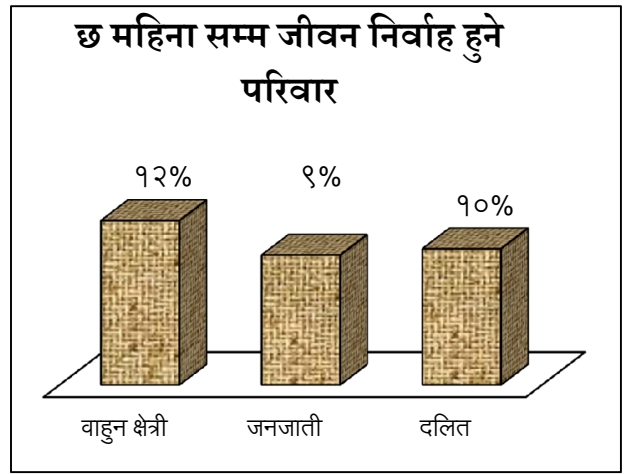
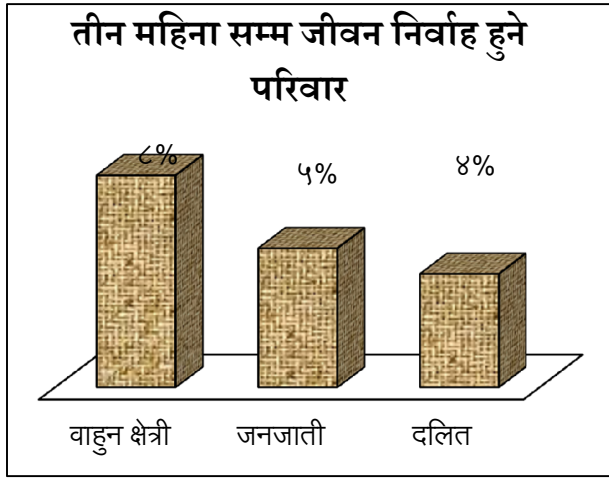
श्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५ जेष्ठ

वस्ती	१२ महिना सम्म पुग्ने			१२ महिना भन्दा वढी			आपनो कमाइले जिविको पार्जन गर्ने (वस्ती)	
	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	महिना	दिन
कालेगाउँ	१३	०	१	४१	२	४	११.५	३४५
कोलचौर कुन्निक	१	०	१५	७	५	३७	१२.०	३६१
पिपे	३	१८	०	३	५०	३	११.३	३३९
मैदे चौर घुएलनेटा	०	१५	७	०	२२	१६	११.६	३४८
रावत गाउँ	७	१	१२	३८	१	३७	१३.२	३९७

वस्ती	१२ महिना सम्म पुग्ने			१२ महिना भन्दा बढी			आपनो कमाइले जिविको पार्जन गर्ने (वस्ती)	
	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	महिना	दिन
	रिठापानी डौरीकाँडा	१	०	११	७	२	१८	१२.३
रिम्ना	४	२५	२	३	३७	१०	९.६	२८९
जम्मा	२९	५९	४८	९९	११९	१२५	११.६	३४७
प्रतिशत	१४%	२४%	१९%	४६%	४८%	४९%		

श्रोत:घरधुरी सर्वेक्षण २०७५ जेष्ठ

उल्लेखित विवरणलाई यो वार्ड नं १ मा रहेका वाहुनक्षेत्री २१३ घरधुरी जनजाती २४८ घरधुरी र दलित २५७ घरधुरी का आधारमा प्रतिशतमा निकालि अध्ययन गर्न स्तम्भ चित्र मार्फत तल प्रस्तु गरिएको छः

श्रोत:घरधुरी सर्वेक्षण २०७५ जेष्ठ

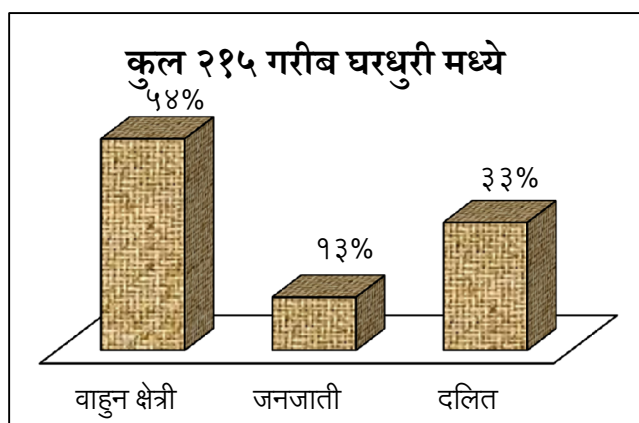
माथि उल्लेखित विश्लेषण वाट सारमा के देखिएको छ भने हालको अवस्थामा वैदेशिक रोजगार पनि नियमित आम्दानीको श्रोत वनीरहेको परिप्रेक्षमा वैदेशिक रोजगार सहितको आम्दानीलाई नै वडाको आम्दानी मान्नु पर्ने हुन्छ । त्यसैले निस्कर्षको रूपमा हाल भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को कुल ७१८ घरधुरी मध्ये ६६% अर्थात ४७९ घरधुरी मात्र खाद्य सुरक्षाका हिसावले सुरक्षित (सम्पन्न) रहेका छन भने ३४% अर्थात २३९ घरधुरी असुरक्षित (विपन्न) रहेकाछन । विपन्न भित्रका पनि खाद्य सुरक्षाका हिसावले तीन महिना,छ महिना र नौ महिना सुरक्षित भएका परिवारहरुको विवरण माथि उल्लेख गरिसकिएको हुनाले समग्रतामा यो वडाका खाद्यसुरक्षाका हिसावले विपन्न तथा सम्पन्न परिवारको जातीय वस्तीस्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्ती	गरीब			सम्पन्न			जम्मा			कुल जम्मा
	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	वाहुन क्षेत्री	जनजाती	दलित	
कालेगाउँ	४३	३	७	५४	२	५	९७	५	९२	११४
कोलचौर कुन्निक	६	८	२५	८	५	५२	१४	१३	७७	१०४
पिपे	३	२०	१	६	६८	३	९	८८	४	१०१
मैदे चौर घुएलनेटा	०	१७	४	०	३७	२३	०	५४	२७	८१
रावत गाउँ	१४	१	२५	४५	२	४९	५९	३	७४	१३६
रिठापानी डौरीकाँडा	१	२	१२	८	२	२९	९	४	४१	५४
रिम्ना	१८	१९	१०	७	६२	१२	२५	८१	२२	१२८
जम्मा	८५	७०	८४	१२८	१७८	१७३	२१३	२४८	२५७	७१८

श्रोत:घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

भेरी नगर पालिका वार्ड नं १का जम्मा गरीब

माथिको टेवलले देखाएको विषयलाई २ ढंगले विश्लेषण गर्नु पर्ने हुन्छ । विषयलाई प्रस्ट पार्न प्रतिशतमा देखाउने प्रचलन छ ,यसरी देखाउदा कहिले काहि फरक खालको रिजल्ट देखिन सक्छ भेरी नगरपालिकावार्ड नं १मा १मा १% भन्नाले बाहुन क्षेत्रीको हकमा २.३९घरधुरी,जनजातीको हकमा ०.६३घरधुरी,दलितको हकमा १.१५घरधुरी र समग्र वडाको हकमा ४.१७घरधुरीपर्दछ यस्तो अवस्थामा समान वुझाइले परिणाममा प्रभाव पार्दछ

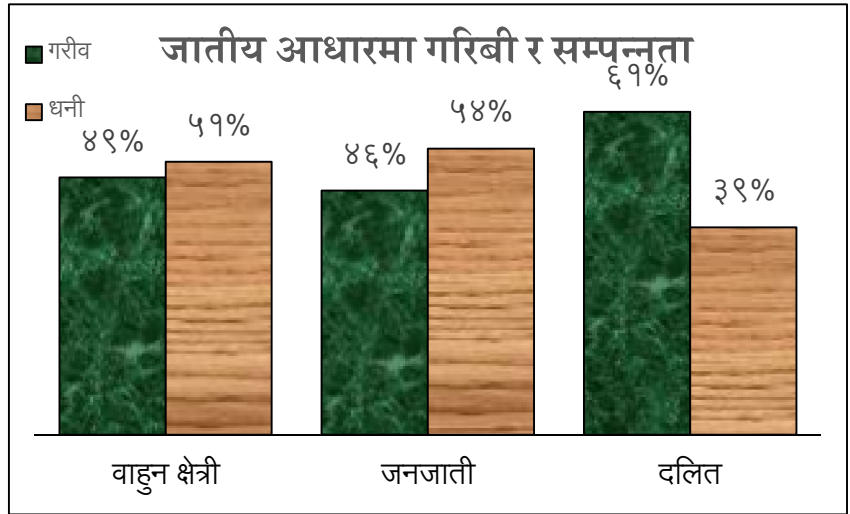

। त्यसैलै यहाँ समग्र वडाको हकमा कति गरिव छन र त्यसमा कुन जातीको कति प्रतिशत हिस्सेदारी छ भन्ने विश्लेषण गरिएकोछ । भेरी नगरपालिकावार्ड नं १का कुल २१५ गरीब घरधुरी मध्ये जातीय रुपमा वाहुन क्षेत्री ५४% रहेका छन भने जनजाती १३% रहेका छन त्यस्तै दलित जाती ३३% रहेकाछन जहा १% वरावर सबै जातका लागि २.१५ मुल्य रहेकोछ (यही २.१५ ले स्तम्भ चित्रमा देखाएको % लाई गुणा गर्दा संख्यामा आउछ ।)

जातीय आधारमा गरीब

जातीय आधारमा हेर्दा यो वडामा रहेका घरधुरीलाई वाहुनक्षेत्री, जनजाती तथा दलितका आधारमा विश्लेषण गरिएको छ । यसरी हेर्दा संख्याका आधारमा सबै भन्दा धेरै गरीब वाहुन क्षेत्रीमा रहेकाछन भने प्रतिशतका आधारमा दलित जातीमा रहेकाछन

। वाहुन क्षेत्रीका कुल घरधुरी संख्या २३९ मध्ये ११६अर्थात ४९% घरधुरी गरिव छन भने जनजातीका कुल ६३ घरधुरी मध्ये २९अर्थात ४६% घरधुरी विपन्न रहेकाछन त्यसै गरी दलितका कुल ११५ मध्ये ७० अर्थात ६१% घरधुरी विपन्न रहेकाछन । यसमा १% वरावर वाहुनक्षेत्रीमा २.३९ जनजातीमा ०.६३ र दलित जातीमा १.१५ हुन्छ ।

६.घरजग्गामा महिलाको स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को कुल जनसंख्या ३९४२ मध्ये महिलाको जनसंख्या १९४६ अर्थात ४९% रहेकोछ तर पनि महिलाको नाममा भने केवल १७३ घरधुरीमा मात्र घर जग्गा रहेकोछ यो कुल घरधुरी ७१८ को २४% हुन आउछ अझैपनि ७६% घरधुरीमा महिलाको नाममा कुनैपनि जग्गा वा घर छैन । जातीय आधारमा हेर्दा वाहुन क्षेत्री मा ९०, जनजातीमा ३० र दलित जातीमा ५३ घरधुरीमा मात्र महिलाको नाममा अचल सम्पत्ति रहेको देखिन्छ । महिलाको स्वामित्वलाई अझ प्रष्ट बनाउनका लागि घर जग्गा दुवै भएका घर मात्र भएका र जग्गा मात्र भएका गरी तीन खण्डमा विभाजन गरिएकोछ जसको जातीय वार्ड स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्ती	वाहुन क्षेत्री			जनजाती			दलित		
	घर जग्गा दुवैमा	जग्गामा मात्र	घरमा मात्र	घर जग्गा दुवैमा	जग्गामा मात्र	घरमा मात्र	घर जग्गा दुवैमा	जग्गामा मात्र	घरमा मात्र
कालेगाउँ	२६	३३	०	३९	०	०	१	३	१
कोलचौर कुन्निक	२	२	०	१०	२	२	१	८	१०
पिपे	१	०	०	८	७	८	०	७३	०

वस्ती	वाहुन क्षेत्री			जनजाती			दलित		
	घर जग्गा दुवैमा	जग्गामा मात्र	घरमा मात्र	घर जग्गा दुवैम	जग्गामा मात्र	घरमा मात्र	घर जग्गा दुवैम	जग्गामा मात्र	घरमा मात्र
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	०	०	१	०	०	५३	२
रावत गाउँ	१२	६	३	३८	०	०	०	३	९
रिठापानी डौरीकाँडा	१	०	०	८	०	०	०	४	३
रिम्ना	२	०	२	२१	२	४	२	७३	२
जम्मा	४४	४१	५	१२४	१२	१४	४	२१७	२७

श्रोत:घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

७.परिवारको स्वामित्वमा रहेको जग्गा सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा कुल ७१८ घरधुरी मध्ये ३८९ अर्थात ५४% घरधुरीले हाल चर्चेको जग्गा ५ रोपनि भन्दा कम रहेकोछ (तथ्याङ्क संकलनका आधारमा लिइएको विवरण हुनाले प्राविधिक रुपमा नमिल्न पनि सक्ने अवस्थाछ) भने २५७ घरधुरी अर्थात ३६% घरधुरीकोमात्र ५ देखि १५ रोपनी सम्म रहेकोछ । त्यसैगरी १५ रोपनी भन्दा वढी र ३० रोपनी भन्दा कम जग्गा भएका घरधुरीको संख्या २२ अर्थात ३% रहेकोछ भने ३० रोपनी भन्दा वढी जग्गा भएका घरधुरीको संख्या ६ अर्थात १% रहेकोछ । पारिवारको स्वामित्वमा रहेको जग्गा सम्बन्धीको वार्ड स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

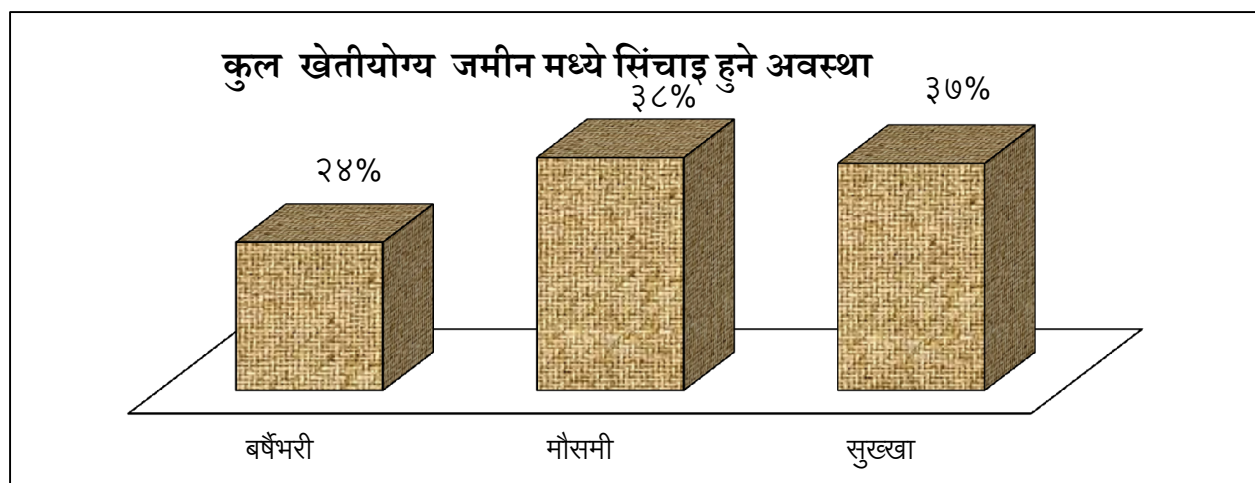
वस्ती	१ देखि ५ रोपनीसम्म	५ देखि १५रोपनी सम्म	१५ देखि ३०रोपनी सम्म	३० देखि ५०रोपनी सम्म	५० रोपनी भन्दामाथि	जग्गा नभएका
कालेगाउँ	५९	४४	७	१	०	३
कोलचौर कुन्निक	८०	१४	३	१	०	६
पिपे	३४	५९	४	२	०	२
मैदे चौर घुएलनेटा	३१	४८	१	०	०	१
रावत गाउँ	८९	२१	२	१	०	२३
रिठापानी डौरीकाँडा	३८	१२	३	१	०	०
रिम्ना	५८	५९	२	०	०	९
जम्मा	३८९	२५७	२२	६	०	४४
प्रतिशत	५४%	३६%	३%	१%	०%	६%

८.सिंचाई सुविधा उपलब्धता सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा कुल खेतीयोग्य जमीन मध्ये ३४९९ रोपनी मात्र उपयोग गरिएको छ (प्राविधिक रूपमा यो विवरण फरक हुन सक्छ) जसमध्ये बाह्रै महिना सिंचाइको सुविधा भएको, वर्षायाममा सिंचाइको सुविधा भएको र सुख्खा गरी तीन भागमा विभाजन गरेर विवरण संकलन गरिएको छ। यो वडाको कुल खेतीयोग्य जमिन मध्ये जातीय आधारमा बाहुनक्षेत्री को ११६४ रोपनी, जनजातीको १५६२ रोपनी र दलित जातीको ७७४ रोपनी रहेको छ। समग्रमा कुल खेति गरिएको जग्गा मध्ये ६५३ रोपनीमा बाह्रै महिना सिंचाई सुविधा उपलब्ध छ भने १३४० रोपनीमा मौसमी सिंचाइको सुविधा रहेको छ र १३०७ रोपनी जग्गा सुख्खा छ। वडाको खेती गरिएको जग्गाको सिंचाइको अवस्थाका विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छः

वस्तिहरू	बाहुनक्षेत्री (रोपनी)			जनजाती (रोपनी)			दलित (रोपनी)			जम्मा		
	सिंचाइ हुने अवधी			सिंचाइ हुने अवधी			सिंचाइ हुने अवधी			सिंचाइ हुने अवधी		
	१२महिना	मौसमी	सुख्खा	१२महिना	मौसमी	सुख्खा	१२महिना	मौसमी	सुख्खा	१२महिना	मौसमी	सुख्खा
कालेगाउँ	३११	१४७	१५०	१	१५	५	८	१३	२२	३२०	१७५	१७६
कोलचौर कुन्निक	१३	४५	१९	१८	२७	५०	६३	६८	८३	९४	१४०	१५२
पिपे	२९	९	१४	२०६	२४८	१९२	२	०	५	२३७	२५७	२११
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	०	३३	१२५	१६८	०	३८	६७	३३	१६३	२३५
रावत गाउँ	७८	८९	४८	०	८	३३	४३	८५	४५	१२१	१८२	१२६
रिठापानी डोरीकाँडा	१९	३४	५८	४	४	९	५	२१	१३८	२८	५९	२०५
रिम्ना	१८	५८	२७	२	२६५	१४९	०	४१	२६	२०	३६४	२०२
जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
प्रतिशत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

माथि उल्लेखित विवरणलाई तल स्तम्भ चित्र माफत देखाइएको छ।

९.घरपालुवा पशुपंक्षी सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वडा नं १ का हरेक घरधुरीमा व्यवसायिक रुपमा नभई आफ्नो उपभोग को लागि पशुपालन गर्ने प्रचलन रहेकोछ । हाल यो वडामा उपलब्ध पशुपंक्षीहरुको विवरणले यहीकुरा पुष्टि गर्दछ । विशेष गरी गाई ,गोरु ,भैसी ,वाख्रा, वंगुर, घोडा भेडा लगायत कुखुरा परेवा आदी पालन गर्ने गरिएकोछ ।हाल पालन गरिएका पशुपंक्षीहरुको वार्ड स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

वस्तीहरु	घरपालुवा पशु पंक्षीको विवरण									
	गाई	गोरु	भैसी	राँगा	वाख्रा	भेडा	घोडा	कुखुरा	परेवा	हाँस
कालेगाउँ	४५	१११	२६	३	२७५	१४३	०	८३०	१००	३६
कोलचौर कुन्निक	४३	१२३	९	१	२२५	२१	२	२५५	१४	०
पिपे	१२७	२५१	६७	७	७८५	८	०	९३१	४	०
मैदे चौर घुएलनेटा	११२	१९०	६७	४	५५०	१२	०	२४०	२	०
रावत गाउँ	१८	११३	११	३	२२७	७२	९	३१८	२०	१
रिठापानी डोरीकाँडा	८८	९८	२४	०	३१२	२३	६	१६३	२	०
रिम्ना	५८	१३५	२६	७	२९३	५३	२	२८२	०	०
जम्मा	४९१	१०२१	२३०	२५	२६६७	३३२	१९	३०१९	१४२	३७

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

१०.आर्थिक सम्पन्नता सम्बन्धी विवरण

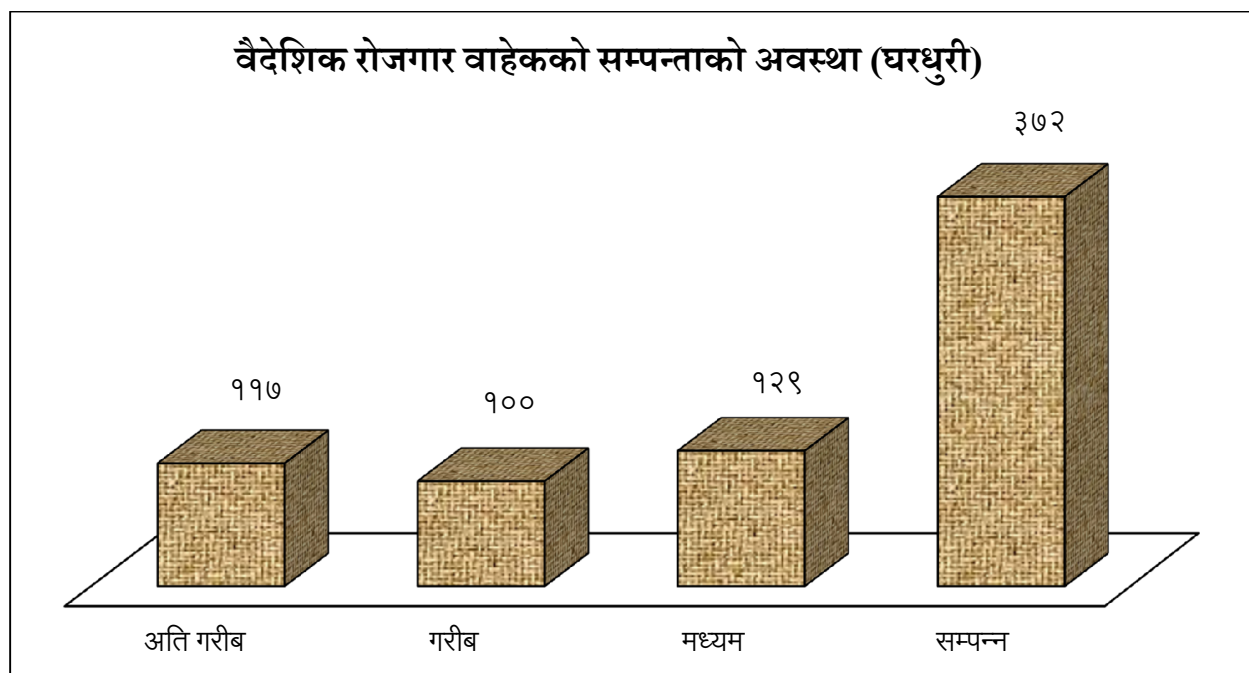
भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ माको खाद्यान्न आत्म निर्भरताका वारेमा माथि प्रसस्त उल्लेख गरिएकोछ । समग्रमा हाल यो गाउँपालिकामा रहेका कुल गरीब तथा धनी वर्गको एकै तालिकामा राखेर विश्लेषण गरिएको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ । जसमा यो वडाका वैदेशिक रोजगारको आमदानी वाहेक र सहित कति कति को संख्यामा गरिब छन कतिको संख्यामा धनी छन भन्ने विवरण वार्डस्तरीय रुपमा तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

वस्तीहरु	वैदेशिक रोजगार वाहेक को अवस्था					वैदेशिक रोजगारसहितको अवस्था				
	अति गरीब	गरीब	मध्यम	सम्पन्न	जम्मा	अति गरीब	गरीब	मध्यम	सम्पन्न	जम्मा
कालेगाउँ	२४	२५	२४	४१	११४	१३	१८	२२	६१	११४
कोलचौर कुन्निक	१८	१८	२०	४८	१०४	१	१४	२४	६५	१०४
पिपे	१०	८	१३	७०	१०१	७	५	१२	७७	१०१
मैदे चौर घुएलनेटा	६	११	११	५३	८१	१	९	११	६०	८१

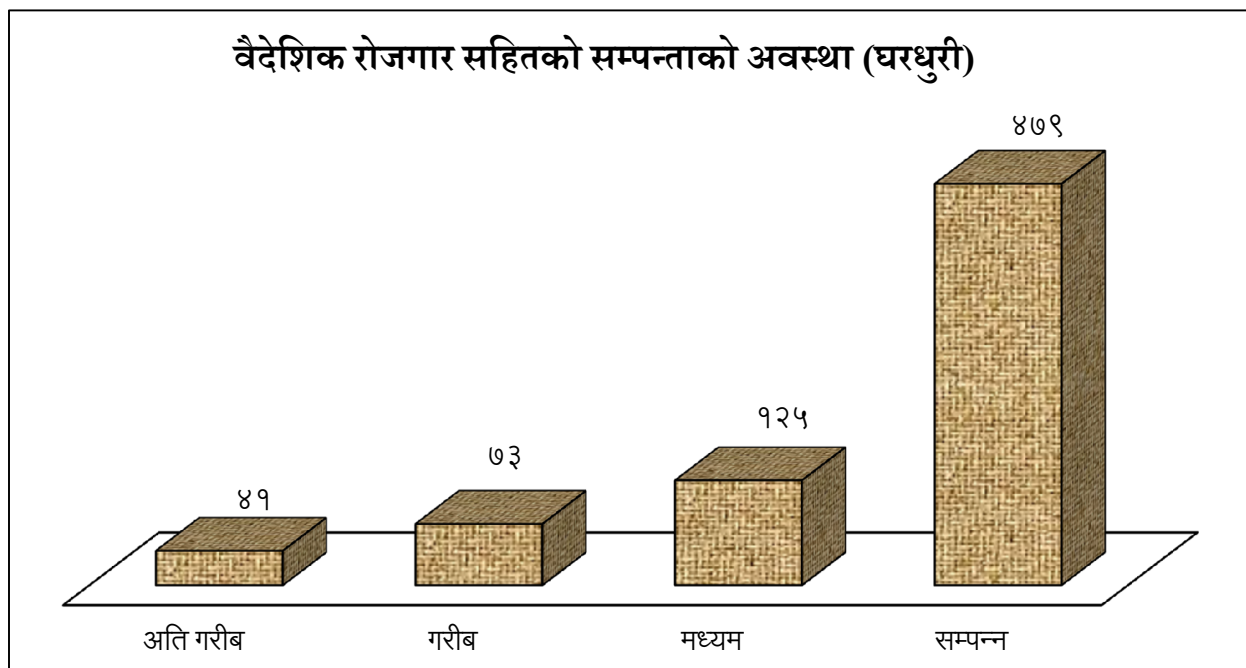
वस्तीहरू	वैदेशिक रोजगार वाहेक को अवस्था					वैदेशिक रोजगारसहितको अवस्था				
	अति गरीब	गरीब	मध्यम	सम्पन्न	जम्मा	अति गरीब	गरीब	मध्यम	सम्पन्न	जम्मा
रावत गाउँ	३४	१३	२८	६१	१३६	१०	५	२५	९६	१३६
रिठापानी डौरीकाँडा	३	५	१२	३४	५४	०	४	११	३९	५४
रिम्ना	२२	२०	२१	६५	१२८	९	१८	२०	८१	१२८
जम्मा	११७	१००	१२९	३७२	७१८	४१	७३	१२५	४७९	७१८

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

माथि उल्लेखित तालिकामा अति गरिव भन्नाले आफ्नो उत्पादन वा कमाइले अधिकतम ३ महिना सम्म जीवन निर्वाह हुने परिवार संख्या, गरीब भन्नाले आफ्नो उत्पादन वा कमाइले अधिकतम ६ महा सम्म जीवन निर्वाह हुने परिवार संख्या, मध्यम भन्नाले आफ्नो उत्पादन वा कमाइले अतिकतम ९ महिना सम्म जीवन निर्वाह हुने परिवार संख्या र सम्पन्न भन्नाले आफ्नो उत्पादन वा कमाइले न्युनतम १२ महिना जीवन निर्वाह हुने परिवार संख्या भन्ने बुझनु पर्दछ र यसमा दाया र बाँया प्रमुख खण्डमा वैदेशिक रोजगार वाट प्राप्त आम्दानी वाहेक र सहितको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ जसलाई तल स्तम्भ चित्रमा पनि देखाइएकोछ:

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

स्रोत : घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

११. शिक्षा सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को कुल जनसंख्या ३९४२ रहेको छ भने ५ वर्ष भन्दा मुनिको जनसंख्या ४३९ रहेको छ । यो संख्या घटाउदा ५ वर्ष भन्दा माथिको जनसंख्या ३५०३ हुन आउछ त्यसैका आधारमा शैक्षिक विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । यो वडाको कुल जनसंख्याको ७% अर्थात २३२ जना निराक्षर रहेकाछन । बाँकी रहेका ९३% जनसंख्या मध्ये २४% अर्थात ८४३ जना साक्षर (सामान्य पढ्न र लेख्न सक्ने) रहेकोछ भने २५% अर्थात ८७८ जना कक्षा पाँच सम्म अध्ययन गरेको जनसंख्या रहेको छ । त्यसैगरी कुल जनसंख्याको २९% अर्थात १०२२ जना दश कक्षा सम्म अध्ययन गरेको जनसंख्या रहेको छ भने ३% अर्थात १०९ जनसंख्या एस एल सी सम्म अध्ययन गरेकाछन । प्रमाणपत्र तह पास गरेको ९% अर्थात ३१७,स्नातक तह पास गरेको ३% अर्थात ८८ र स्नातकोत्तर तह पास गरेको संख्या १४ रहेको छ । शिक्षा सम्बन्धी वार्ड स्तरीय तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्ती	निराक्षर	साक्षर	५ कक्षा पास	१० कक्षा पास	SLC	प्रमाणपत्र तह	स्नातक तह	स्नातकोत्तर	तह नखुलेको	कुल जम्म
कालेगाउँ	३०	१४६	६९	१४६	२७	१०६	५९	७	०	५९०
कोलचौर कुन्निक	४९	१६८	८१	१२८	१७	४८	६	०	०	४९७
पिपे	३४	८९	१५६	१४९	११	३३	४	१	०	४७७
भैदे चौर घुएलनेटा	४९	८३	१६८	११४	६	१२	०	०	०	४२४

वस्ती	निराक्षर	साक्षर	५ कक्षा पास	१० कक्षा पास	SLC	प्रमाणपत्र तह	स्नातक तह	स्नातकोत्तर	तह नखुलेको	कुल जम्म
रावत गाउँ	२५	१८९	११९	१९६	२२	४६	७	२	०	६०६
रिठापानी डौरीकाँडा	११	७०	९३	८८	२	१२	०	२	०	२७८
रिम्ना	४२	९८	१९२	२०१	२४	६०	१२	२	०	६३१
जम्मा	२३२	८४३	८७८	१०२२	१०९	३१७	८८	१४	०	३५०३
प्रतिशत	७%	२४%	२५%	२९%	३%	९%	३%	०%	०%	१००%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

११.१.स्कूल नगएका र विचैमा कक्षा छोडेका वालवालिकाको विवरण

पछिल्लो समयमा शिक्षा क्षेत्रमा सरकारको लगानी अविभावक को चासो र स्वयम विद्यार्थीहरुको चाहना र देखासिकि समेतको कारणले गर्दा विद्यालय नजाने वालवालिकाहरुको दिन प्रतिदिन घट्टदै आइरहेको छ । तैपनि कहि कतै यस्तो अवस्था अझै छ । यो वडामा गरिएको अध्ययनमा विद्यालय नगएका वा विचैमा कक्षा छोडेका विद्यार्थीहरुको विवरण पाइएन ।

११.२.निराक्षर जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ को ७ प्रतिशत अर्थात २३२ जनसंख्या निराक्षर रहेकोछ । निराक्षर जनसंख्या भित्र विशेष गरेर जेष्ठ नागरिकहरु लगायत अन्य रहेकाछन । जातीय आधारमा ५७ जना वाहुन क्षेत्री, ९७ जना जनजाती र ७८ जना दलित जाती रहेकाछन भने लिङ्गीय आधारमा १७६ जना महिला र ९० जना पुरुष रहेकाछन । लिङ्गीय रुपमा यो संख्या हेर्दा महिला ७१% र पुरुष २९% निरक्षर रहेकाछन । यो वडाको जातीय लिङ्गीय र बस्ती विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

वस्ती	वाहुनक्षेत्री		जनजाती		दलित		जम्मा		
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
कालेगाउँ	२२	५	१	०	१	१	२४	६	३०
कोलचौर कुन्निक	०	३	९	२	२२	१३	३१	१८	४९
पिपे	३	१	२३	५	०	२	२६	८	३४
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	१८	७	९	७	२७	१४	४१
रावत गाउँ	६	५	१	०	९	४	१६	९	२५
रिठापानी डौरीकाँडा	३	०	१	०	६	१	१०	१	११
रिम्ना	७	२	२१	९	३	०	३१	११	४२
जम्मा	४१	१६	७४	२३	५०	२८	१६५	६७	२३२

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

११.३.साक्षरता दर सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को साक्षरता ९३% रहेकोछ । यहाँको कुल जनसंख्या ३५०३ (५ वर्ष भन्दा माथिको मात्र जनसंख्या) मध्ये २३२ अर्थात ७% भन्दा वाहेक सबै जनसंख्या साक्षार रहेकोछ । जातीय आधारमा हेर्दा वाहुन क्षेत्री मा ९४% साक्षार रहेका छन भने जनजातीमा ९२% र दलित जातीमा ९४% साक्षरता रहेकोछ । जातीय र वार्ड स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्ती	वाहुनक्षेत्री			जनजाती			दलित		
	जनसंख्या	निरक्षर	साक्षरता	जनसंख्या	निरक्षर	साक्षरता	जनसंख्या	निरक्षर	साक्षरता
कालेगाउँ	५०८	२७	९५%	१६	१	९४%	६६	२	९७%
कोलचौर कुन्निक	६०	३	९५%	७२	११	८५%	३६५	३५	९०%
पिपे	४३	४	९१%	४१७	२८	९३%	१७	२	८८%
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	०%	२९३	२५	९१%	१३१	१६	८८%
रावत गाउँ	२५०	११	९६%	१७	१	९४%	३३९	१३	९६%
रिठापानी डौरीकाँडा	५१	३	९४%	२१	१	९५%	२०६	७	९७%
रिम्ना	१२२	९	९३%	४१९	३०	९३%	९०	३	९७%
जम्मा	१०३४	५७	९४%	१२५५	९७	९२%	१२१४	७८	९४%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

१२.वार्षिक आमदानी सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ को वार्षिक आमदानी १८ करोड ३० लाख ६१ हजार रहेकोछ । यहाँको जनसंख्याको आधारमा हेर्दा प्रतिव्यक्ति आमदानी ४६ हजार ४सय ३८ रुपैया हुन आउछ । वार्षिक आमदानीको प्रमुख श्रोतहरुमा कृषि पशुपालन,व्यापार,उद्योग व्यवसाय,नोकरी,ज्यालादारी तथा वैदेशिक रोजगारी आदी रहेका छन । वार्षिक आमदानी जुन जुन पेशा व्यवसाय वाट प्राप्त भएको छ । हाल यो वडामा पेशा व्यवसायमा संलग्न व्यक्ति तथा वार्षिक आमदानी को वार्ड स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

व्यावसायमा संलग्न जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वस्ती	कृषि	व्यापार	उद्योग व्यवसाय	नोकरी	ज्याला दारी	राजनीति	वैदेशिक रोजगार	जम्मा
कालेगाउँ	६६२२	२१३२	१०२०	५३२	२३१६	०	८८६३	३६५२५
कोलचौर कुन्निक	३३१२	९३५	२०६१	९६	९७९६	०	८१५७	२५७९५
पिपे	७९३४	५१०	११६	१२०	१०१९६	०	२६३२	२३४२४

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ जाजरकोट पार्श्व चित्र ०७५

वस्ती	कृषि	व्यापार	उद्योग व्यवसाय	नोकरी	ज्याला दारी	राजनीति	वैदेशिक रोजगार	जम्मा
मैदे चौर घुएलनेटा	४८४४	०	४०	०	९३९७	०	२१२०	१७४२७
रावत गाउँ	३९६३	२००	२८४९	३१३	१२३४१	०	१२३७८	३६५१०
रिठापानी डौरीकाँडा	३०१६	६०	९७५	१४४	५१९५	०	२१८५	१३७१९
रिम्ना	३१८७	४३५०	२५१०	१५०	१००८४	०	५७२८	२९६६१
जम्मा	३२८७८	८१८७	९५७१	१३५५	५९३२५	०	४२०६३	१८३०६१
प्रतिशत	१८%	४%	५%	१%	३२%	०%	२३%	१००%

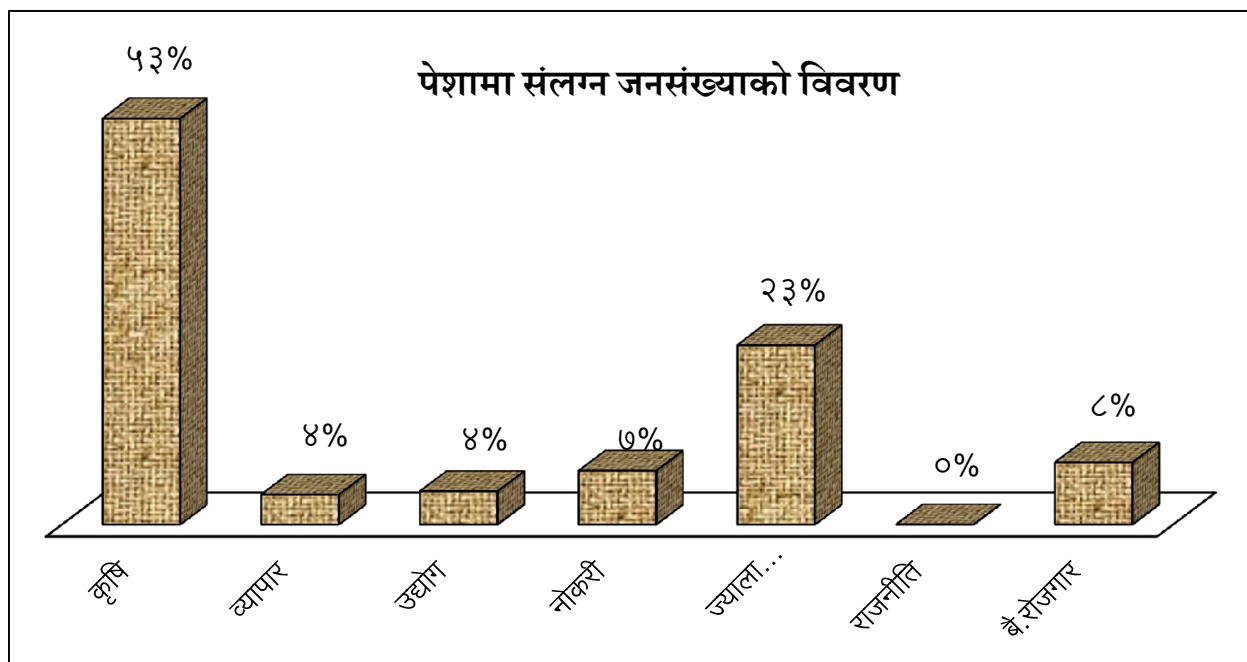
श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

श्रोतअनुसार वार्षिक आम्दानी सम्बन्धी विवरण (रु हजारमा)

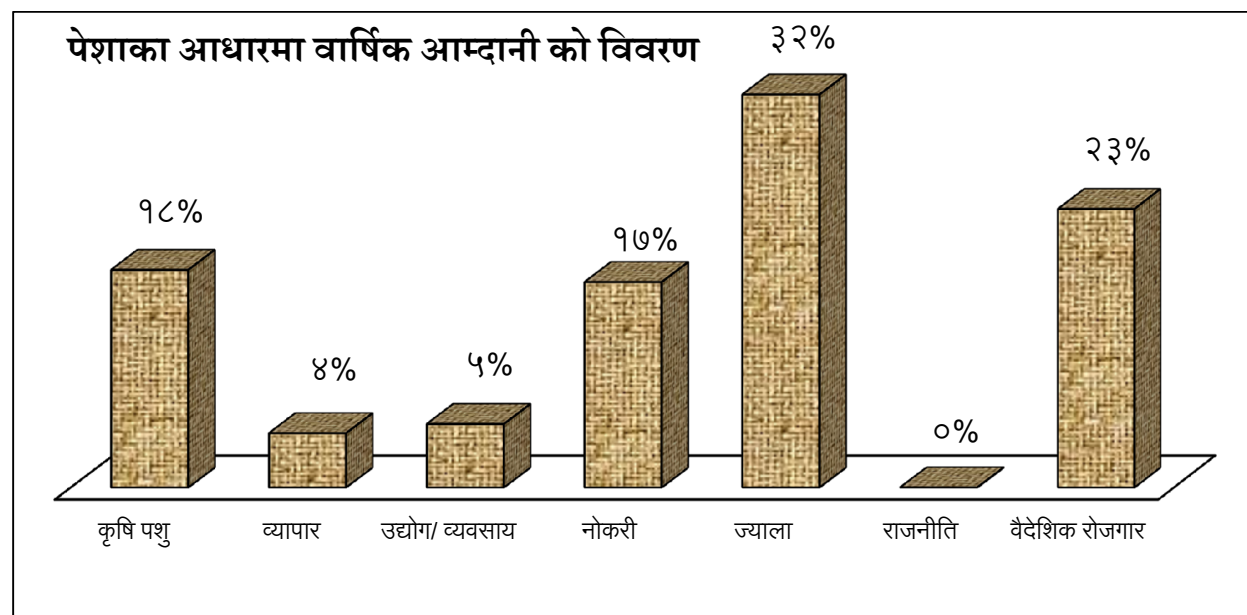
वस्ती	कृषि पशुपालन	व्यापार	उद्योग व्यवसाय	नोकरी			ज्याला	राजनीति	वैदेशिक रोजगार	जम्मा
				नीजि	सरकारी	गैह सरकारी				
कालेगाउँ	६६२२	२१३२	१०२०	५३२	१४३६०	६८०	२३१६	०	८८६३	३६५२५
कोलचौर कुन्निक	३३१२	९३५	२०६१	९६	८७६	५६२	९७९६	०	८१५७	२५७९५
पिपे	७९३४	५१०	११६	१२०	१९१६	०	१०१९६	०	२६३२	२३४२४
मैदे चौर घुएलनेटा	४८४४	०	४०	०	१०२६	०	९३९७	०	२१२०	१७४२७
रावत गाउँ	३९६३	२००	२८४९	३१३	३६९६	७७०	१२३४१	०	१२३७८	३६५१०
रिठापानी डौरीकाँडा	३०१६	६०	९७५	१४४	२१४४	०	५१९५	०	२१८५	१३७१९
रिम्ना	३१८७	४३५०	२५१०	१५०	३४९२	१६०	१००८४	०	५७२८	२९६६१
जम्मा	३२८७८	८१८७	९५७१	१३५५	२७५१०	२१७२	५९३२५	०	४२०६३	१८३०६१
प्रतिशत	१८%	४%	५%	१%	१५%	१%	३२%	०%	२३%	१००%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

माथि उल्लेखित तालिकालाई अध्ययन थप सहजता प्रदान गर्न तपशिल अनुसार स्तम्भ चित्र मार्फत देखाइएकोछः

माथि उल्लेखित चित्रमा दिइएको विवरण र सुरुमा व्यवसायमा संलग्नता देखाएको स्तम्भ चित्रमा % फरक पर्नुको कारण यसमा विद्यार्थी र पेशहीन लाइ समावेस नगरिएकोले गर्दा हो ।

१३. वार्षिक उत्पादन सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १को वार्षिक उत्पादन सम्बन्धी विवरणमा मुख्य रूपमा ७ भागमा बाडिएको छ । ती खण्डहरूमा अन्नवाली, नगदेवाली, पशुजन्य उत्पादन, तेलहन वाली, दलहन वाली, तरकारी अन्तर्गत आलु र फलफुल समावेश गरिएको छ । अन्न वाली मा धान, मकै, कोदोर गहुँ नगदे वालीमा अलैची, अम्लिसो, अदुवा, पशुजन्य उत्पादनमा दुध, मासु, अण्डा, तेलहनमा तोरी, सरसो र दलहनमा मास सीमि मस्याम, तरकारी अन्तर्गत आलु र फलफुल अन्तर्गत यो वडामा उत्पादन हुने फलफुलहरूको वारेमा विवरण संकलन गरिएको छ । वार्षिक उत्पाद अनुसार यो वडाको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

वस्ती	अन्नवाली (मुरीमा)				तोरी (मुरि)	दाल (मुरी)	आलु (केजी)
	धान	मकै	गहु	कोदो			
कालेगाउँ	११९०	२९२	३४०	०	६	६६	६३२५
कोलचौर कुन्निक	४७८	२६४	१५४	२	१२	५	१६२९
पिपे	४६१	५०२	२७४	१	२७	१११	१११६७
मैदे चौर घुएलनेटा	५५	४९७	१७७	०	२६	०	२७०२
रावत गाउँ	६९०	२३९	२०४	२२	८	४	४३६३
रिठापानी डौरीकाँडा	१२२	२८३	११८	०	१३	०	६०२
रिम्ना	२७	४४३	१३५	०	३	१	२२६२
जम्मा	३०२३	२५२०	१४०१	२५	९५	१८७	२९०५०

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

वस्ती	नगदेवाली (केजी)			फलफुल	पशुजन्य			अन्य
	अलैची	कुचो	अदुवा		दुध (लिट्र)	मासु (केजी)	अण्डा (गोटा)	
कालेगाउँ	०	८	४५७	१६६५	८४००	५४९९	८३००	०
कोलचौर कुन्निक	०	०	९८	२५४	७२८०	२८४५	२५५०	०
पिपे	०	०	४०५	४९५	२४०८०	९३२७	९३१०	०
मैदे चौर घुएलनेटा	०	१२	१८६	३०५	२१२५०	५९८०	२४००	०
रावत गाउँ	०	०	४७६	१२२	३४५०	३४७३	३१८०	०
रिठापानी डौरीकाँडा	०	०	९९	२००	१२४००	३५९५	१६३०	०

वस्ती	नगदेवाली (केजी)			फलफुल	पशुजन्य			अन्य
	अलैची	कुचो	अदुवा		दुध (लिटर)	मासु (केजी)	अण्डा (गोटा)	
रिम्ना	०	०	६७	०	९७००	३८८३	२८२०	०
जम्मा	०	२०	१७८८	३०४१	८६५६०	३४६०२	३०१९०	०

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

१४. वार्षिक उत्पादनको खपत सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को वार्षिक रुपमा उत्पादन भएका वस्तुहरुमा मकै कोदो दुध मासु अन्डा वाहेक सबैको खपत स्थानीय स्तरमा नै हुन्छ र बाहिर वाट थप ल्याएर जीविकोपार्जन गर्नु पर्ने अवस्था छ । माथि उल्लेखित सबैवालीहरुको खपत कति हुन्छ ? भन्ने बारेमा घरधुरी स्तरमा विवरण संकलन गरिएको थियो जसको वस्ती स्तरीय विस्तृत विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

वस्ती	अन्नवाली (मुरीमा)				तोरी (मुरि)	दाल (मुरी)	आलु (केजी)
	धान	मकै	गहु	कोदो			
कालेगाउँ	१८५८	४२०	४३८	३	२३७	३३५	१६९०३
कोलचौर कुन्निक	१२९८	३६७	३१३	२	१६६	२५७	११३५०
पिपे	१३२९	७६२	४२७	०	३०१	११०	१६८२९
मैदे चौर घुएलनेटा	११७९	६१४	३२९	०	२४५	८९	१६४०१
रावत गाउँ	२१०८	५०७	४२४	०	२४९	३३७	१६३९६
रिठापानी डौरीकाँडा	७५१	३७२	२०२	८	१३२	५६	९९४१
रिम्ना	१७४४	६१२	४२९	०	२६३	१३९	२३३३४
जम्मा	१०२६७	३६५४	२५६२	१३	१५९३	१३२३	११११५४

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

वस्ती	नगदेवाली (केजी)			फलफुल	पशुजन्य			अन्य
	अलैची	कुचो	अदुवा		दुध (लिटर)	मासु (केजी)	अण्डा (गोटा)	
कालेगाउँ	३०	६४५	१३७२	५९९८	१४६७०	६७६१	४२१८	७५९
कोलचौर कुन्निक	२	४७४	६५३	२२४१	२९२८	६९७१	२२४२	८०

वस्ती	नगदेवाली (केजी)			फलफुल	पशुजन्य			अन्य
	अलैची	कुचो	अदुवा		दुध (लिट्र)	मासु (केजी)	अण्डा (गोटा)	
पिपे	०	७०५	५७७	२०४५	४६६५	५०१८	१४४५	०
मैदे चौर घुएलनेटा	०	३९१	३४६	१६५०	३६६६	४३५२	७३२	३०
रावत गाउँ	०	७५२	१५९४	३६६९	६६२१	८२१४	५७५२	१५०
रिठापानी डौरीकाँडा	०	३२८	२६७	१३५६	२८२८	२५२९	१७१४	०
रिम्ना	०	६४५	१०२४	३२००	५९९०	६४५९	४३७५	०
जम्मा	३२	३९४०	५८३३	२०१५९	४१३६८	४०३०४	२०४७८	१०१९

श्रोत: घरघुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

माथि उल्लेखित विवरण अनुसार भेरी नगरपालिका वडा नं १ मकै कोदो तथापशुजन्य उत्पादनमा आत्म निर्भर देखिएको छ भने अन्य उत्पादनले वार्षिक खपत पुरा गर्न सकेकोछैन । यो वडाले वार्षिक रुपमा धान ७२४४ मुरी, मकै ११३४, गहुँ ११६१ मुरी तोरी १४९८ मुरी दाल ११३६ मुरी आलु ७ टनवाहिर वाट आयात गर्नु पर्ने हुन्छ ।

१५. वार्षिक खर्च सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को वार्षिक खर्च सम्बन्धी विस्तृत अध्ययन गरिएकोछ । जीवन निर्वाहका लागि आवश्यक पर्ने नियमित खर्चका विषयहरूलाई सुक्ष्म रुपमा प्रस्तुत गरिएकोछ । आवासको व्यवस्था भइसकेको हुनाले आवासलाई भने समावेश गरिएकोछैन । समावेश गरिएका विषयहरूमा खाना ,कपडा , शिक्षा, स्वास्थ्य, चाडपर्व, पशुआहार,पशुस्वास्थ्य, संचार,यातायात,अम्मल,ऋणको व्याज र अन्य गरी १२ वटा शिर्षकमा सुचना संकलन गरिएको थियो जसकोवार्षिक खर्च सम्बन्धी वस्ती स्तरीय विवरण टेवल तथा स्तम्भ चित्रको माध्यम वाट तल प्रस्तुत गरिएकोछ: (विवरण रु हजारमा)

वस्ती	खाना	कपडा	शिक्षा	स्वास्थ्य	चाडपर्व	चन्दा	पशु स्वास्थ्य
कालेगाउँ	९५९६	१८६५	१०८९३	२३१८	१९३२	९३५	५०८
कोलचौर कुन्निक	८२८४	१५५७	४२९४	२००२	१११२	३०३	१००
पिपे	७९८६	१५०१	२९३१	१९३०	१६०८	१३०	२३९३
मैदे चौर घुएलनेटा	७३०१	१३७२	१६०८	१७६४	१४७०	१२४	२७५
रावत गाउँ	१००७२	१८९३	४४०६	२४३४	२०२८	४८१	३३०
रिठापानी डौरीकाँडा	४८७२	९१६	१७५२	११७७	९८१	७२	१२४

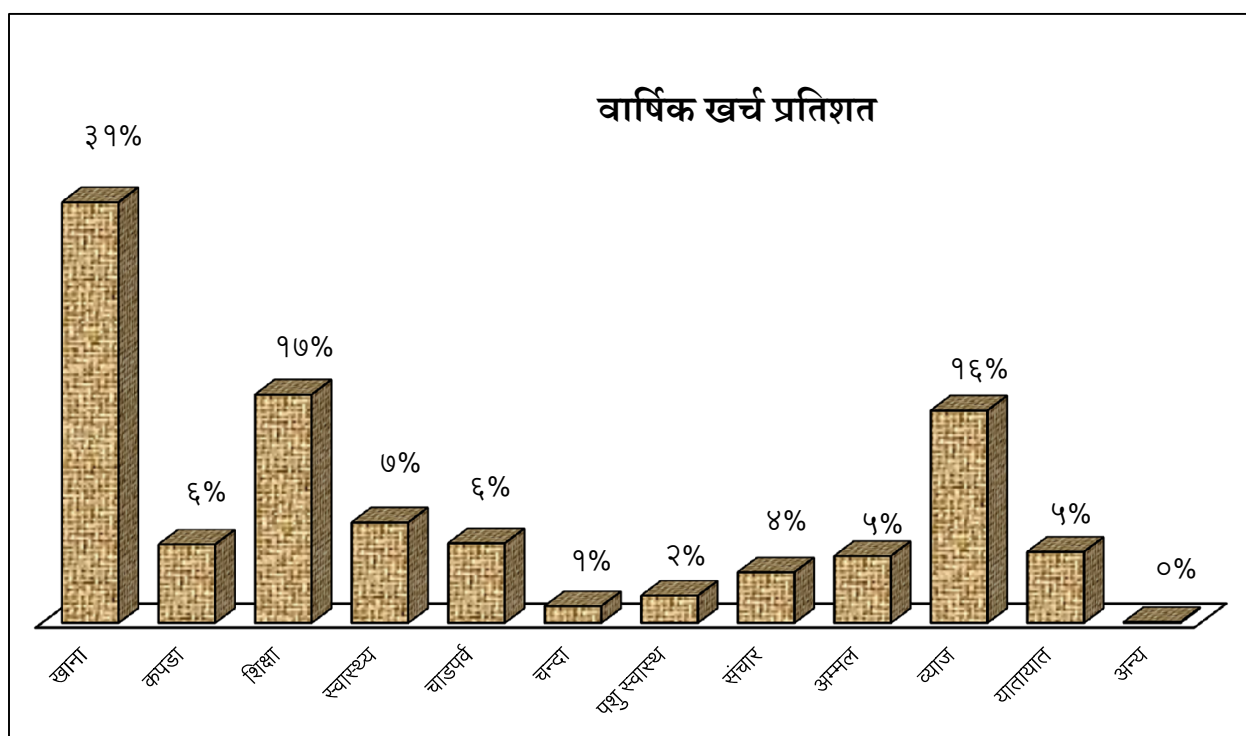
वस्ती	खाना	कपडा	शिक्षा	स्वास्थ्य	चाडपर्व	चन्दा	पशु स्वास्थ्य
रिम्ना	१०६२४	१९९६	६१११	२५६७	२१३९	३२४	१३५
जम्मा	५८७३६	११०९९	३१९९५	१४१९१	११२७०	२३६९	३८६५
प्रतिशत	३१%	६%	१७%	७%	६%	१%	२%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

माथिको टेवलको थप खण्ड

वस्ती	मोवाइल	अम्मल	यातायात	व्याज	अन्य	जम्मा
कालेगाउँ	१५२४	१७३३	४०४७	२६९३	१०८	३८१५२
कोलचौर कुन्निक	९३२	२१११	४०६१	९५८	०	२५७१४
पिपे	१०२१	१३२९	२८५१	१२२६	०	२४९०६
मैदे चौर घुएलनेटा	७६२	७७१	१८५७	७०८	०	१८०१२
रावत गाउँ	११२१	१८४७	६६८५	१७९४	२	३३०९३
रिठापानी डौरीकाँडा	५१८	३४२	१९९०	५९०	०	१३३३४
रिम्ना	१२८०	१३३५	८२८८	२०८७	१४	३६९००
जम्मा	७१६०	९४६८	२९७७९	१००५६	१२४	१९०११२
प्रतिशत	४%	५%	१६%	५%	०%	१००%

माथिको विवरणलाई थप स्पस्ट बनाउनका लागि स्तम्भ चित्र मार्फत तल प्रस्तुत गरिएकोछ । जसमा यो वडाको खर्चको अवस्था देखाइएको छ खाना शिक्षा स्वास्थ्य तथा चाडवाडमा खर्च मुख्य रुपमा केन्द्रित भएको छ ।

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

१६. विरामी हुदा पहिलो उपचार सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ का कुल ७१८ घरधुरी मध्ये विरामी हुदा स्वास्थ्य सम्बन्धी कुन उपाय अवलम्बन गर्छन भन्ने वा कुन निकायमा जान्छन भन्ने आधारमा सुचना संकलन गरिएको छ । मुख्य रुपमा स्वास्थ्य संस्था, नर्सिङ होम, औषधिपसल, जडिवुटी प्रयोग गर्ने र धामीझाक्रिकोमा जाने घरधुरीको विवरण संकलन गरिएको हो । जस अनुसार विरामी हुदा सवैभन्दा पहिले अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्थामा जाने गरेको कुरा वताएका छन् । भेरी नगरपालिका जिल्लाको सदरमुकाम समेत भएको हुनाले यहाका मानिसहरुलाई अस्पताल जना समस्या नभएको हो । जसको वस्ती स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

वस्तीहरु	अस्पताल जाने	नर्सिङहोम जाने	जडीवुटी प्रयोग गर्ने	औषधि पसल जाने	धामी को मा जाने	अन्य केहि गर्ने	जम्मा घरधुरी
कालेगाउँ	१०७	०	०	३	४	०	११४
कोलचौर कुन्निक	९२	३	०	४	५	०	१०४
पिपे	५८	११	०	३०	२	०	१०१
मैदे चौर घुएलनेटा	६५	५	१	१०	०	०	८१
रावत गाउँ	८६	३	२	३८	७	०	१३६

वस्तीहरू	अस्पताल जाने	नर्सिङहोम जाने	जडीवुटी प्रयोग गर्ने	औषधि पसल जाने	धामी को मा जाने	अन्य केहि गर्ने	जम्मा घरधुरी
रिठापानी डौरीकाँडा	५४	०	०	०	०	०	५४
रिम्ना	३५	१	०	९२	०	०	१२८
जम्मा	४९७	२३	३	१७७	१८	०	७१८
प्रतिशत	६९%	३%	०%	२५%	३%	०%	१००%

१७. प्राकृतिक प्रकोप सम्बन्धी विवरण

सामान्यतया हामीले बुझ्ने भाषामा जसलाई प्रकोप भन्छौं त्यो प्रकोप हैन विपद हो । प्रकोप भनेको विपद पुर्वको अवस्था वा संभावना हो । जस्तो कुनै ठाउमा पहिरो जाने संभावना छ र कुनैपनि वेला त्यहा पहिरो जान सक्छ भने त्यहा पहिरोको प्रकोप छ र जव पहिरो जान्छ त्यसपछि त्यहा विपद आउछ । हामीचाहि पहिरो आइसकेपछि को अवस्थालाई प्रकोप भनिरहेका छौं । संभावित प्रकोपहरूको नक्सांकन गरि त्यसका आधारमा योजना निर्माण गर्नु स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी हो । भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ लाई पनि प्रकोपहरूको नक्शांकन गरि योजना तर्जुमा गर्न सहज वनाउनका लागि यहाँको मुख्य वाढी पहिरो आगालागी जस्ता विषयहरूमा प्रकोप सम्बन्धी विवरण संकलन गरिएकोछ जसको वस्ती स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

बस्तीहरू	पहिरो	वाढी	आगलागी	डुवान	अन्य	जम्मा घरधुरी
कालेगाउँ	१८	६	०	०	०	१
कोलचौर कुन्निक	१५	३	०	१	०	०
पिपे	३१	७	१०	०	०	०
मैदे चौर घुएलनेटा	१७	८	३	०	०	०
रावत गाउँ	२९	२	१	०	०	०
रिठापानी डौरीकाँडा	१४	२	०	०	०	०
रिम्ना	२	१०	१	१	०	०
जम्मा	१२६	३८	१५	२	०	१
प्रतिशत	१८%	५%	२%	०%	०%	०%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

१८. नजिकको स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्य हाम्रो अनिवार्य सर्त हो । त्यसैले यसको उपलब्धता कस्तो रहेको छ भन्ने वारेमा विवरण संकलन गरिएको छ । विरामी हुँदा सबैभन्दा पहिले यो वडाका ९७% घरधुरीहरु स्वास्थ्य संस्थामा जाने गरेको विवरण माथि उल्लेख गरिएकोछ । भने ३% घरधुरीले धामीझाक्री मार्फत उपचार गराउने गरेका छन् । जसको आधारमा स्वास्थ्य संस्थाको उपलब्धतालाई कति पैदल दुरी भित्र रहेकोछ भन्ने आधारमा हेर्दा यो वडाका कुल ७१८ घरधुरी मध्ये ४७% अर्थात ३३७ घरधुरीलाई आधा घण्टा, ६% अर्थात ४१ घरधुरीको लागि स्वास्थ्य संस्था पुग्न १ घण्टा, २४% अर्थात १७३ घरधुरीलाई २ घण्टा, २३% अर्थात १६२ घरधुरी ३ घण्टा भन्दा बढी र १% अर्थात ५ घरधुरीलाई ३ घण्टाभन्दा बढी समय लाग्ने अवस्था छ । जसको वस्ती स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्ती	आधा घण्टा सम्म	१ घण्टा सम्म	२ घण्टा सम्म	३ घण्टा सम्म	३ घण्टा भन्दाबढी
कालेगाउँ	११४	०	०	०	०
कोलचौर कुन्निक	८९	८	७	०	०
पिपे	१	३०	५५	१२	३
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	६१	१९	१
रावत गाउँ	१३१	३	१	१	०
रिठापानी डौरीकाँडा	०	०	४५	८	१
रिम्ना	२	०	४	१२२	०
जम्मा	३३७	४१	१७३	१६२	५
प्रतिशत	४७%	६%	२४%	२३%	१%

१९. नजिकको प्रहरी चौकी पुग्न लाग्ने समय सम्बन्धी विवरण

सुरक्षा जनताको अनिवार्य सर्त हो यसको लागि सरकारले विभिन्न स्थानमा सुरक्षा निकायहरु (प्रहरी पोष्ट) स्थापना गरि प्रहरी परिचालन गरेको छ । भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा पनि यहाका कुल ७१८ घरधुरीले प्रहरी चौकी सम्म पुग्न लाग्ने समयका आधारमा विवरण संकलन गरिएकोछ । जसका आधारमा हेर्दा यहाका ७४% अर्थात ५३४ घरधुरी लाई प्रहरी चौकी पुग्न आधाघण्टा समय लाग्छ भने १३% अर्थात ९३ घरधुरीलाई एक घण्टा सम्म लाग्छ । त्यसैगरी ९% अर्थात ६२ घरधुरीलाई २ घण्टासम्म लाग्छ भने ४% अर्थात २७ घरधुरीलाई ३ घण्टा समय लाग्छ । यो वडाका नजिकको प्रहरी चौकी पुग्न लाग्ने समयका आधारमा घरधुरीको बस्ती स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्तीहरू	आधा घण्टा सम्म	१ घण्टा सम्म	२ घण्टा सम्म	३ घण्टा सम्म	३ घण्टा भन्दाबढी
कालेगाउँ	११४	०	०	०	०
कोलचौर कुन्निक	१०१	१	२	०	०
पिपे	५७	३२	७	५	०
मैदे चौर घुएलनेटा	१	५०	१५	१४	१
रावत गाउँ	१३५	१	०	०	०
रिठापानी डौरीकाँडा	०	९	३७	७	१
रिम्ना	१२६	०	१	१	०
जम्मा	५३४	९३	६२	२७	२
प्रतिसत	७४%	१३%	९%	४%	०%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

२०. नजिकको बैंक पुग्न लाग्ने समय सम्बन्धी विवरण

पछिल्लो समयमा बैंक प्रायजसो नेपालीहरूका लागि अनिवार्य जतीकै भइरहेकोछ । यो देशको प्रमुख श्रोत नै वैदेशिक रोजगार भएकाकारण पनि बैंक आवश्यक भएको हो । हाल सामाजिक सुरक्षा भत्ता, पेन्सन समेत बैंक मार्फत नै निकाशा गर्ने नीति अनुरूप पनि यसको महत्व वढ्दै गइरहेकोछ । यसै परिप्रेक्षमा यो वडाका कुल ७१८ घरधुरी लाई बैंक सम्म पुग्न कति समय लाग्छ भन्ने आधारमा सुचना संकलन गरिएको छ । जसका आधारमा हेर्दा ४७% अर्थात ३३९ घरधुरीले आधा घण्टा , ६% अर्थात ४३ घरधुरीले १ घण्टा, २४% १७१ घरधुरीलाई २ घण्टा, २२% अर्थात १६० घरधुरीलाई ३ घण्टा र १% अर्थात ५ घरधुरीलाई ३ घण्टा भन्दा बढी पैदल दुरीमा बैंक पुग्ने अवस्थाछ । यो वडाको नजिकको बैंक पुग्न लाग्ने समय सम्बन्धी वस्ती स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

वस्तीहरू	आधा घण्टा सम्म	१ घण्टा सम्म	२ घण्टा सम्म	३ घण्टा सम्म	३ घण्टा भन्दाबढी	जम्मा
कालेगाउँ	११४	०	०	०	०	११४
कोलचौर कुन्निक	८९	८	७	०	०	१०४
पिपे	२	३१	५३	१२	३	१०१
मैदे चौर घुएलनेटा	१	०	६१	१८	१	८१
रावत गाउँ	१३१	४	१	०	०	१३६
रिठापानी डौरीकाँडा	०	०	४५	८	१	५४

वस्तीहरू	आधा घण्टा सम्म	१ घण्टा सम्म	२ घण्टा सम्म	३ घण्टा सम्म	३ घण्टा भन्दावढी	जम्मा
रिम्ना	२	०	४	१२२	०	१२८
जम्मा	३३९	४३	१७१	१६०	५	७१८
प्रतिशत	४७%	६%	२४%	२२%	१%	१००%

२१.नजिकको बजार पुग्न लाग्ने समय सम्बन्धी विवरण

सामान्यतया कुनै पनि सामाग्रीको किनवेच हुने ठाउलाई वजार भनिन्छ तर पनि यहाँ वजार भन्नाले घरहरु पसलहरु भएको ठाउलाई भन्न खोजिएको हो जहा सामान्यतया दैनिक रुपमा आवश्यक पर्ने नुन तेल खाद्यान्न लत्ता कपडा छानीछानी किन्न पाइन्छ । यसका आधारमा भेरी नगरपालिका वडा नं १ सदरमुककाममा पर्ने भएकोले यहाँ सामान्य व्यापारिक केन्द्रहरुलाई बजार रहेको छ । यो वडाका ६४% अर्थात ४५६ घरधुरीलाई नजिकको वजार सम्म पुग्नकालागि आधा घण्टा सम्म समय लाग्छ भने ६% अर्थात ४२ घरधुरीलाई १ घण्टा, २४% अर्थात १६९ घरधुरीलाई २ घण्टा, ६% अर्थात ४६ घरधुरीलाघ ३ घण्टा र १% अर्थात ५ घरधुरीलाई ३ घण्टासम्म लाग्छ । यस वडाको वजार सम्म पुग्न लाग्ने समयका आधारमा घरधुरीको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

वस्तीहरू	आधा घण्टा सम्म	१ घण्टा सम्म	२ घण्टा सम्म	३ घण्टा सम्म	३ घण्टा भन्दा वढी	जम्मा
कालेगाउँ	११४	०	०	०	०	११४
कोलचौर कुन्निक	८९	८	७	०	०	१०४
पिपे	३	३१	५३	११	३	१०१
मैदे चौर घुएलनेटा	१	०	६१	१८	१	८१
रावत गाउँ	१३२	३	१	०	०	१३६
रिठापानी डौरीकाँडा	०	०	४५	८	१	५४
रिम्ना	११७	०	२	९	०	१२८
जम्मा	४५६	४२	१६९	४६	५	७१८
प्रतिशत	६४%	६%	२४%	६%	१%	१००%

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

२२. कुपोषण लागेका वालवालिका सम्बन्धी विवरण

यो वडामामा कुपोषण एक जना वालकलाइ कुपोषण लागेकोछ जसको सम्बन्धी विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

वस्ती	वाहुनक्षेत्री		जनजाती		दलित		जम्मा		
	वालिका	वालक	वालिका	वालक	वालिका	वालक	वालिका	वालक	जम्मा
कालेगाउँ	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कोलचौर कुन्निक	०	०	०	०	१	०	१	०	१
पिपे	०	०	१	१	०	०	१	१	२
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रावत गाउँ	१	०	०	०	१	१	२	१	३
रिठापानी डौरीकाँडा	०	०	०	०	१	१	१	१	२
रिम्ना	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	१	०	१	१	३	२	५	३	८

२३. अकाल मृत्यु सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा विगत ५ वर्षमा अकाल मृत्यु भएको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छः

वस्तीहरू	मृत्युकोकारण									
	एड्स/HIV	क्षयरोग	दुर्घटना	क्यान्सर	अत्म हत्या	मुटु रोग	मृगौला	प्रसुतीग राउदा	अन्य	जम्मा
कालेगाउँ	०	०	४	०	०	०	०	१	१	६
कोलचौर कुन्निक	०	०	३	०	०	०	०	०	०	३
पिपे	०	१	७	१	०	०	०	०	०	९
मैदे चौर घुएलनेटा	०	०	१	१	०	०	१	०	०	३
रावत गाउँ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रिठापानी डौरीकाँडा	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१
रिम्ना	०	२	८	५	१	०	०	०	०	१६
जम्मा	०	३	२३	८	१	०	१	१	१	३८

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

२४. फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

आफ्नो घरमा उत्पादन भएको फोहोर मैला व्यवस्थापन सम्बन्धी सुचना संकलन गरेर हेर्दा भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा फोहोर व्यवस्थापन भएको देखिन्छ । करीव १ घरधुरी वाहेकले कुनै न कुनै रुपमा व्यवस्थापन गरेको देखिन्छ । कुल ७१८ घरधुरी मध्ये ५% अर्थात ३६ घरधुरीले गाड्ने अथवा कुनै एकिकृत गर्ने ठाउमा फाल्ने गरेको

वताए भने ९१% अर्थात ६५० घरधुरीले जल्ने खालका लाई जलाउने र वाँकीलाइ गाड्ने गरेको विवरण दिएका छन । त्यस्तै ३% अर्थात २१ घरधुरीले सड्ने खालका फोहोर हरुलाई मलखाडीमा फाल्ने गरेको र मल वनाउने गरेको जानकारी दिए । त्यसै गरी १% अर्थात १० घरधुरीले फोहोर अरुले लाने जानकारी दिए भने १ घरधुरीले जतासुकै फाल्ने गरेको वताए । समग्रतामा फोहोर व्यवस्थापनमा यो वडाकेहि हद सम्म सचेत भएको देखिन्छ तर अझ व्यवस्थापनमा जोड दिदै जानु पर्ने अवस्था रहेकोछ । घरधुरीहरुले फोहोर व्यवस्थापन कसरी गरिरहेका छन भन्ने विवरण वार्ड स्तरीय रुपमा तल प्रस्तुत गरिएकोछः

वस्तीहरु	गाड्ने	जलाउने	मल वनाउने	अरुले लैजान्छ	जतासुकै फाल्ने	अन्य	जम्मा
कालेगाउँ	८	८९	१६	१	०	०	११४
कोलचौर कुन्निक	१५	८३	४	२	०	०	१०४
पिपे	०	९९	०	२	०	०	१०१
मैदे चौर घुएलनेटा	३	७७	०	१	०	०	८१
रावत गाउँ	५	१३०	०	१	०	०	१३६
रिठापानी डौरीकाँडा	३	४७	०	३	१	०	५४
रिम्ना	२	१२५	१	०	०	०	१२८
जम्मा	३६	६५०	२१	१०	१	०	७१८
प्रतिशत	५%	९१%	३%	१%	०%	०%	१००%

श्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

२५. सामुदायिक संगठनमा आवद्धता सम्बन्धी विवरण

नेतृत्व क्षमताको विकास र सामाजिक सचेतनाको लागि समुदायिक संगठनको आवद्धता बहुत उपयोगी मानिन्छ । हाल देशका हरेक गाउँगाउँमा विभिन्न प्रकारका सामुदायिक संगठन हरु निर्माण भएकाछन । भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ को पनि सामुदायिक संगठनमा सकृय रहेका घरधुरीको विवरण संकलन गरिएको छ । कुल ७१८ घरधुरी मध्ये ५०३ घरधुरीहरु कुनै न कुनै संगठन वा समुहमा आवद्ध भएकाछन । प्रमुख रुपमा स्थानीय समुदायमा आधारित संगठन, स्थानीय सहकारी उपभोक्ता समिति आमा समुह वन समुह वाल समुह आदीमा संलग्न भएका घरधुरीहरुको विवरण संकलन गरिएको छ जसको वार्ड स्तरीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

वस्ती	CBO मा आवद्ध	वन समुहमा आवद्ध	उपभोक्ता समितिमा आवद्ध	सहकारीमा आवद्ध	वाल समुहमा आवद्ध	आमा समुहमा आवद्ध	अन्य समुहमा आवद्ध	समुहमा आवद्ध घरधुरी	
								आवद्ध नभएका	कम्तिमा एउटामा भएका
कालेगाउँ	७२	४	३	४८	४	३	४९	२७	८७
कोलचौर कुन्निक	७६	१६	८	१८	४	८	११	१७	८७
पिपे	४९	५६	५	१२	१	५३	४९	१८	८३
मैदे चौर घुएलनेटा	३३	९	४	२	०	०	२३	३७	४४
रावत गाउँ	८१	१०	५	३९	३	१३	१४	५०	८६
रिठापानी डौरीकाँडा	२७	३	२	७	१	०	९	२३	३१
रिम्ना	८१	१	०	४	३	८	२०	४३	८५
जम्मा	४१९	९९	२७	१३०	१६	८५	१७५	२१५	५०३

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

२६. वातावरण तथा सरसफाई सम्बन्धी विवरण

वातावरण तथा सरसफाईका लागि भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा विभिन्न प्रश्रावलीहरु समावेश गरेर विवरण संकलन गरिएको थियो । जस अन्तरगत सार्वजनिक शौचालय, फोहोर पानी प्रशोधन शाला, पिउने पानी प्रशोधन शाला, फोहोर फाल्ने किटानी ठाउँ, वायो ग्यास प्लान्ट र सरसफाई मजदुर हरु भए नभएको सुचकहरु राखिएको थियो । यो संगै वडा भित्र दमकल, एम्बुलेन्स, शव वाहान, वसपार्क आदि का वारेमा पनि विवरण संकलन गरिएको थियो । हाल यो वडामा माथि उल्लेखितकुनैपनि सेवा सुविधा हरुमध्ये एउटा सार्वजनिक शौचालय र एजकजना सरसफाई मजदुर वाहेको कोहिपनि उपलब्ध भएको पाइएन । सहजताका लागि वातावरण तथा सरसफाई सम्बन्धी विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ

क्रस	विवरण	काले गाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घइलेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना	जम्मा
१	सार्वजनिक शौचालय	०	०	०	०	०	०	१	१
२	फोहोर पानी प्रशोधन शाला	०	०	०	०	०	०	०	०
३	पिउने पानी प्रशोधनशाला	०	०	०	०	०	०	०	०
४	फोहोर फाल्ने किटानी ठाँउ	०	०	०	०	०	०	०	०
५	वायो ग्यास प्लान्ट	०	०	०	०	०	०	०	०

क्रस	विवरण	काले गाउँ	कोलचौर कुन्निक	पिपे	मैदे चौर घइलेटा	रावत गाउँ	रिठापानी डौरीकाँडा	रिम्ना	जम्मा
६	सरसफाई मजदुर	०	०	०	०	०	०	१	१
७	दमकल /एम्बुलेन्स	०	०	०	०	०	०	०	०

श्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ जेष्ठ

२७. बैक तथा वित्तीय सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा हाल सम्म केही बैकहरु स्थापना भएकाछन । स्थानीय तहमा बैकका शाखाहरु स्थापना गर्ने सरकारी नीति अनुसार केहि बैकहरुले जाने चासो देखाएपनि हाल सम्म कुनै बैकहरु गएका छैनन । वित्तीय संस्थाको हकमा यो वडामा २ वटा संस्थाहरु रहेका छन । जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्रस	बैंक वा वित्तीय संस्थाको नाम	वस्ती	स्थापना वा खुलेको वर्ष	मुख्य रुपमा प्रवाह गर्ने सेवाहरु
१	भेरी त्रिबेनी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि रिम्ना	रिम्ना	२०६४	बचत ऋण खरिद बिक्री
२	आइ एम इ	रिम्ना	२०७१	रेमिटेन्स सेवा
३	वाह्रखरी वचत तथा ऋण सहकारी	कालेगाउँ		

श्रोत: स्थानीय सहकारी तथा वडा कार्यालय

२८. धार्मिक स्थल सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १मा रहेका धार्मिक स्थलहरुमा मुख्यगरी हिन्दु धर्म संग सम्बन्धीत मन्दिर हरु रहेका छन भने अन्य धर्म संग सम्बन्धीत धार्मिक स्थलहरु यहाँ रहेका छैनन । यो वडामा धार्मिक स्थलहरुको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

क्र स	मन्दिर	गुम्वा	मस्जिद	चर्च
१	शिवालय मन्दिर कालेगाउँ	०	०	०
२	शिव मन्दिर रिम्ना			

श्रोत: वार्ड कार्यालय

२९. विद्यालय

२९.१. विद्यालयको संख्यात्मक विवरण

भेरी नपा वार्ड नं १ मा स्कूल जाने उमेरका (५ देखि १४ वर्ष सम्मका) ९१७ जना अर्थात २३% जनसंख्या छ । यो उमेर भन्दा माथिको जनसंख्या पनि विद्यालयमा पढ्ने गर्छ । हाल यो वडामा जम्मा ७ वटा सरकारी विद्यालयहरू रहेकाछन जसमध्ये ३ वटा प्रा वि एउटा निमावि र २ वटा माविरहेकाछन । जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

क्र स	विवरण	सरकारी	सामुदायिक	निजि	कुल जम्मा	कैफियत
१	प्राथमिक विद्यालय	४	०	०	४	
२	निम्न माध्यमिक विद्यालय	१	०	०	१	
३	माध्यमिक विद्यालय	२	०	०	२	
	जम्मा	६	०	०	६	

श्रोत: शिक्षा शाखा नगरपालिका

२९.२. विद्यालयमा शौचालय सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा रहेका कुल ६ वटै सरकारी विद्यालय मध्ये सबैमाचर्पी रहेका छन । जसमध्ये २ वटा विद्यालयमा शिक्षक तथा छात्र छात्राका लागि एउटै चर्पी को व्यवस्था छ भने चारवटा विद्यालयमा छात्र छात्राका लागि तथा शिक्षक का लागि छुट्टा छुट्टै चर्पी रहेकोछ । विद्यालयमा भएका शौचालय सम्बन्धी विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

वस्ती	कुल विद्यालय संख्या	चर्पी नभएका विद्यालय संख्या	चर्पीकोविवरण (विद्यालय संख्या लेख्ने)				कैफियत
			सवैले एउटै प्रयोग गर्ने	छात्रछात्रालाईछुट्टै भएको	शिक्षकविद्यार्थी लाई छुट्टै भएको	अपाङ्ग मैत्री	
रिम्ना	१	०	०	१	१	०	
पीपे	१	०	०	१	१	०	
मैदे चौर घोड्लटा	२	०	२	०	०	०	
रावतगाउँ	१	०	०	१	१	०	
कोलचौर कुन्नीक	०	०	०	०	०	०	
कालेगाउँ	१	०	०	१	१	०	
रिठामानी डौरीकाँडा	०	०	०	०	०	०	
जम्मा	६		२	४	४		

श्रोत: शिक्षा शाखा नगरपालिका

२९.३.तहगत शिक्षक सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा रहेका कुल ६ वटा सरकारी विद्यालयमा कुल ३६ जना शिक्षक हरु कार्यरत रहेकाछन जसमध्ये प्रावि तहमा २१ जना,निमावि मा ६ जना र माविमा ९ जना शिक्षकहरु कार्यरत रहेकाछन । लिङ्गीय रुपमा कुल २० जना शिक्षकहरु मध्ये ९ जना महिला रहेका छन । त्यसै गरी स्वीकृत दरवन्दीमा कार्यरत १७ जना,परियोजनामा १ जना राहतमा ८ जना र निजिश्रोतवाट १० जना शिक्षकहरु रहेका छन । कुल यी मध्ये १७ जना स्थायी शिक्षकहरु रहेकाछन जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

तह	स्वीकृतदरवन्दीमा कार्यरत					परियोजना		राहत		निजि श्रोत		कुल जम्मा
	म	पु	जम्मा	स्थाइ		म	पु	म	पु	म	पु	
				म	पु							
प्रा बि	६	११	१७	६	११	०	१	१	२	०	०	२१
नि मा बि	०	०	०	०	०	०	०	१	३	०	२	६
मा बि	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	७	९
जम्मा	६	११	१७	६	११	०	१	२	६	१	९	३६

श्रोत: शिक्षा शाखा नगरपालिका

२९.४. शिक्षक तथा विद्यार्थी अनुपात सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १मा रहेका ६ वटा सरकारी विद्यालयमा कार्यरत ३६ जना शिक्षक त्यो क्षेत्रमा अध्यनरत ११०५ विद्यार्थीको लागि पर्याप्त हुन कि हैनन भन्ने हिसावले विवरण संकलन गरिएको छ जसको आधारमा यहाका औषत शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:३०.६९ रहेको छ । विद्यालय स्तरीय रुपमा शिक्षक तथा विद्यार्थीको संख्या तथा अनुपातका विषयमा विस्तृत विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

क्र स	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी संख्या	शिक्षक संख्या	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात	कैफियत
१	भेरी त्रिबेणी मा बि रिम्ना	४७३	१०	४७.३	
२	बागेश्वरी नि मा बि पिपे	१९५	८	२४.३७	
३	ब्रम्हापाखु प्रा बि मैदे	५०	२	२५	
४	सूर्योदय प्रा वि घुएलनेटा	६७	२	३३.५	
५	दिपेन्द्र प्रा वि रावतगाउँ	९३	५	१८.५	
६	शिव मा वि कालेगाउँ	२२७	९	२५.२२	
७	हरीशिव प्रावि डौरीकाँडा	५५	३	१८	
	जम्मा	११६०	३९	३०.६९	

श्रोत: शिक्षा शाखा नगरपालिका

३०. सडक सञ्जाल सम्बन्धी विवरण

भौतिक पुर्वाधार विकासको हिसावले सडक सञ्जालमा यो वार्ड नं १ जोडिएको छ । हाल सम्म ३ वटा सडक हरु संचालित अवस्थामा छन भने करीव १८ किमि लम्वाइ रहेको छ । पछिल्लो समय देशका अन्य क्षेत्रहरु जस्तै यो वडामा पनि कच्ची वाटो निर्माण ले तिब्रता पाएकोछ । हाल सम्म यो वडा भित्र रहेको सडक हरुको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्रस	सडकको नाम	वडा भित्र सडकको अवस्थिति		वडा भित्रको दुरी	हालको अवस्था
		देखि	सम्म		
१	भेरी करिडोर	कालेगाउँ	रिम्ना	११ कि मि	संचालनमा
२	पिपे मैदे बडा लेक सडक	पिपे	मैदे	६ कि मि	संचालनमा नरहेको
३	रावतगाउँ कोलचौर मैदे सडक	रावतगाउँ	कोलचौर	२ कि मि	संचालनमा नरहेको

श्रोत: नगरपालिका तथा वार्ड कार्यालय

३१. व्यापारिक केन्द्र सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १का मुख्य वजार केन्द्रहरु भनेको जाजरकोट सदरमुकाम वजार हो भने अन्य छिमेकी जिल्लाहरुको साथै बाँकेको नेपालगंज यहाका जनताले उपयोग गर्ने गरेका छन । यो वार्ड नं १ भित्र केहि साना पसल भएका व्यापारिक केन्द्रहरु रहेका छन । यहाँ उत्पादित अन्न तथा पशुजन्य उत्पादन साथै किराना सामाग्री र लत्ताकपडा विक्रि केन्द्रहरु रहेका छन । जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र स	व्यापारिककेन्द्रको नाम	पुरा ठेगाना	व्यापारहुने मुख्य वस्तु तथा सेवाहरु	कैफियत
१	रिम्ना बजार	भेरी नगरपालिका १ रिम्ना	दैनिक उपभोग्य बस्तुहरु	
२	पिपे	भेरी नगरपालिका १ पिपे	दैनिक उपभोग्य बस्तुहरु	
३	रावतगाउँ	भेरी नगरपालिका १ रावतगाउँ	दैनिक उपभोग्य बस्तुहरु	
४	कालेगाउँ	भेरी नगरपालिका १ कालेगाउँ	दैनिक उपभोग्य बस्तुहरु	

श्रोत: वार्ड कार्यालय

३२. खेल मैदान सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा विद्यार्थीहरु खेलनको लागि विद्यालयको कम्पाउण्डमा रहेको खेल मैदान वाहेक व्यवसायी प्रयोजनका लागि निर्माण भएका उल्लेखनीय खेल मैदान हरु छैनन ।

३३.वालवालिका सम्बन्धी विवरण

३३.१.पार्क तथा बालउद्यान सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा बालवालिकाका लागि बाल उद्यान तथा पार्कहरु व्यवस्थापन गरिएका र व्यवसायिक प्रयोजनका लागि खोलिएका छैनन । यो वडामा व्यवस्थापन गर्न सके प्राकृतिक हिसावका पार्कहरु भने प्रसस्त रहेकाछन । हाल सहिद पार्क स्थापना भइ संचालनमा रहेकोछ । यस्तो प्रकारको कुनै पनि पहल नगरिएको हुनाले यहाँ उल्लेख गरिएको छैन ।

३३.२. बाल क्लव सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १मा बालवालिकाकाको सर्वाङ्गि विकासका लागि बाल क्लव हरु निर्माण गरि परिचालन गरिएका छन बालवालिकाको हक हितका लागि वोल्ने आफ्ना कुराहरु सम्बन्धीत सरोकारवाला निकायहरु समक्ष राख्ने तथा क्षमता विकास संग सम्बन्धीत विभिन्न कृयाकलाप हरु गर्ने गरि स्थापना भएका ४ वटा बाल क्लव रहेको छ १८ वर्ष उमेर नपुगेका बालवालिकाहरु सदस्य रहने यी क्लवहरुको संख्यात्मक विवरण निम्नानुसार तल प्रस्तुत गरिएकोछः

वार्ड नं	बाल क्लवको संख्या	सदस्य			कैफियत
		बालक	वालिका	जम्मा	
१	४	२५	१७	४२	

श्रोतः जिल्ला बाल कल्याण समिति

३३.३. बाल क्लव तथा बाल समुहले प्रतिनिधित्व गरेका संघ संस्थाको विवरण

पछिल्लो समयमा नीतिगत रुपमा नै बालवालिकाहरुलाई विभिन्न संघ संस्थाहरुमा सहभागी गराउनको लागि व्यवस्था गरिएको छ । स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम अन्तरगत वडा नागरिक मञ्च लगायतमा बाल सहभागिता सुनिश्चित गरिएको थियो ऐले बाल मैत्री स्थानीय शासन व्यवस्थाका लाई अंगिकार गर्ने नीति अनुरूप पनि विभिन्न संघ संस्थामा बालवालिकाको संलग्नता रहेको हुन्छ । हाल यहाँ त्यस प्रकारका समितिहरुको विवरण आएको छैन ।

क्रस	समितिको नाम	लिङ्ग			कैफियत
		बालक	वालिका	जम्मा	
१					
२					

३३.४. कामदारको रुपमा घरबाट बाहिर गएका बालवालिकाको विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा दैनिक जिविको पार्जनमा समस्या भएका धेरै घरधुरीहरु रहेका छन जसको वारेमा माथि विस्तृत विश्लेषण गरिएको छ । जीवन निर्वाहकै लागि पनि घरबाट बाहिर गएका बालवालिकाहरु पनि रहेका छन । प्राप्त सुचनाका आधारमा १४ जना बालवालिकाहरु घरबाट बाहिर गएका छन । विशेष गरी घरेलु कामदार

होटल रेस्टुरेन्ट उद्योग व्यवसाय लगायत अन्य खलासी लगायत का काम गर्नको लागि वालवालिकाहरु घर छोडेर हिड्ने गरेका छन । घरमा खाने लाउने को चरम समस्या भएको हुनाले अविभावकले पनि रोक्न खोजेको देखिदैन । विशेष गरेर यो वडाका वालवालिकाहरु जाजरकोटकै सदरमुकाम लगायत सुर्खेत नेपालगञ्ज वुटवल हुदै काठमाडौं सम्म पनि विभिन्न प्रकारको श्रमका लागि गएको पाइएको छ । ती वालवालिकाहरुको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छः

कामको विवरण	वालिका संख्या	वालक संख्या	जम्मा	कैफियत
घरेलु कामदार	०	२	२	
होटल रेस्टुरेन्ट	३	७	१०	
उद्योग व्यवसाय	०	२	२	
अन्य	०	०	०	

श्रोतः वाल कल्याण समिति

३३.५. १८ वर्ष भन्दा कम उमेरमा विवाह गरेका वालवालिकाको विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा वाल विवाह प्रसस्तै भएको छ तर यो संख्या कति छ भन्ने स्पस्ट तथ्याङ्क छैन । पछिल्लो समय संचार तथा सामाजिक संजालको वढ्दो विकास क्रम संगै वाल विवाहले प्रश्राय पाउन थालेको छ । वाल कल्याण समिति तथा महिला तथा वालवालिका विकास कार्यालय संग रहेको तथ्याङ्कको आधारमा हेर्दा २३ वालिका तथा १७ वालकको विवाह १८ वर्ष भन्दा पहिले नै भएको छ ।

वालिका संख्या	वालक संख्या	जम्मा	कैफियत
२३	१७	४०	

श्रोतः वाल कल्याण समिति

३३.६. परिवार विहिन वालवालिकाको विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा परिवार विहिन वालवालिकाहरुको संख्या पनि तुलानात्मक रुपमा वढी भएको पाइएकोछ । परिवारमा अविभावकत्व प्रदान गर्ने व्यक्ति नभएका वालवालिकाहरु आफन्तको संरक्षणमा रहेका वालवालिकाहरुसंस्थागत संरक्षणमा रहेका वालवालिकाहरु,सडक वालवालिकाहरु,जेलमा रहेका वालवालिकाहरु लगायत हिंसा यातना पिडित वालवालिकाहरु,वेवारिसे अवस्थामा भेटिएका वालवालिकाहरु विवरण संकलन गरीएको छ । हाल यो वडामा यस्ता प्रकारका कुल २२ जना वालवालिकाको विवरण फेला परेकोछ जसको परिवार विहिनताको अवस्थाको आधारमा वालवालिकाको संख्या तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्रस	विवरण	वालिका	वालक	जम्मा
१	परिवारको संरक्षण विहिन वालवालिकाको कुल संख्या	१	०	१

क्रस	विवरण	वालिका	वालक	जम्मा
२	परिवारमा वयस्क व्यक्ति नभएका वालवालिका संख्या	३	५	८
३	आफन्तको संरक्षणमा रहेकावालवालिका संख्या	५	९	१४
४	संस्थागत संरक्षणमा रहेकावालवालिका संख्या	०	०	०
५	सडक वालवालिका संख्या	०	०	०
६	जेलमा रहेका वालवालिका संख्या	०	१	०
७	हिंसा यातना पिडित वालवालिका संख्या	०	०	०
८	वेवारिसे अवस्थामा फेलापरेका वालवालिका संख्या	०	०	०
९	वेचविखनमा परेका वालवालिका संख्या	०	०	०

श्रोत: महिला विकास कार्यालय

३४. महिला हिंसा सम्बन्धी विवरण

कानुनी रूपमा जती धेरै प्रावधानहरू थपिदै आए त्यतिनै धेरै महिला हिंसाका घटनाहरू बढ्दै गएजस्तो देखिएको छ तर वास्तविकत यो भन्दा फरक हो । महिला हिंसाका घटनाहरू पहिले पनि हुन्थे र ऐले पनि हुन्छन तर फरक यति हो पहिले प्रायजसो घटनाहरू परिवार भित्रै दविन्थे भने ऐले सार्वजानिक हुन थालेका हुन । सुचना संचार र सामाजिक संजालको व्यापकताले गर्दा कतिपय घटनाहरू स्वयम पिडितले नचाहादा नचाहादै पनि वाहिरिन थालेका छन भने कतिपय अवस्थामा महिलाहरू आफै पिडा व्यक्त गर्न थालेका छन । यो वडाको पछिल्लो तथ्याङ्कका आधारमा कुल ९४ जना महिलाहरू हिंसा पिडित पाइएको छ जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

क्र स	विवरण	संख्या	कैफियत
१	घरेलु हिंसा वाट पिडितमहिला	३७	
२	वेच विखनमा परेको महिला	१	
३	श्रीमान वाट पिडित महिला	४५	
४	द्वन्द्व वाट पिडित महिला	५५	
५	सामाजिक कुरिति वाट पिडित महिला	७	
	कुल	१४५	

श्रोत: महिला विकास शाखा

३५.सरकारी कार्यालय सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा सरकारी कार्यालयहरूमा इलाका प्रहरि कार्यालय संचालनमा रहेको छ ।

३६.पुल पुलेसा सम्बन्धीविवरण

यो वडामा रहेका झोलुङ्गे पुलहरू ट्रस ब्रीज तथा सडक पुलहरूको विवरण समावेश गरिएको छ । जस अनुसार हाल यो वडामा जम्मा १० वटा पुलहरू रहेकाछन जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

क्रस	पुलपुलेसाको नाम	खोला / नदी	पुलकोप्रकार	निर्माणभएको साल	सहयोग
१	रिम्ना पुल	तुलो भेरी नदी	पक्की	२०७४	नेपाल सरकार
२	माथिल्लो झो पु रिम्ना	तुलो भेरी नदी	झो पु	२०३५	नेपाल सरकार
३	तल्लो झो पु रिम्ना	भेरी नदी	झो पु	२०४०	नेपाल सरकार
४	पिपे झो पु पिपे	भेरी नदी	झो पु	२०७५	नेपाल सरकार
५	कालेगाउँ झो पु	भेरी नदी	झो पु	२०६८	नेपाल सरकार
६	पिपे खोला झे पु	पिपेखोला	झो पु	२०५७	बिबिएलएल
७	ज्यामिरे (पिपे) ट्रस ब्रीज	पिपे खोला	ट्रस ब्रीज	२०७२	हाइभ्यालु
८	रावतगाउँ शिवालय ट्रस ब्रीज	होलुखोला	ट्रस ब्रीज	२०६२	नेपाल सरकार
९	होलुखोला ट्रस ब्रिज	होलुखोला	झो पु	२०७१	नेपाल सरकार
१०	भित्रखोला स्ल्याप ब्रीज	होलुखोला	स्ल्याप ब्रीज	२०७४	भेरी नगरपालिका

श्रोतः वार्ड कार्यालय तथा पुल निर्माणमा काम गरेका गैसस हरु

३७. व्यापार व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ भित्र रहेका प्रमुख व्यवसायहरूको विवरण संकलन गरिएको छ । सामान्यतया निश्चित क्षेत्र भित्र आवश्यक पर्ने खालका व्यवसायहरूको सुची तयार पारी ती मध्ये कति व्यवसायहरू कतिको संख्यामा रहेका छन भन्ने हिसावले विवरण संकलन गरिएकोछ । यो वडामा पनि त्यती धेरै व्यवसाय र व्यवसायीहरू देखिदैनन तैपनि केहि व्यवसायहरू निश्चित संख्यामा रहेकाछन । यहाँ यो वडा भित्र नभएका व्यवसायको सुची समावेश गरिएको छ । यसले पाठकलाई त्यो व्यवसाय गर्ने मानिसहरू नभएको भन्ने सुनिश्चित गर्नका लागि सहयोग पुग्नेछ भने व्यवसायीलाई कति प्रतिस्पर्धी रहेकाछन भन्ने विषय बुझ्न सहज हुने साथै व्यवसाय स्थापनाका लागि सहयोग पुग्ने हुन्छ । हाल यो वडामा संचालन भइरहेका व्यवसायहरूको गणितीय विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छः

क्र स	व्यापारव्यवसाय विवरण	संख्या	हालको अवस्था	कैफियत
१	दुग्ध व्यवसायी	०	०	

क्र स	व्यापारव्यवसाय विवरण	संख्या	हालको अवस्था	कैफियत
२	टेलर्स	८	संचालनमा रहेको	
३	सुनचाँदी व्यवसायी	३	संचालनमा रहेको	
४	भाँडा व्यवसायी	७	संचालनमा रहेको	
५	होटल व्यवसायी	१६	संचालनमा रहेको	
६	फेन्सी व्यवसायी	११	संचालनमा रहेको	
७	क्लिनिक तथा औषधी व्यवसायी	४	संचालनमा रहेको	
८	तरकारी तथा फलफुल व्यवसायी	७	संचालनमा रहेको	
९	इलेक्ट्रोनिक व्यवसायी	५	संचालनमा रहेको	
१०	मासु व्यवसायी	१४	संचालनमा रहेको	
११	सैलुन तथा व्युटीपार्लर व्यवसायी	२	संचालनमा रहेको	
१२	उद्योग	११	संचालनमा रहेको	
१३	आर्ट व्यवसायी	०	०	
१४	वेकरी तथा मिष्ठान्न व्यवसायी	०	०	
१५	बोर्डिङ स्कुल संचालन	१	संचालनमा रहेको	
१६	ठेक्कापट्टा व्यावसायी	१३	संचालनमा रहेको	
१७	जुत्ता पसल	१	०	
१८	किराना पसल	३३	संचालनमा रहेको	
१९	फोटो स्टुडियो	२	संचालनमा रहेको	
२०	फर्निचर व्यवसायी	२	संचालनमा रहेको	
२१	राइस मील	३	संचालनमा रहेको	
२२	गाडी वर्कसप	१	संचालनमा रहेको	
२३	घडिरेडीयो टिभि मर्मत	३	संचालनमा रहेको	
२४	पेट्रोल पम्प	०	०	

क्र स	व्यापारव्यवसाय विवरण	संख्या	हालको अवस्था	कैफियत
२६	चस्मा पसल उद्योग	०	०	
२७	ग्यास डिलर	०	०	
२८	पुस्तक व्यवसायी तथा फोटोकपी	५	संचालनमा रहेको	
२९	सहकारी	२	संचालनमा रहेको	
३०	मनि ट्रान्सफर	१	संचालनमा रहेको	
३१	बैंक	०	०	
३२	मदिरा व्यवसाय	१५	संचालनमा रहेको	
३४	कानून व्यवसायी परामर्श सेवा	३	संचालनमा रहेको	
३५	खाजा घर तथा चिया पसल	३३	संचालनमा रहेको	

श्रोत: प्रत्यक्ष अवलोकन तथा उद्योग वाणिज्य संघमा रहेको विवरण

३८. हवाई सेवा सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा हवाईसेवा सुविधा उपलब्ध छैन । यो वडा मात्र नभई यो जिल्लामा नै विमान स्थल छैन । फाट्ट फुट रुपमा रिजर्भ गरेर ल्याइने हेलिकप्टर पनि वस्ने व्यवसायिक हेलिप्याड छैन । यहाँका मानिसहरु विशेषत काठमाडौं तर्फ हवाई मार्ग वाट जानु परेमा रुकुमको चौरजहारी तथा बाँके जिल्लाको नेपालगञ्ज वाट जाने गर्छन भने नत्र गाडी वाट नै जाजरकोट हुदै अन्य जिल्ला जाने गर्दछन । यो वडाको सवै भन्दा नजिकको विमानस्थल पैदल हिंड्दा ४ घण्टा र गाडीमा जाँदा २१ किलो मिटर दुरीमा रहेको रुकुम जिल्लाको चौरजहारी विमान स्थल हो ।

३९. पशुवधशाला सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा वार्षिक झण्डै ४० टन भन्दा बढी किलो मासु खपत हुने गरेको भएपनि यहाँ सुरक्षित वधशाला निर्माण गरिएको छैन । वजार केन्द्रहरुमा विक्रि गरिने भैसी सुगुर को मासु पनि खुल्ला ठाउमा मारेर विक्रि वितरण गर्ने गरिएकोछ । स्थानीय रुपमा गाउँमा मारिने पशुहरु घरधुरीमा नै मारिने गरेकोले यसको त्यती धेरै आवश्यक पनि देखीएको छैन तर वजार केन्द्रहरुमा विक्रि वितरण गरिने मासुको हकमा सुरक्षित वधशाला हुन जरुरी छ । हाल यो वडामा कुनै पनि पशुवधशाला नभएको हुनाले गणितीय विवरण प्रस्तुत गरिएको छैन ।

४०. शव दाह संस्कार सम्बन्धी विवरण

सामान्यतया शव दाह संस्कारका लागि २ वटा विधिहरू नेपालमा प्रचलित छन् भने उच्च हिमाली क्षेत्रमा २ भन्दा बढी पनि प्रचलनमा रहेका छन्। मुख्य २ विधिमा जलाउने र गाड्ने पर्दछन्। यो भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा पनि यीनै २ विधिहरू प्रचलनमा रहेका छन्। यो विधि प्रयोगमा धर्मका हिसावले पनि प्रभावित देखिन्छ प्रमुख रूपमा हिन्दु धर्मावलम्बीहरूले शवलाई जलाउने र गाड्ने गरेको पाइएको छ भने हिन्दु भित्र पनि कुनै परिस्थितिमा गाड्ने र कुनै परिस्थितिमा जलाउने गरेको देखिन्छ जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

क्रस	दाहसंस्कारको तरिका	प्रमुख रूपमासंलग्न हुने जाती	प्रमुख रूपमासंलग्न हुने धर्म	दाहसंस्कारका प्रमुख स्थानहरू
१	जलाउने	ब्रह्मण, क्षेत्री जनजाती तथा दलित	हिन्दु	शिवालय, रिम्ना दोभान, पिपेखोला दोभान
२	गाड्ने	धामीझाँक्री तथा गर्ववती महिलाहरू		गाउँका पाखाहरू

श्रोत: प्रत्यक्ष अवलोकन छलफल

४१. व्यवसायिक पकेटक्षेत्र सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा व्यवसायिक रूपमा तरकारी को व्यवसायिक संभावना रहेको छ। हाल यो क्षेत्रमा व्यवसायिकताको सुरुवात भएपनि व्यवसायिक उत्पादन भने सुरु भएकोछैन त्यसै गरी यो वार्डमा व्यवसायिक माहुरी पालनको पनि संभावना रहेको छ। जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ:

क्रस	व्यवसायकोनाम	स्थान	अनुमानितवार्षिक उत्पादन	रोजगारीसंख्या		कैफियत
				प्रत्यक्ष	अप्रत्यक्ष	
१	माहुरी पकेट क्षेत्र	मैदे पिपे	५००० के जी	५०	१००	
२	तरकारी पकेट क्षेत्र	कालेगाउँ	४०००० के जी	१०	१००	
३	कुखुरा पालन पकेटक्षेत्र	सवैटोलमा	१लाख केजी	१००	२००	

श्रोत: कृषि तथा पशुसेवा कार्यालयमा रहेको अभिलेख २०७५

४२. होटल सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा व्यवसायिक रूपमा तालीम हल समेत भएको एउटा होटल रहेको छ भने खाना आवास सुविधा भएका तर तालीमको सुविधा नभएका होटलहरू १२ वटा रहेकाछन्। यहाँका होटलहरू व्यवसायिक रूपमा खाने वस्ने भन्दा पनि बढी अर्डरका आधारमा खाने वस्ने सुविधा उपलब्ध गराइने गरेको छ। होटल पसलहरूमा हाल वजार क्षेत्रमा प्रसस्त पाइने खानेकुरा हरू पानिपुरी चटपटे समेत पाइने गरेको छ। यहाँका होटलहरू मुख्य रूपमा ४ प्रकारका रहेका छन्। खाना तथा आवासको सुविधा भएर तालिम हल समेत भएका

,खाना तथा आवासको सुविधा भएका, खाना खाने मात्र सुविधा भएका ,सामान्य चिया नास्ता मात्र खाने सुविधा भएका । उल्लेखित होटलहरु मध्ये ९५% भन्दा वढी दर्ता भएका छैनन । हाल यो वार्ड नं १ मा रहेका होटल व्यवसाय सम्बन्धी विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्रस	होटलको किशिम	संख्या	स्थान
१	खाना आवास सहित तालीम हल समेत भएको	१	रिम्ना
२	खाना आवास को सुविधा भएको	१२	रिम्ना रावतगाउँ पिपे
३	खानाको सुविधा भएको आवास नभएको	१९	रिम्ना रावतगाउँ पिपे
४	गृहआवास (होम स्टे)	०	
५	सामान्य चिया तथा नास्ता पसल	२६	रिम्ना रावतगाउँ पिपे कालेगाउँ

श्रोत: वार्ड नं १मा रहेको अभिलेख तथा प्रत्यक्ष अवलोकन

४३. सुरक्षा निकाय सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा सुरक्षाका ३ वटा निकयहरु रहेका छन । एउटा इलाका प्रहरी कार्यालय र २ वटा अस्थाइ प्रहरी पोष्ट । उल्लेखित सुरक्षा निकायहरुको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्रस	सुरक्षानिकायको विवरण	रहेको स्थान	दरवन्दीसंख्या	कैफियत
१	इलाका प्रहरी कार्यालय रिम्ना	रिम्नाघाट	११	
२	अस्थायी प्रहरी पोष्ट रावतगाउँ	रावतगाउँ	९	

श्रोत: नगरपालिका / इलाका प्रहरी कार्यालय

४४. वन्य जन्तु तथा चराचुरुङ्गी सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ मा ७ वटा सामुदायिक वन रहेका छन भने अन्य राष्ट्रिय वन पनि प्रसस्त रहेको छ । हाल यो वडा भित्र मुख्य रुपमा १५ प्रकारका वन्य जन्तु र ३२ प्रकारका चराचुरुङ्गीहरु पाइने गरेकाछन । केहि प्रमुख वन्य जन्तु तथा चराचुरुङ्गीको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

क्रस	चराको नाम	क्रस	चराको नाम	क्रस	चराको नाम	चराको नाम
१	लुइचे	१०	काकाकलु	१९	जुरेली	धागेचरी
२	कालिज	११	दिकुल्चो	२०	रुपी	जलेवा
३	चील	१२	मैना	२१	धोविनी	कोइली
४	गिद्ध	१३	सुगा	२२	लाटोकोसेरो	डाँफे

क्रस	चराको नाम	क्रस	चराको नाम	क्रस	चराको नाम	चराको नाम
५	काग	१४	भंगेरा	२३	कोटेरो	वेसुरो
६	न्याउली	१५	गौथली	२४	लामपुच्छे	पिउरो
७	टकठके	१६	कोइली	२५	कोकले	
८	ढुकुर	१७	च्याखुरा	२६	हलेसो	
९	तित्रा	१८	बाज	२७	कुथुर्की	

श्रोत: जिल्ला वन कार्यालय

यसैगरी यो वार्ड नं १ मा पाइने प्रमुख वन्यजन्तुको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

क्रस	वन्य जन्तुको नाम	क्रस	वन्यजन्तुको नाम	क्रस	वन्य जन्तुको नाम	कैफियत
१	वाँदर	७	रतुवा	१३	खरायो	
२	भालु	८	वनढाडे	१४	बदेल	
३	स्याल	९	दुम्सी	१५	न्यारो	
४	घोरल	१०	नाउकुटो			
५	मृग	११	मलसाप्रो			
६	फ्याउरो	१२	गुना			

श्रोत: जिल्ला वन कार्यालय

४५.रुख तथा जडिवुटी सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा प्रसस्त वन क्षेत्र रहेकोछ सवै वनस्पतीको विवरण लिन कठिन हुने भएकोले प्रमुख रूपमा काठ उत्पादन हुने र जडिवुटीहरु को वारेमा विवरण संकलन गरिएकोछ । जस अनुसार हाल यो वडामा ३६ प्रजातिका वनस्पती रहेकाछन भने प्रमुख रूपमा ६ प्रजातीका जडिवुटीहरु रहेकाछन । हाल यो वार्ड नं १का रुख तथा जडीवुटीका प्रमुख प्रजाती सम्बन्धी विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १मा पाइने प्रमुख वनस्पतीको विवरण

क्रस	वनस्पतीको नाम	क्रस	वनस्पतीको नाम	क्रस	वनस्पतीको नाम	कैफियत
१	साल	१०	धाइरा	१९	टुनी	खोटेसल्लो
२	बाँज	११	लामपाते	२०	खनाया	साज खस्रू
३	रुयाज	१२	भला	२१	मौवा	चाँप

क्रस	वनस्पतीको नाम	क्रस	वनस्पतीको नाम	क्रस	वनस्पतीको नाम	कैफियत
४	काउलो	१३	रुइनु	२२	असुरो	हरेलो
५	लालीगुराँस	१४	खिरो	२३	मर्काउलो	वरेलो
६	फलाँट	१५	काफल	२४	कोटीमरो	जामुनो
७	ठिन्के	१६	खयर	२५	घुयालो	पिपल
८	कटुज	१७	तिजु	२६	अयार	वर
९	सादन	१८	काफल	२७	मेल	सीमल

श्रोत: जिल्ला वन कार्यालय जाजरकोट

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १मा पाइने मुख्य मुख्य जडीवुटीहरू

क्रस	जडिवुटीको नाम	क्रस	जडिवुटीको नाम	क्रस	जडिवुटीको नाम	कैफियत
१	काउलो	३	तेजपत्ता	५	तितेपाती	
२	टिमुर	४	चोत्रा	६	चिउरी	

श्रोत: जिल्ला वन कार्यालय जाजरकोट

४६. भु संवेदनशिल क्षेत्र सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा भु संवेदनशील क्षेत्रहरू नरहेको सुचना संकलन गरिएकोछ । भु संवेदनशील भन्नाले पहिरो जाने क्षेत्र भनिएको हो । पहिरो विभिन्न कारणले जाने गर्दछ ।समान्यतया वर्षायमामा पानी परेसंगै विभिन्न क्षेत्रमा पहिरोजाने गर्दा तर यो खालको पहिरो पानी रोकिए पछि आफै रोकिन्छ र यस्तो खालको पहिरोले तत्कालिन अवस्थामा प्रभाव पारेपनि दीर्घकालीन असर पाउँदैन । अत्याधिक वर्षाका कारण आएको पहिरोलाई यसमा समावेश गरिएको छैन । दीर्घकालिन असर गर्ने खालका भु संवेदनशिल क्षेत्रहरूको पहिचान गरि यसको निराकरण लागि स्थानीय तह आफै परिचालित हुने अवस्था आएको हुनाले यो विवरण संकलन गरिएको हो ।

वस्ती	नदीकटान	अनुमानित प्रभावित लम्बाइ	कहिले वाटसुरु भएको	हालको अवस्था
रिम्ना	नदीकिनार क्षेत्र	३ किमि	परापुर्व काल देखि	
पिपे	नदीकिनार क्षेत्र	३ किमि	परापुर्व काल देखि	
रावतगाउँ कालेगाउँ	नदीकिनार क्षेत्र	५ किमि	परापुर्व काल देखि	

४७. जल सम्पदा सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा हीम नदी भन्नाले यो वार्डको पुर्वी सिमानामा पर्ने भेरी नदिहो । यसका अतिरिक्त यो वडामा १२ महिना वग्ने तथा मौसमी खोलाहरु पनि रहेका छन । हाल यी मध्ये केही नदीहरुको जलविद्युत निकाल्न सकिने खालका छन भने मौसमी खोलाहरुको सिंचाइका लागि प्रयोग भइरहेकोछ । हाल यो वडामा रहेका जल सम्पदाको संख्यात्मक विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

क्रस	जलसम्पदाकोविवरण	संख्या	हालको प्रयोग	प्रयोग गर्नसकिने संभावना
१	हीम नदी	१		
२	वाह्रै महिना पानीवग्ने खोला	२	खेतबारी सिंचाई	जल बिधुत
३	मौसमी पानी वग्नेनदी खोला	१५	खेतबारी सिंचाई	
४	ताल	०		
५	पोखरी	०		

श्रोतः वडा अभिलेख तथा प्रत्यक्ष अवलोकन

४८. वाली प्रणाली सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा एउटा वाली पाक्न नै धेरै समय लाग्ने देखि छिटै पाक्ने सम्मको अवस्था छ । कतिपय क्षेत्रमा दोश्रो वाली लगाउन समय नै पुग्दैन । यो वार्ड नं १मा मुख्य लेकाली क्षेत्रमा गहुँ जौ मकै कोदो फापर जस्ता वाली हरु लगाउने गर्छन भने वेसीमा धान मकै गहुँ जस्ता वालीहरु लगाउछन । हाल यो वडामा लगाइएको वाली प्रणाली तल प्रस्तुत गरिएको छः

क्र स	जग्गा	बेशी मा खेती गरिने वाली			कछाड मा खेती गर्ने वाली			लेकमा खेती गर्ने वाली		
		पहिलो	दोश्रो	तेश्रो	पहिलो	दोश्रो	तेश्रो	पहिलो	दोश्रो	तेश्रो
१	खेत	धान	गहुँ	०	धान	गहुँ	०	मकै	जौ	०
२	वारी	मकै	गहुँ	०	मकै	गहुँ	०	मकै	जौ	
३	पाखो	कोदो	०	०	भटमास	तोरी	०	०	०	

श्रोतः कृषि विकास कार्यालय जाजरकोट

४९. स्वास्थ्य संस्था सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा हाल एउटा कुनैपनि स्वास्थ्य संस्थाहरु छैनन । नजिकै जिल्ला सदरमुकाम रहेको हुनाले यो वडामा स्वास्थ्य संस्था नभएपनि यहाँका वासिन्दाहरु स्वास्थ्य सेवा वाट खास वन्चित हुनु पर्ने अवस्था छैन । हाल गाउँघर क्लिनिक मार्फत पिपे र मैदे टोलमा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएको छ । भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र स	स्वास्थ्यसंस्थाको नाम	संख्या	क्र स	स्वास्थ्यसंस्थाको नाम	संख्या
१	सरकारी अस्पताल	०	७	उपस्वास्थ्य चौकी	०
२	प्रसुती गृह	०	८	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	०
३	वाल अस्पताल	०	९	नीजि अस्पताल	०
४	आयुर्वेद अस्पताल	०	१०	फार्मसी	०
५	प्राकृतिक चिकित्सा	०	११	क्लिनिक	०
६	स्वास्थ्य चौकी	०	१२	वर्धिङ सेन्टर	०

श्रोत: जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय जाजरकोट

५०. रेडियो स्टेसन सम्बन्धी विवरण

यो वार्ड नं १मा रेडियो स्टेसन नभएको हुनाले समावेश नगरिएको हो कुनै एफ एम हरु स्थापना भएमा यसलाई समावेश गर्न सकिन्छ ।

५१.गैह्र सरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा हाल सम्म दर्ता भएर संचालनको अवस्थामा रहेका गैह्रसरकारी संघ संस्था छैनन । सामाजिक परिचालन देखि स्वास्थ्य क्षेत्र,आयआर्जन,भौतिक पुर्वाधार लगायत विभिन्न कार्यक्रमहरु विगतमा विभिन्न गैह्र सरकारी संघ संस्थाहरु मार्फत संचालन भएको थियो ।

५२. सार्वजनिक शौचालय सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा जम्मा एउटा सार्वजनिक शौचालय रहेको छ । भेरी नगरपालिका द्वारा संचालित शौचालयको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ ।

क्रस	शौचालय रहेको स्थान	संचालनको अस्था	संचालक
१	रिम्ना	संचालित अवस्थामा रहेको	भेरी नगरपालिका

श्रोत: वार्ड कार्यालय

५३.राजनैतिक दल सम्बन्धी विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा हाल मुख्य रूपमा तीन वटा दलहरु रहेका छन । विगतमा ४ वटा दलहरु रहेकोमा नेकपा एमाले र नेकपा माओवादी केन्द्र एकिकृत भएपछि जम्मा ३ वटा दलहरु रहेकाछन जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ:

क्र स	राजनैतिक दलको नाम	कार्यालयरहको स्थान	प्रमुखको नाम	कैफियत
१	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)	नभएको		

क्र स	राजनैतिक दलको नाम	कार्यालयरहको स्थान	प्रमुखको नाम	कैफियत
२	नेपाली काँग्रेस	नभएको	बाशुदेव शाह	
३	संघीय समाजवादी फोराम	नभएको	राम प्रसाद शर्मा	

श्रोत: वार्ड नं १ कार्यालय

५४. वडामा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

भेरी नगरपालिका वार्ड नं १ मा हाल जम्मा १ जना कर्मचारी रहेकाछन् । यस कार्यालयमा अन्य दरवन्दी भएपनि कर्मचारीहरू आएका छैनन् । वडा सचिवको विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछः

क्रस	कर्मचारीको नाम	पद	शाखा	कैफियत
१	महेन्द्र वहादुर वस्नेत	वडा सचीव	प्रशासन	

श्रोत: भेरी नगरपालिकावार्ड नं १ प्रशासन शाखा

५५. वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको विवरण

भेरी नगरपालिकावार्ड नं १मा २०७४ को वैसाखमा नेपालमा गणतन्त्र स्थापना पछिको पहिलो स्थानीय निर्वाचन भएकोछ । यो वडामा कुल ५ जना जनप्रतिनिधिहरू निर्वाचित भएकाछन् भने सबै ५ जना नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) वाट निर्वाचित भएका हुन । करीव १८ वर्ष पछि २०७४ सालको निर्वाचनमा निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरूको विस्तृत विवरण तल प्रस्तुत गरिएकोछ ।

क्रस	जनप्रतिनिधिकोनाम	पद	उमेर	लिंग	शैक्षिक योग्यता	चुनाव जितेको राजनैतिक दल
१	दिपक राना	वडा अध्यक्ष	४०	पुरुष	स्नातक	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी
२	बिमला बस्नेत	म सदस्य	३२	महिला	आइ एड	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी
३	बिमला बि क	द म सदस्य	२९	महिला	एस एल सी	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी
४	कृष्णराज बि क	सदस्य	४०	पुरुष	एस एल सी	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी
५	चन्द्र बहादुर पुन	सदस्य	४६	पुरुष	१० पास	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी

श्रोत: वार्ड नं १ को अभिलेख

५६. समग्र अवस्था र निष्कर्ष

समग्रमा भेरी नगरपालिका वडा नं १ को वर्तमान यथार्थता प्रस्तुत भएको छ । यो वडाको जीवन निर्वाहको अवस्था हेर्ने हो भने अझैपनि १२ महिना धान्न सकेको छैन । यहाको उपलब्ध श्रोत साधनलाई प्रचुर उपयोग गरी विभिन्न

अवसरहरुको खोजी गर्दै व्यवसायिक रुपमा वाख्रा कुखुरा पालन तथा विभिन्न कृषि वालीहरुको साथै मौरीपालन व्यवसायलाइ पकेट क्षेत्रको रुपमा घोषणा भइसकेको हुनाले यसको व्यवसायिक उत्पादन र समयानुकुल प्रविधि विकास गर्न सके यो वडा आगामी ५ वर्षमा समृद्ध वन्न सक्नेछ । यसका लागि वर्तमान यथार्थता भित्र रहेर वृहत्तर गुरु योजना तयार गर्नु पर्ने देखिन्छ । वार्ड नं १ का समग्र जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुको अतुलनीय सहयोग र समर्पणले यो वस्तुगत विवरण तयार भएको हो र यसको समुचित उपयोग गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

